PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije)
Tlx 460894 PD I

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 800 lir - Leto XLIV. št. 37 (12.975)

Trst, sreda, 17. februarja 1988

Prof. Samo Pahor pogojno obsojen na pet mesecev zapora

Na sodišču je slovenščina dovoljena na pošti pa jo preganjajo s policisti

Množica slovenskih ljudi zavzeto in prizadeto sledila procesu, pred sodiščem pa so mladi manifestirali za naše pravice

Pravice so ali pa jih ni

BOGO SAMSA

Profesor Samo Pahor je bil obsojen na pet mesecev zapora, denarno kazen in odškodnino agentu javne varnosti. Sodišče je sodilo in razsodilo, toda naša pravica in dolžnost je, da vso zadevo osvetlimo s pravo lučjo.

Sodišče je ugodilo preliminarni zahtevi prof. Sama Pahorja in poklicalo tolmača. V sklepu o tolmaču je predsednik podrobneje citiral razsodbo ustavnega sodišča, iz katere izhaja, da ima Slovenec pravico govoriti v svojem materinem jeziku v odnosu z javnimi ustanovami, prav tako se lahko nanje v slovenščini pismeno obrača in lahko zahteva tudi slovenske odgovore.

Torej na sodišču se lahko govori slovensko, to je legitimno in normalno.

Ne sme pa se poslati slovenskega telegrama, ne sme se izpolniti slovenske položnice, na pismo napisati slovenskega naslova, ker naj bi nekaj takega prepovedoval poštni pravilnik, ki pa o jeziku sploh ne govori.

Ko pa slovenski profesor hoče uresničiti osnovno pravico tako, da izpolni položnico v slovenščini, ga čakajo v zasedi policisti, z njim grobo ravnajo in nazadnje ga sodišče še obsodi.

Bistvo problema je prav v pravici, ki jo tudi sodišče priznava. In če je prav in v skladu z zakonom, da se pred sodiščem govori (s pomočjo tolmača) slovensko, potem je tudi prav in v skladu z zakonom, da se na pošti lahko občuje in uraduje (prav tako s pomočjo tolmača) v slovenskem jeziku. In če je to prav, če je zakonita politična pravica, potem morajo sile javnega reda in varnosti ščititi to pravico, ne pa nasprotno.

Prav v tej dvojnosti, ko se po eni strani nekaj načelno priznava, po drugi pa isto stvar odvzame in celo na grob način prizadeto stranko obravnava in kaznuje, je absurdnost in krivičnost celotne situacije. Ponovno imamo opravka z dvema Trstoma in dvema sistemoma. Obstaja na ustavnih načelih grajen sistem in iz teh načel so izpeljane zakonske norme. Po drugi strani pa obstaja še vsa navlaka preživele fašistične zakonodaje in predvsem nacionalistične zastarele miselnosti, ki zanika resnično sožitje in ki ne priznava zaščite manjšini.

TRST — Z obsodbo na pet mesecev zapora pogojno in brez vpisa v kazenski list se je včeraj pred tržaškim kazenskim sodiščem končal proces proti prof. Samu Pahorju, ki je bil obtožen, da je motil javno službo, se upiral javnemu funkcionarju in mu povzročil telesne poškodbe, ko je prejšnji teden na osrednji tržaški pošti skušal plačati avtomobilsko takso z obrazcem, ki je bil izpolnjen v slovenskem jeziku. Sodni zbor je z razsodbo osvojil zahtevo javnega tožilca in prof. Sama Pahorja obsodil zaradi upiranja javnemu funkcionarju ter povzročitve telesnih poškodb, oprostil pa ga je obtožbe, da je motil javno službo. Ker obtoženec ni imel dolgov s pravico, je bil kmalu po razsodbi izpuščen iz Coronea.

Procesu proti Samu Pahorju je sledila velika množica ljudi, ki so se zbrali v sodni dvorani, da bi s svojo prisotnostjo izrazili solidarnost prof. Pahorju in njegovemu boju za uveljavitev pravic slovenskega jezika. Pred sodiščem pa je višješolska mladina skupno s profesorji in neučnim osebjem uprizorila omikano manifestacijo. Mladi in starejši so se po procesu zbrali pred zaporom, kjer so s pesmijo in vzklikanjem pričakali Sama Pahorja, ki je bil ob 15.40 izpuščen na prostost.

Boj prof. Sama Pahorja za pravice slovenskega jezika, še zlasti pa njegova aretacija in obsodba so odjeknili tudi v krogih, ki so doslej z neko distanco spremljali prizadevanja Slovencev v Italiji za uveljavitev lastnih pravic. Tako je po senatorjih Spetiču in Polliceju ter poslancih Bordonu in Caveriju (slednji na pobudo SSk) postavil v rimskem parlamentu vprašanje o zadevi Pahor tudi poslanec zelenih Lanzinger. Predsednik mladinskega gibanja SVP v Bocnu Waldner pa je poslal prof. Samu Pahorju solidarnostno brzojavko. Primer tržaškega profesorja bo odjeknil tudi v evropskem parlamentu v Strasbourgu. Tako se je obvezal poslanec Willy Kuijpers, ki je podpisnik listine o pravicah manjšin.

Solidarnost s prof. Pahorjem, podporo njegovemu boju za pravice z obvezo, da se stimulirajo nadaljnje akcije za uresničenje pravic Slovencev, pa so po obsodbi izrekli Samu Pahorju SKGZ, MO SKGZ in deželno tajništvo SSk.

NA 5. STRANI

Ob obisku Biasuttija in prof. Rubbie v Ljubljani

Pomemben znanstveni sporazum med našo Deželo in Slovenijo

LJUBLJANA — Predsednik deželnega odbora avtonomne dežele Furlanije-Julijske krajine Adriano Biasutti in predsednik družbe Sinhrotron iz Trsta in Nobelov nagrajenec za fiziko za leto 1984 prof. dr. Carlo Rubbia sta včeraj bila na povabilo predsednika slovenske vlade Dušana Šinigoja na obisku v Sloveniji. Spremljala ju je skupina znanstvenikov in predstavniki deželnega odbora F-JK. Gostje so se v Ljubljani pogovarjali s predsednikom Dušanom Šinigojem o možnostih tesnejšega znanstvenega sodelovanja med znanstvenimi in raziskovalnimi instituti iz Slovenije in znanstvenimi centri in še posebno tržaškim svetlobnim pospeševalnikom v Trstu, ki bo predvidoma zgrajen 1992. leta. V pogovorih so sodelovali še podpredsednik slovenske vlade dr. Boris Frlec, minister za raziskovalno dejavnost in tehnologijo Erik Vrenko, podpredsednik raziskovalne skupnosti Slovenije dr. Savin Jogan, direktor instituta Jožef Stefan dr. Tomaž Kalin in drugi.

Po razgovorih sta dr. Savin Jogan, predsednik raziskovalne skupnosti Slovenije, in prof. dr. Domenico Romeo, izredni vladni komisar znanstvenega centra Trst, podpisala sporazum o sodelovanju med centrom za znanstvene raziskave za Tržaško pokrajino in raziskovalno skupnostjo Slovenije o pospešitvi znanstveno-raziskovalnega sodelovanja ter izmenjavi znanstvenih in tehnoloških podatkov, ki zadevajo področja skupnega interesa. V okviru tega sporazuma bo tržaški center slovenskim raziskovalcem dodeljeval tudi štipendije za izpopolnjevanje v znanstveno-raziskovalnih centrih v Trstu.

Prof. dr. Carlo Rubbia, ki je tudi novoimenovani direktor evropskega centra za fiziko osnovnih delcev v Ženevi, je skupaj s sodelavci obiskal institut Jožef Stefan, kjer se je z direktorjem dr. Tomažem Kalinom in njegovimi sodelavci pogovarjal o možnostih sodelovanja. Na institutu je dr. Rubbia predstavil projekt tržaškega svetlobnega pospeševalnika, popoldne pa je na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo govoril o pomenu temeljnih raziskav za sodobno družbo.

D. V.

Polemike ob novem socialističnem pogoju

PSI zahteva ukinitev tajnega glasovanja

RIM — Izjava socialističnega podtajnika Martellija, da ne bo PSI sodeloval v novi vladi, če ne bodo pred tem v parlamentu odpravili tajnega glasovanja, je povzročila ostre polemike med političnimi silami, najbolj razburjeni pa so v strankah vladne večine.

»Nobena politična sile ni sposobna vsiliti drugim take rešitve, vsako zaostrovanje pa ne koristi temeljnemu vprašanju, kako začeti postopek o institucionalni reformi,« je takoj odvrnil demokristjan Ruffilli in pristavil, da KD pristaja na revizijo tajnega glasovanja, a ne v celoti. Prav demokristjani poudarjajo, da bi lahko tako socialistično zadržanje sprožilo ostre reakcije prostih strelcev, ki bi se lahko ponovno uprli. Na sedežu KD pripominjajo, da je Martelli v bistvu dodal olja na ogenj, da bi še bolj vzplamtela polemika med političnimi silami. »Tak pogoj služi, da vse ostane pri starem,« je polemično izjavil načelnik komunistične skupine v poslanski zbornici Zangheri, ki je pozval »Martellija in socialiste, naj pomislijo na posledice, ki bi bile lahko skrajno negativne, če bodo sporazumevanje zamenjali s pogojevanjem.«

Manj drastični, a prav tako kritični so bili republikanci, ki so se »ogradili« od pogojevalnih polemik. Po pisanju glasila La Voce Repubblicana je treba tajno glasovanje omejiti, republikanci pa ne bodo razlagali, da je neka vlada močna sama po sebi in ne zavoljo obrambnih nasipov. Ti so lahko še kako visoki, vlada bo ostala šibka, če se je porodila na trhlem političnem sporazumu.

S socialisti se v bistvu strinjajo le liberalci. Zanone je namreč izjavil, da je treba odpraviti temo, ki varuje tajno glasovanje.

G. R.

V Calgaryju danes kar pet odločitev

CALGARY — Včerajšnji dan na olimpijskih igrah je bil najbolj miren med temi, ki so za nami in tistimi, ki so še pred nami. Med smučarji so se merili le udeleženci alpske kombinacije (spet je bil prvi Zurriggen), tekmovali pa so še hokejisti, umetnostni drsalci in sankačice. Dosti bolj pestro pa bo danes, ko bo padlo pet odločitev: v smučarskih skokih, v hitrostnem drsanju, v sankanju, v tekih in kombinacijskem slalomu.

Tudi kanadskim olimpijskim igram pa vreme ni bilo vedno naklonjeno. Tako se je pred dnevi na Mount Allanu (foto AP) razbesnel snežni vihar in močno preizkusil ljubezen do domovine navijačev ZDA in Kanade. Vsak se je utaboril ob svojo zastavi in vneto branil ugodno mesto ob robu proge. Vnema Amerikancev pa se je izkazala na koncu brezuspešna. Več od zastav so veljali tradicionalni švicarski kravji zvonci.

Uradno določili kandidate za predsednika predsedstva

LJUBLJANA — Predsedstvo republiške konference SZDL Slovenije je določilo listo sedmih kandidatov, predlaganih za predsednika predsedstva SR Slovenije. Za ta položaj so kandidati Marko Bulc, Tomaž Ertl, dr. Ivo Fabinc, Andrej Marinc, Janez Stanovnik, Ciril Zlobec in Mojca Drčar-Murko. Sprejeli so tudi listo devetih kandidatov za položaj člana predsedstva: evidentirani so Andrej Jemec, dr. Tomaž Kmecl, dr. Peter Novak, Milica Ozlič, dr. Ernest Petrič, Emil Milan Pintar, dr. Janko Pleterski, dr. Dušan Plut in Miran Turk. Ocenili so tudi, da ne more v nadaljnjem kandidacijskem postopku na listi možnih kandidatov za člana predsedstva ostati Tomaž Dobrila, ki ga je evidentirala univerzitetna konferenca ZSM Maribor. Z ozirom na funkcijo, ki jo izvršuje predsedstvo SR Slovenije, Dobrila ne izpolnjuje vseh pogojev. Predsedstvo je sprejelo tudi listo kandidatov za nosilce vodilnih funkcij v skupščini SR Slovenije in v skupščinah ZIS, družbenih dejavnostih v republiki, ki jim bo potekel dveletni mandat. Za predsednika supščine so tudi v prihodnjem mandatu predlagali Mirana Potrča. Za podpredsednika republiške skupščine so predlagali dosedanjega podpredsednika Jožeta Kneza, dosedanji drugi podpredsednik Marija Zupančič-Vičar pa mandata ne želi ponoviti. Za ta položaj sta kandidirala Aleksander Ravnikar in Danica Železnikar. Za predsednika vseh treh skupščinskih zborov so ponovno predlagali dosedanje predsednike, za zbor združenega dela Valentina Dvojmoča, za predsednika zbora občin Vlada Beznika in za predsednika družbenopolitičnega zbora dosedanjo predsednico Valerijo Škerbec in še enega kandidata - Toneta Anderliča. O listah kandidatov bodo razpravljali na temeljnih kandidacijskih konferencah. (dd)

Iz Limasola Arafat obljublja teroristične represalije nad Izraelom

Šamir ne popušča kljub prigovarjanju vseh italijanskih političnih strank

RIM — Izraelski premier Šamir je sinoči zaključil svoj dvodnevni obisk v Rimu. Že v zgodnjih jutranjih urah se je sestal s tajnikoma PRI La Malfo in PSI Craxijem, nato ga je minister Zanone pospremil do spomenika neznanemu vojaku, kjer je Šamir položil venec. Po bežnem obisku pri predsednici poslanske zbornice Jottijevi in predsedniku senata Spadoliniju se je Šamir opoldne sestal s predsednikom Gorio, ki ga je pričakal v Vili Pamphili. V popoldanskih urah je Šamir zaključil svoj obisk s sestanki s tajniki ostalih večjih italijanskih strank.

Izraelskemu gostu so predstavniki italijanskega političnega življenja izrazili skrb zaradi stopnjevanja napetosti na zasedenih ozemljih, v primerno omiljenem diplomatskem jeziku pa so Šamirju vrgli na krožnik, da je ravnanje izraelske vlade s Palestinci nedopustno. Manj ljubeznive so bile članice gibanja žensk za Palestino, ki so Šamirju poslale škatlo kamenja, simbola palestinskega upora, in druge levičarske organizacije.

Italijanski politiki so Šamirju izrazili prepričanje, da bi morali o vprašanju Palestincev razpravljati v okviru mednarodne konference za mir, ki naj bi potekala pod okriljem OZN. Šamir je sicer ljubeznivo poslušal svoje gostitelje, ni se pa oddaljil od svojih političnih stališč.

V kratkem se bo moral vsekakor sestati z ameriškim zunanjim ministrom Shultzom, ki mu bo predstavil načrt Peace for Land, kar pomeni mir v zameno za zemeljske koncesije. Shultz lahko računa tudi na podporo židovske diaspore, ki je kritizirala protipalestinska zatiranja v Cisjordaniji, češ da je tako početje v nasprotju z židovskimi moralnimi in verskimi načeli.

Tudi iz Limasola, kjer so predvčerajšnjim izvedli atentat na Ladjo povratka, so se dvignili zaskrbljujoči glasovi. Voditelj PLO Arafat je javno prisodil krivdo za oba limasolska atentata izraelskemu Mosadu ter izjavil, da reže teroristični meč na obeh straneh, PLO pa pripravlja represalije nad Izraelom. Boj se bo očitno kmalu izostril, terorizem pa bi lahko zadobil tudi širše mednarodne razsežnosti. Zaenkrat so Palestinci proglasili dan besa in demonstrirali na Zahodnem bregu.

Študentovska demonstracija je spremljala Šamirjev obisk v Rimu (AP)

Polemike ob obletnici neodvisnosti

MOSKVA — V južni pribaltski sovjetski republiki Litvi je že nekaj dni vse na nogah, vrhunec napetosti pa je bil včeraj: 16. februar je namreč bil državni praznik republike Litve, včeraj pa je poteklo prav 70 let, odkar je litovska skupščina (Tariba) razglasila neodvisnost in suverenost ter s tem prekinila dvestoletno okupacijo carske Rusije. Istega leta (1918) je deset mesecev pozneje na novo ustanovljena komunistična partija razglasila prevzem oblasti in današnja uradna sovjetska propaganda dokazuje, da je šele ta datum začetek prave litovske državnosti. Uradne manifestacije proti »vmešavanju ameriškega predsednika Reagana v litovske notranje zadeve« so bile že včeraj, za danes pa pričakujejo »neuradne«, namreč demonstracije litovskih »ekstremistov in nacionalistov«.

Sinoči so v osrednji televizijski oddaji »Vremja« obširno poročali o mitingu v litovskem glavnem mestu Vilniusu. Pisatelj J. Baltusis je z gnevom govoril o »nesramnosti Reagana«, tudi drugi govorniki so protestirali proti temu, da je ameriški predsednik stavil svoj podpis pod nekakšno deklaracijo - nihče pa si očitno ne upa povedati sovjetskemu gledalcu in časopisnemu bralcu, za kaj neki sploh gre. (Gre pa za to, da ZDA in vrsta drugih zahodnih držav še vedno priznavajo predvojne pribaltske republike in z njimi vzdržujejo diplomatske odnose, da še vedno smatrajo, da je Stalin te državice nasilno okupiral po sporazumu s Hitlerjem).

Univerzitetni profesor I. Groginis pravi, da je nedavno na potovanju v ZDA spoznal tamkajšnjo pravo »demokracijo«: ko je na univerzah južnih držav spraševal študente, ali sploh vedo, na čigavi zemlji živijo, ni nihče vedel, da gre za mehiško zemljo. »Torej, pri sebi doma se imperialisti ne znajo sprijazniti z zgodovinsko resnico, zgodovino našega naroda pa maličijo,« piše ta profesor (v omenjenem Tassovem poročilu).

ANTON RUPNIK

Izžrebali srečke pustne loterije iz Viareggia

VIAREGGIO — Prvo nagrado 2 milijard lir je na pustni loteriji iz Viareggia prejela srečka **CB 96922**, ki so jo prodali v Rimu, drugo nagrado 1,5 milijarde lir je prejela srečka **BT 30913**, ki so jo prav tako prodali v Rimu, srečko **CC 13382**, ki je prejela tretjo nagrado 1 milijardo lir, pa so prodali v Chietiju. Lastniki ostalih šestih srečk, katerih usoda je bila vezana na pustne vozove iz Viareggia, bodo prejeli po 200 milijonov lir.

Dve med 93 tolažilnimi srečkami, ki bodo prejele po 50 milijonov lir vsaka, so prodali v Trstu, njune številke pa so **AM 61047** in **A 54698**.

Loterija iz Viareggia postaja vedno bolj priljubljena, saj so prodali več kot 6 milijonov srečk in vnovčili približno 25,5 milijarde lir.

New Hampshire bo naklonjen Bushu? Uganka primarnih volitev v ZDA

NEW YORK — Prvi izidi primarnih predsedniških volitev v New Hampshiru so odločno naklonjeni republikanskemu kandidatu Georgeu Bushu, ki je bil deležen 11 glasov volilcev iz Dixvilla. Njegov strankarski nasprotnik Robert Dole, ki so ga vse predvolilne projekcije dajale za favorita, je zbral le 6 glasov, pri demokratih pa je največ preferenc prejel Dick Gephardt, ki je za en glas premagal senatorja iz Illinoisa Paula Simona. Nadvse presenetljivo je dejstvo, da je guverner Michael Dukakis iz Massachusettsa ostal brez preferenc. Volilno pravico je imelo 34 prebivalcev mesteca Dixville.

Zamotani sistem ameriških predsedniških volitev praznuje letos svojo dvajsetletnico, saj so zapletene norme, ki urejajo imenovanje predsednika ZDA, sad 1968. leta. Demokratska konvencija je postavila nova pravila predsedniške igre v Detroitu, medtem ko je v ZDA razsajala polemika o Vietnamu. Ameriške predsedniške volitve si lahko predstavimo kot veliko rešeto, ki ga dve stranki, demokratska in republikanska, stresata natanko devet mesecev. Tako se postopoma izluščijo vsi kandidati, do 8. oktobra, ko je slavnostni »Election Day«, pa ostaneta na rešetu le dva finalista, predstavnik demokratov in predstavnik republikancev.

Igra je zato izredno selektivna, boj za predsedniško mesto je zahteven, tudi iz finančnega vidika, pričel pa se je 8. februarja v državi Iowa, kjer so se kandidati že zlasali na prvem caucusu. Caucusi so skupščine, ki se jih lahko udeležijo le najbolj aktivni člani volilne kampanje, v glavnem pa so nabiralnik delegatov, prav tako kot primarne volitve. Čeprav sta strankarski konvenciji še daleč - demokratska bo v Atlanti od 18. do 21. julija, republikanska pa bo v New Orleansu od 15. do 18. avgusta - so tudi rezultati prvega caucusa lahko odločujoči za imenovanje bodočega Reaganovega naslednika.

Tako so se kandidati že pomerili v Iowi, ameriški žitnici, kjer je spotikanje ob vprašanje hude agrarne krize, ki muči ZDA, terjalo prve poltične žrtve. Caucusi v Iowi so namreč kaznovali Geogea Busha in raje izbrali senatorja iz Kansasa Boba Dola, kar je seveda močno razdražilo sedanjega predsednikovega namestnika, ki zelo resno misli na Reaganovo nasledstvo. Prvi izidi predsinočnjih primarnih volitev v New Hampshiru pa so pokazali naklonjenost Bushu, čeprav se je tako izrekla le peščica volilcev, saj bo moralo na volišče še drugo prebivalstvo sicer male ameriške države. Od daljnega 1952. leta so se vsi kandidati, ki so za svojo stranko prejeli največ glasov v New Hampshiru, vselili v Belo hišo...

Waldheim vedno bolj osamljen Podpirajo ga le konservativci

Avstrijski predsednik Waldheim pred televizijsko kamero (Telefoto AP)

DUNAJ — Dan po Waldheimovem televizijskem govoru so z izjemo najbolj konservativnih in reakcionarnih krogov vse avstrijske politične sile negativno ocenila predsednikov zagovor.

Kancler Vranitzky je trenutno umaknil svojo grožjo, da bo odstopil. Na včerajšnji tiskovni konferenci je namreč izjavil, da bo kljub težkemu položaju nadaljeval s svojim delom, da pa bi lahko odstopil, če se bodo ovire pri nemotenemu delovanju vlade nadaljevale.

Katere so te ovire, je lahko vsakomur jasno. Vranitzky je namreč poudaril, da Waldheimov govor ni rešil zapletenega vprašanja. Tudi socialistični sekretar Keller je govor ocenil kot nesprejemljiv, ker »je razočaral vse poštene demokrate« in ker »je Waldheim breme za Avstrijo«.

Predsednika v bistvu brani le podkancler Mock in seveda svobodnjaki. Med časopisi je Waldheima podprl le Kronen Zeitung.

Veliko sredstev v vrečo brez dna

(II.)

»Ne hitite in ne delajte toliko vi Slovenci, ker bo sicer pri vas še več infarktov,« mi je pol v šali in pol zares dejala uslužbenka v prištinski podružnici Jugoslovanskega aerotransporta. »Pri nas se nikamor ne mudi, časa imamo dovolj,« je hudomušno dodala. In res je tako na Kosovu. Življenje teče po ustaljenem ritmu, ki ima svoj izvor delno še v turških časih. Od civilizacije pa ljudje uporabljajo vse, kar ustreza njihovim pojmovanjem o času in družbi. Delo skratka ni vrednota, je kvečjemu neka dolžnost in nujnost za preživetje. Na splošno pa v življenju, tako je videti iz prištinskih perspektiv, »nema problema«.

To je seveda zaskrbljujoče, saj je urejanje razmer v pokrajini odvisno predvsem od odprave ali vsaj zmanjšanja gospodarskih težav in zapletov. Sedanja gibanja so še zmeraj zelo neugodna, saj ostaja Kosovu kljub zelo izdatni družbeni pomoči v bistvu nerazvito in zaostalo.

Zagotovo se zdi neverjetno, toda v Jugoslaviji nimajo podatkov o tem, kolikšno pomoč pravzaprav prejema Kosovo. Sredstva dotekajo na osnovi vsaj desetih zakonov, tako imenovanih družbenih dogovorov, samoupravnih sporazumov in drugih dokumentov. Osrednjo vlogo ima še nadalje državni Sklad za razvoj manj razvitih območij v Jugoslaviji, iz katerega prejema Kosovo nad 48 milijard novih dinarjev letno.

Sredstva so kvalitetna, torej zanesljiva in na voljo v gotovini, ter so tolikšna, da kljub visoki inflaciji tudi realno naraščajo. Vendar je kljub ogromni pomoči gospodarsko in politično stanje še nadalje težko. Delovna storilnost je izredno majhna, brezposelnost narašča in bo število tistih, ki so brez dela, kmalu tolikšno, kot število tistih, ki imajo zaposlitev. V rudniku magnezija »Goleš« pri Lipljanu na primer trije uradniki obračunavajo tisto, kar napravi en rudar spodaj v rudniku. V gradbenem podjetju »Ramiz Sadiku« v Prištini pa več kot polovica zaposlenih dela v administraciji.

Zmeraj bolj glasne in odločne so zahteve, da je ustroj družbene pomoči Kosovu potrebno kritično preučiti in spremeniti, tako da bi bila pomoč dejansko uspešna in učinkovita. Med federalnimi enotami največ denarja za Kosovo dajeta Srbija in Slovenija. V nekaterih drugih okoljih, denimo v Vojvodini, pa so prispevke začeli omejevati, ker so tudi njihova gospodarstva v težavah in imajo zmeraj manj dohodka in akumulacije.

Na Kosovu bi seveda radi ohranili sedanji sistem pomoči, ko denar prihaja po zagotovljenih in vnaprej določenih postopkih in poteh, v Pokrajini pa ga razdeljujejo po lastnih merilih, in ga tudi lahko negospodarno trošijo. Po štiridesetih letih razvoja in pomoči Kosovu še zmeraj 90 odstotkov sredstev za redno funkcioniranje in obstoj Pokrajine dobivajo iz drugih predelov Jugoslavije.

Jugoslovanski program za Kosovo poudarja vlogo strokovnih kadrov, ki naj bi prišli od drugod in bi prispevali k zaustavitvi gospodarskih zapletov in krize v tej južni jugoslovanski pokrajini. Omenjajo prihod 500 vrhunskih strokovnjakov. Iz Slovenije že dela na Kosovu nekdanji član Izvršnega sveta in znani strokovnjak Henrik Marko. Usposablja tovarno plastičnih stebrov FAPOL v Podujevu. »Uspeli bomo prav gotovo, in ljudi navadili delati,« je zatrdil v pogovoru s časnikarji. Najbrž bo slovenski prisilni upravitelj moral vsaj začasno prevzeti tudi vodstvo prištinske Ljubljanske banke. Ta je v središču afere, zaradi ogromnih stanovanjskih posojil, ki jih je odobrila po nestrokovnih in pristranskih merilih. Afera ima tolikšne razsežnosti, da je ogrožen celo obstoj Ljubljanske banke na Kosovu, če ne bo hitro in učinkovito posredovala matična oziroma osrednja banka iz Ljubljane.

MARJAN DROBEŽ

Pred začetkom balkanske konference

BEOGRAD — V glavnem mestu Jugoslavije se bodo 24. februarja zbrali zunanji ministri balkanskih držav. Na konferenci, ki bo trajala do 26. februarja, bodo spregovorili o različnih oblikah sodelovanja med balkanskimi državami. Obenem pa so v nekaterih državah, kot so Bolgarija, Albanija in Grčija, že dali vedeti, da srečanje v Beogradu ne zamišljajo kot priložnost, da bi na dnevni red postavili nekatera odprta vprašanja odnosov med državami. Bolgari ne želijo razprave o manjšinah, Albanci imajo pomisleke, da bi se na konferenci lahko znašli v »obrambni vlogi«, Grki in Turki pa v Beogradu ne bi želeli razpravljati o medsebojnih problemih, ki sta jih nedavno v Ženevi načela turški premier Ozal in njegov grški kolega Papandreu.

Po drugi strani pa je res, da pomeni izredno veliko že dejstvo, da bodo zunanji ministri balkanskih držav sploh sedli za isto mizo. Prav zato tudi prevladuje mnenje, da bi konferenca lahko pomenila novo stran zgodovine odnosov med državami na Balkanu. (R. M.)

Lastnina Agrokomerca na dražbi

VELIKA KLADUŠA — Vila Ada v Voloskem pri Opatiji, ena izmed prestolnic velikega finančnega carja Fikreta Abdića, bo kmalu zamenjala lastnika. Zlomljeni Agrokomerc jo bo prodal na dražbi po izklicni ceni 450 milijonov dinarjev.

Je že tako, da se utapljajoči skuša rešiti tudi s slamico. Začasni poslovni odbor Agrokomerca je s finančnimi strokovnjaki te dni pripravil seznam vsega, kar bodo prodali. Na spisku je 57 točk, vse skupaj pa po tržni vrednosti »tehta« okoli 54 milijard dinarjev. Na seznamu je devet proizvodnih dejavnosti oziroma oprema zanje v vrednosti 25 milijard dinarjev, sledijo trgovsko-gostinski objekti s tržno vrednostjo 17 milijard dinarjev.

Ko bo vse nared za dražbo, bodo kupci imeli pestro izbiro - od vile, hotela do tovarne, na voljo bo asfaltna baza in vozila od posebnih do osebnih. Tržna cena voznega parka je osem milijard dinarjev. Med zanimivimi točkami dolgega seznama je tudi Abdićev poslovni kabinet v Hotelu Continental na Reki, kjer se je sestajalo bivše vodstvo giganta iz Velike Kladuše.

■ BEOGRAD — Motorizirani gostje bodo v letošnjem letu lahko kupovali neosvinčeni bencin na 72 črpalkah v Jugoslaviji. Črpalke, na katerih bodo prodajali neosvinčeni bencin od Gevgelije do Triglava ob glavnih prometnicah, bodo med seboj oddaljene manj kot 150 kilometrov, poudarjajo v poslovni skupnosti Petrol Union.

Lanske izkušnje kažejo na to, da povpraševanje po neosvinčenem bencinu ni bilo ravno veliko. Črpalkarji so zadovoljili potrebe tujcev po do zdaj zbranih podatkih s slabimi petimi tisoči tonami.

Jugoslovanov, katerih avtomobile poganja neosvinčeni bencin, je zelo malo, kolikor je znano, je nekaj takšnih voznikov le v Sloveniji, pa še tam so le v simboličnem številu. Jugoslovanska avtomobilska industrija, tako smo izvedeli, v bližnji prihodnosti ne namerava izdelovati potniških vozil na neosvinčeni bencin.

Konec meseca začetek postopka o preureditvi dvojezičnega šolstva na Koroškem

Ločevalni model pred finalom?

CELOVEC — Politični zapleti okrog predsednika Waldheima na eni in pustni čas na drugi strani delajo vtis, kakor da je vprašanje preureditve dvojezičnega šolstva na Koroškem potisnjeno v ozadje. Toda več znamenj kaže, da v tem pogeldu ni mogoče govoriti o mrtvilu.

Tako se je v ponedeljek v dobrem tednu dni že drugič sestal koordinacijski odbor obeh osrednjih organizacij koroških Slovencev, ZSO in NSKS. Na tej seji je v kolikor se le da uskladil poglede na nadaljnji potek boja proti ločevalnemu modelu dvojezičnega šolstva. V tej zvezi je skupina šolskih strokovnjakov Narodnega sveta koroških Slovencev - dr. Vospernik, dr. Inzko, dr. Apovnik in učiteljica Gabrijela Partl - izdelala predlog, ki se seveda bistveno razlikuje od sklepa treh strank in osnutkov za spremembo zakona o manjšinskem šolstvu, ki so jih pripravili na Dunaju in v Celovcu.

Kar zadeva eno glavnih spornih vprašanj - kvalifikacijo drugega učitelja v dvojezičnih razredih, avtorji predvsem vztrajajo na tem, da mora biti dvojezično usposobljen. Kako priti do te kvalifikacije? Predvidevajo več možnih stopenj: 1. izobrazba na pedagoški akademiji z izpitom za dvojezični pouk, 2. matura iz slovenščine, 3. polletni tečaj za slovenščino z izpitom. Pri nastavitvi naj bi imel prednost učitelj z večjimi kvalifikacijami, pri čemer je za najboljšo kvalifikacijo največja prva možnost. Ob tem med drugim opozarjajo, da so v zvezi z drugimi učiteljem nujni šolski poizkusi.

Po »koroškem pedagoškem modelu« naj bi drugi učitelj imel možnost na prostovoljni podlagi obiskovati tečaje slovenščine. Osnutek, ki so ga pripravili na Dunaju, prav tako predvideva tečaje slovenščine, vendar ne obvezne, in seznanitev teh učiteljev z »dosežki slovenske kulture.«

Celovški osnutek - pripravil ga je dr. Ralf Unkart - pušča vprašanje kvalifikacije drugega učitelja odprto. Pač pa je vodja FPÖ dr. Jorg Haider napadel določilo o učnih obveznostih drugega učitelja, češ, če bi obveljalo Unkartovo stališče, bi bil tak učitelj dejansko »potujoči učitelj«.

Posnetek z ene od tolikih manifestacij v korist dvojezičnega šolstva

Haider, čigar stališča v šolskem vprašanju so tesno povezana z nemško nacionalnim Heimatdienstom, je celo zahteval, naj bi območje dvojezičnega šolstva zožili na šole, na katerih so v tem šolskem letu prijavljeni otroci k dvojezičnemu pouku. Teh šol je 64, območje dvojezičnega šolstva pa zajema 83 ljudskih šol.

Kar zadeva t. i. delitvena števila, se slovenski šolski strokovnjaki zavzemajo za ohranitev zdaj veljavnega števila desetih učencev kot pogoja za odprtje razreda, kot najvišje število učencev v razredu pa navajajo 25 (zdaj 30). Pri tem še poudarjajo, da učence porazdeli po razredih ravnatelj šole, s posebnimi zakonskimi določili pa naj bi mogle omejiti te ravnateljeve pravice. Sklep treh strank določa števili 7 in 20, dunajski zakonski osnutek pa govori o »možnosti« odprtja razreda od števila sedem dalje za šolarje, prijavljene k dvojezičnemu pouku.

Ta števila imajo v koroških razmerah bistveno politično težo, saj je od tega odvisno, ali se bo še zaostril proces ločevanja k dvojezičnemu pouku prijavljenih otrok od tistih, ki hodijo samo k nemškemu pouku.

Predstavniki treh koroških strank napovedujejo, da bo dokončni osnutek zakonske pobude za spremembo dvojezičnega šolstva nared že konec februarja.

Če voditelji treh koroških strank ravnajo v skladu z dogovorom o enotnem nastopu, kadar gre za vprašanja koroških Slovencev, pa v samih strankah med članstvom ni takšne enotnosti. To velja zlasti za socialistično mladinsko organizacijo, organizacijo socialističnih učiteljev in katoliške mladinske organizacije.

»Da bi pomiril kritike v socialistični stranki sami,« poroča Die Presse, bo predsednik koroških socialistov Leopold Wagner 23. februarja na seji socialističnega poslanskega kluba pojasnil svoje poglede oz. poglede vodstva koroških socialistov.

JOŽE ŠIRCELJ

Posvet geometrov o posodobitvi katastra

GRADEŽ — O novi strukturi katastrskega sistema bo govor v soboto 20. februarja v Gradežu, na posvetu, ki ga prirejajo pokrajinske zbornice geometrov iz Gorice, Pordenona in Vidma. Posvet se bo pričel ob 9.30 v kongresni palači. Prireditelji menijo, da pride za to priložnost v Gradež 500 geometrov. Prisotni pa bodo tudi državni ter deželni funkcionarji, ki imajo opravka s podobnimi vprašanji.

Na posvetu bodo govorili goriški predsednik geometrov Tullio Devetag, predsednik deželnega odbora geometrov Marino D'Andrea, predsednik vsedržavne zveze zbornic Luciano Bassi. Govorili bodo še visoki ministrski funkcionarji inž. Carlo Cannafoglia, inž. Giancarlo Ales, inž. Carlo Maraffi.

Znano je, da v nekaterih pokrajinah italijanskega Severovzhoda velja še vedno avstrijski sistem. Ohranil se je v Trstu, Gorici, nekaterih predelih Videmske pokrajine (Červinjan in Kanalska dolina) ter v Trentu ter Bocnu. Ta sistem je po današnjih ugotovitvah vseh italijanskih strokovnjakov najbolj napreden in najboljši. Podatki v uradih teh pokrajin so najbolj ažurni, pa čeprav se tudi podatki vpisujejo z dokajšnjo zamudo. V zadnjem času so začeli podatke staviti v kompjutersko centralo. Tako jih bo mogoče takoj dobiti. Ne bo treba čakati dolge tedne na en dokument.

Sedaj si prizadevajo, da bi nekdanji avstrijski sistem razširili na vso Italijo. Pristojno ministrstvo je že dalo tovarstna navodila. Posodobitev podatkov zemljiške knjige pa bo terjala veliko časa, denarja in prizadevnosti. Geometri se dobro zavedajo, da državni uradniki ne bodo sami utegnili tega narediti v kratkem času. Zaradi tega se bodo ponudili državni urpavi, da pri tem sodelujejo, seveda za primerno odškodnino.

O vseh vprašanjih, ki so v zvezi za to reformo, bo govor v soboto v Gradežu.

MARKO WALTRITSCH

Začeli obnavljanje šole v Pradah

KOPER — Po zaključnih računih naj bi letos v ozdih koprske občine po posebnem samoupravnem sporazumu o združevanju sredstev za naložbe v družbenih dejavnostih (2,8 odstotka iz čistega dohodka na osnovo bruto osebnih dohodkov) izbrali okroglo milijardo dinarjev. Okrog 350 milijonov din pa bo namenjenih za obnovo stare šole v Pradah.

Lani so v Pradah iz omenjenih sredstev zgradili novo šolsko poslopje. Letos pa bodo obnovili še starega. Delavci koprskega Stavbenika so poslopje začeli obnavljati pred kratkim. V okrog 80 let starem poslopju bodo uredili 6 učilnic za razredno stopnjo, torej učence od prvega do četrtega razreda.

Lesene strope oziroma pode bodo zamenjali betonski, na novo bodo uredili vse inštalacije (električno, vodovodno, kanalizacijo) in tudi v tem poslopju napeljali centralno kurjavo.

Uredili bodo tudi nove sanitarije in garderobe, zbornico za razredno stopnjo, dva kabineta za učila ter dvoje manjših učilnic za glasbeni pouk. Tu bodo namreč uredili tudi oddelek koprske glasbene šole za otroke, ki s tega območja obiskujejo glasbeno šolo.

Obnova šole bo trajala približno pet mesecev, kar pomeni, da bodo učenci osnovne šole Elvire Vatovec v prihodnjem šolskem letu vendarle dočakali to, da bodo vsi od prvega do osmega razreda imeli enoizmenski pouk v lepo urejenih prostorih.

Ker bodo prostorske razmere urejene, bo prihodnje leto moč preseliti v novo oziroma obnovljeno šolo tudi dva oddelka (3. in 4. razred) iz šole v Pridvoru v šolo v Pradah. V prenovljenih šolskih prostorih bodo seveda tudi nova ocena, za katero bo treba (po današnjih cenah) iz sredstev združene amortizacije osnovnih šol koprske občine zbrati 40 milijonov dinarjev.

D. G.

MANJŠINSKI MOZAIK

Razgledi po manjšinski teoriji in praksi

Piše: Pavel Stranj

Tokrat o dogodkih na tržaški pošti in prizadevanjih Sama Pahorja

Današnji prispevek ne more mimo dogodkov na tržaški pošti in prizadevanj Sama Pahorja, da se uresničijo načela demokratičnega sožitja v odnosu oblasti do javne rabe našega jezika. Odziv oblasti pomeni zaostritev neke zelo stare težnje, ki jo lahko razumemo v celoti le v njeni zgodovinski perspektivi. Zato sledita dva zgodovinska utrinka. Prvi kaže kako globoke korenine ima odklon slovenščine kot javno priznanega jezika, drugi pa, kako italijanski zgodovinar ocenjuje take pojave skozi prizmo fašističnega izkustva.

V faksimile izdaji Slavjanskega rodoljuba, lista, ki je izhajal v Trstu leta 1849, katero je oskrbelo ZTT (uredil S. Renko, spremne tekste pa napisala še S. Pahor in I. Mihovilović, Trst 1971) je tudi sledeči članek:

ENAKOPRAVNOST ZA SLOVENCE!

Svojemu prijatelju, ki mi je 12. p. m. po slovensko pisal, sim po slovensko odgovoril. Imel sim mu poslati 4 zl., katere sim pismu porložil. Ker nisem hotel materinega jezika zatajiti, in se slovenšine, hvala Bogu! več ne sramujem - se jo ne sramujem, ker vidim, da iz vseh evropejskih narodov so le samo Slovenci, kteri naj veči čast od vseh drugih zaslužijo, ki so per povsodni prekuciji sami svojimu svitlimu cesarju zvesti ostali - in zato, ker sim hotel skazat, da se mojga materinega jezika nikoli ne sramujem, kakor so nas Nemci vajali, de bi ga zatajovuli - sim tudi napis (Addresso) po slovensko storil. Kaj mislite, kakšen greh je to bil? - Ves plašen je zvečer moj služni mu prosil: naj več ne storim napisa po slovensko, zakaj pravi, poštni vradnik ni po nobeni ceni hotel pisma vzet, rekoč da po nemško, laško, francuzko, angležko - al v katerim koli jeziku se vam polubé - se smejo napisi storiti, pa v slovenskim ne; »kdo? je neki,« perstavil, »bo to bral, bo to razumel?« Moj vbogi služni ima dobro četert ura hoda od pošte domù, znčne taj prosit, ponižno prosit, da bi mu tega pota ne bilo treba storiti, in mili vradnik se vsmili; vzame pismo, mu da spričavni izpis (Aufgabs-Recepisse), pa miu tudi perporoči, da več ne pride s napisi v slavjanskim jeziku.

Ali je to naša nam zagotovljena enakopravnost? Slovenc, kteri hoče kakšno pismo po pošti odpravit, more tedaj Nemca, Laha, Francoza ali Angleža poprosit, da mu napis stori, sicer njegoviga pisma na pošti ne vzumejo, in ne pošilajo. Al je to prav? Al mora to volja našiga mladiga svitliga Cesarja biti - tistiga Cesarja, kteriga vsi Slovenci iskreno ljubijo, za kteriga z veseljam v boj za njegovo pravdo hitijo, ino po jezer se jih poklati pustijo. To ne more biti! Zato bo slavjansko družtvo v Terstu prosilo, da se vsim poštnim vradnikam naporoči in zapove tudi pisma ne li s nemškim, taljanskim, francozkim in angležkim, temuč tudi s slavjanskim napisam brez zgovora in spotiklojn prejemati ino pošilati.

31. Majnika 1849.

S. R-š.

Drugi prispevek je prevod strani 2187 v četrti knjigi (tretji del) italijanske zgodovine, ki jo je izdala pred 12 leti turinska založba Einaudi. Čeprav delo načelno prezre vprašanje manjšin, jih avtor te knjige, Ernesto Ragionieri, vendarle tu pa tam omeni in komentira njih položaj. Na primer tako:

»Izenačevalna obsedenost centralistično usmerjene države, katere je fašizem še bolj poudaril, se je izvajala na najbolj trmast in vztrajen način predvsem na nemško manjšino na Tridentinskem in na slovenske manjšine v Julijski krajini. (...) Fašistična vlada je sprejela do skrajnih posledic raznarodovalni program nacionalističnega rektorja E. Tolomei (Avtor govori tu le o nemški manjšini, ker ne pozna nobenega opisa dogajanja pri nas, op. P. Stranj). Seznam dekretov in ukrepov, ki so bili sprejeti v tem smislu, nam omogoča, da se lahko z roko dotaknemo vrhunskih absurdnosti: prepovedi so šle od ukinitve pouka nemškega jezika, do vsiljevanja izmišljenih ali podobno zvenečih italijanskih imen za kraje in osebe; upravno osebje, ki je bilo privedeno iz najbolj oddaljenih italijanskih pokrajin, je šlo celo tako daleč, da je določilo obveznost pisanja poštnih naslovov v italijanščini, sicer ni bila pošiljka oddana.

Če je odnos italijanske uprave do nemške manjšine navdihoval strah in negotovost, odnos do slovenske manjšine je narekovalo razredno zaničevanje in sovraštvo«.

Oba prispevka ne potrebujeta komentarjev.

V Luciji začeli graditi novo šolo za pouk v italijanskem učnem jeziku

LUCIJA — Delavci koprskega Stavbenika so pred nekaj dnevi v Luciji začeli graditi novo šolo za pouk v italijanskem učnem jeziku. Šolo gradijo v neposredni bližini osnovne šole Edvarda Kardelja. Ta je s slovenskim učnim jezikom v Luciji, v njej pa naj bi bili štirje razredi in vsi pripadajoči drugi prostori oziroma kabineti namenjeni osnovnošolcem na nižji stopnji. Doslej so iz občinske izobraževalne skupnosti in republiškega proračuna zbrali približno 300 milijonov dinarjev, do konca marca pa bi za to šolo potrebovali še 200 milijonov dinarjev. Polovico te vsote naj bi spet prispeval republiški proračun, preostalo polovico pa naj bi zbrali po zaključnih računih iz čistega dohodka posameznih delovnih organizacij v občini. Če bodo denar zbrali pravočasno, bodo šolo lahko dogradili do konca maja. To pa pomeni, da bodo za šolarje pripadnike italijanske narodnosti odprli nova šolska vrata v jeseni.

B. Š.

DANIELLE STEEL 142.

Njena družina

Prevedla Irena Trenc-Frelih

»Tebi in mami je očitno zelo pri srcu.«

»Včasih sva ga presneto sita.« Ta občutek ga je navdajal že nekaj časa, zato je nameraval nagovoriti Faye, naj gre z njim na potovanje. Ker je ravno končala svoj zadnji film in je imela nekaj prostega časa, se ne bo mogla izgovarjati. Ko se je obrnil k Lionelu, mu je padla na pamet nova zamisel. »Saj se ne nameravaš takoj izseliti, ne?«

»Te dni sem se nameraval malce urediti in začeti iskati stanovanje. Ne bi vam bil rad v napoto.«

»Saj nam nisi.« Ob spominu na svojo nepopustljivost se je Ward opravičujoče nasmehnil. »Bi hotel ostati še kakšen mesec in popaziti na dekleta?«

»Seveda.« Lionel je bil presenečen. »Kako to?«

»Rad bi za nekaj časa odpeljal tvojo mamo. Potrebuje malo oddiha, jaz pa tudi.« Odkar se je pred devetimi mesesi končalo njegovo razmerje in se je preselil nazaj k njej, nista bila niti pet minut sama in bil je skrajni čas, da se nekam odpravita. Lionel se je nasmehnil ob tej zamisli.

»Z veseljem, očka. Dobro vama bo delo.«

Ward se mu je nasmehnil in odšla sta iz restavracije. Spet sta postala prijatelja. Večja prijatelja, kot kdajkoli prej. Moški moškemu ... pa naj je bilo videti še tako čudno. Tega večera je Ward seznanil Faye s svojimi načrti. »In ne maram slišati nobenih ugovorov. Nobenih izgovorov. Ničesar o delu ali otrocih ali igralcih, s katerimi se moraš pogovoriti glede scenarija. Odpotujeva čez dva tedna.« Popoldne je rezerviral vozovnici. Odpotovala naj bi v Pariz, Rim in Švico; Faye sploh ni ugovarjala, namesto tega so se ji zasvetile oči.

»Zares?« Veselo se mu je namuznila in ga objela.

»Zares. In če ne boš šla prostovoljno, te bom ugrabil. Ostala bova tri tedne, mogoče celo štiri.« Popoldne je na skrivaj pregledal njen snemalni urnik, zato je vedel, da lahko ostaneta tako dolgo.

Tega večera mu je z lahkim korakom sledila v gornje nadstropje, potem pa se je v sami spalni srajci vrtela pred njim in ga dražila zaradi Pariza in Rima.

»Predolgo nisva storila nič podobnega, Faye.«

»Vem.« Mirno je sedla na posteljo in ga pogledala. Enkrat ali dvakrat sta skoraj zgubila drug drugega, malo je manjkalo, pa bi izgubila svoja otroka ... hčer ... in sina ... odpovedala sta se vnuku in doživela smrt sinovega ljubimca. To niso bili lahki časi za nikogar. Če bi jo bil pred letom dni kdo vprašal, ali se njen zakon še lahko reši, bi mu odgovorila, da ne. Zdaj pa, ko ga je gledala, se je zavedala, da še vedno ljubi tega moškega z vsemi njegovimi napakami, kljub ljubezenskim avanturam, izdajam, celo grozi, s katero je bil navdal njunega sina. Ljubila je Warda Thaylerja, tako kot nekdaj na vekomaj. Po dvaindvajsetih letih si ni delala utvar o njem, vendar ga je ljubila takšnega, kakršen je bil. Tega večera sta se ljubila tako kot pred mnogimi, mnogimi leti.

27. POGLAVJE

Pariz je bil čudovit te pomladi. Postopala sta ob Seni, si ogledala Les Halles in jedla čebulno juho, se sprehajala po Champs Elysées, obiskala Diorjev salon, kosila pri Fouquetu in večerjala pri Maximu ali v Brasserie Lipp. Hodila sta na kozarček v Café Flore ali k Deux Magots, se smejala, ljubkovala, objemala in poljubljala nad vinom in sirom. Bilo je natanko tako, kot je želel Ward, pravi drugi medeni mesec, čas, ko si pozabil na vse žalosti zadnjih dveh let, na otroke, filme, odgovornosti. Potem sta odpotovala v Lausann. Ko sta sedela ob Ženevskem jezeru, se je Faye obrnila in se mu nasmehnila.

»Veš, vesela sem, da sem se poročila s teboj.« To je povedala tako mimogrede, med požirkom kave in grižljajem francoskega rogljička, da se je Ward moral zasmejati.

»Strašansko sem vesel, ko to slišim. Kako pa, da si se nenadoma odločila?«

»No,« se je našobila in se zastrmela na jezero, »predvsem si prijazen moški. Včasih narediš sicer pravo zmedo, toda ker si dovolj brihten in dovolj pošten, greš vase in stvari popraviš.« V mislih je imela Lionela in olajšanje, ki ga je čutila, odkar sta z očetom spet postala prijatelja. Mislila pa je tudi na njegovo avanturo.

*Knjiga je izšla pri **Založništvu tržaškega tiska** in je na razpolago v **Tržaški knjigarni***

Na zadnji seji pokrajinskega sveta

Mladinska problematika v dveh pomembnih sklepih

V pokrajinskem svetu se je ponovno pokazalo, da vlada v večinski koaliciji, navzlic pred kratkim sklenjenemu novemu sporazumu med pokrajinskimi tajniki strank, ki vodijo tržaško Občino in Pokrajino, kar precejšnja nesloga, oziroma da v njej ni resnične zavzetosti za trdno vodenje krajevnih uprav do bližnjega izteka mandatne dobe pred junijskimi upravnimi volitvami. Ravno brezbrižnosti, ki je botrovala odsotnosti številnih svetovalcev iz vrst večine je namreč pripisati odgovornost, da skupščina ni mogla odobriti najvažnejšega sklepa, ki je bil na dnevnem redu predsinočnje seje in je izražal dokončno stališče Pokrajine glede značilnosti in lokacije nove naprave za uničevanje odpadkov. Ko so namreč svetovalci opozicije zapustili sejo iz protesta proti nedoločnostim in protislovnostim v obnašanju večine, je zaradi odsotnosti več svetovalcev koalicije postalo zasedanje nesklepčno in ga je moral predsednik Locchi razpustiti, nato pa nujno sklicati pokrajinski odbor, da je ustrezni sklep zaradi nujnosti sam odobril s pristojnostjo skupščine. O zadevi podrobneje poročamo posebej v članku z včerajšnje tiskovne konference Locchija in pritojnega pokrajinskega odbornika Dinija.

Pred tem je pokrajinski svet obravnaval in odobril vrsto rednih upravnih sklepov. Med njimi sta najpomembnejša zadevala neposredno ali posredno mladinsko problematiko. Prvi je predvideval polovično kritje stroškov za študijo o ponudbi in povpraševanju po delovni sili, ki ga bo izvedla (v sodelovanju s Pokrajino) tržaška Trgovinska zbornica. Ob tem so svetovalci opozicije, pa tudi iz vrst Liste za Trst oporekali pokrajinski upravi, da se ni neposredno dovolj angažirala za reševanje problema mladinske brezposelnosti in da torej poverja svoje naloge drugim ustanovam, zaradi česar je bil sklep odobren s samo 15 glasovi večine, ob nasprotujočem glasu 6 svetovalcev KPI in Neodvisne levice ter ob vzdržanju MSI in listarja Venture (svetovalka LpT Paludettova ob glasovanju ni bila v dvorani).

Drug sklep v zvezi z mladinsko problematiko obvezuje tržaško pokrajinsko upravo, da prispeva 40 milijonov lir za prireditev vsedržavnega shoda o »Politiki za mlade« v organizaciji Vsedržavnega združenja Pokrajin, ki bo od 17. do 19. marca potekal na tržaški Pomorski postaji. Na shodu bo sodelovalo več znanih izvedencev za mladinsko problematiko iz Italije in Evropskega sveta, zaključila naj bi ga celo ministrica Jervolinova. Svetovalci opozicije pa so ugovarjali, da tržaška stvarnost na shodu ne bo prišla do pravega izraza, ker pa večina ni hotela sprejeti ustreznega amandmaja, ki ga je predlagal neodvisni levičar Omero (in sta ga podprla komunist Spadaro in MSI), se je 6 svetovalcev KPI pri glasovanju o sklepu vzdržalo. Med drugimi upravnimi sklepi naj omenimo prispevke Pokrajine pustnim prireditvam (5 milijonov za Milje, po 1 milijon pa za Škedenj in Opčine) in dodelitev paviljona T bivše umobolnice nastajajoči Mednarodni visoki šoli za navtično tehnologijo, ki naj bi jo pod okriljem univerze ustanovili v našem mestu.

Upepeljevalnik spet zrahljal upravna zavezništva

Pokrajina nepričakovano odobrila zaenkrat neuraden predlog Občine

Se bo vprašanje upepeljevalnika oziroma primerne oblike uničevanja odpadkov v tržaški pokrajini sploh kdaj rešilo? Vse kaže, da zadeva ne bo lahka, saj imajo mestni odpadki tako moč, da lahko zamajejo celo politična zavezništva krajevnih uprav. Seveda se je mogoče političnim krizam tudi izogniti, zlasti če se obetajo v najmanj primernem času (pred upravnimi volitvami). In prav to je storila pokrajinska uprava, ko je v ponedeljek zvečer na seji sveta nepričakovano podprla sicer nejasen in neuraden predlog tržaške Občine.

Celotna zadeva se je začela nekako lanskega junija, ko se je Pokrajina izrekla o deželnem načrtu za uničevanje odpadkov. Tedaj je predlagala tako imenovano "mešano" uničevanje, z reciklažo in dokončnim upepeljevanjem tistih snovi, ki ne pridejo v poštev za reciklažo. Tako naj bi pridobivali sintetično gorivo RDF in umetna gnojila, izognili pa naj bi se nevarnim usedlinam in pepelu, ki so škodljivi za človeka in okolje. Začuda so predlog sprejele vse politične komponente pokrajinske in pozneje tudi občinske uprave. Kazalo je torej, da je rešitev na dlani. Predsednik Dežele Biasutti je 11. januarja letos sklical v Vidmu sestanek pokrajinskih upraviteljev iz Trsta, Gorice, Vidma in Pordenona ter pristojne odbornike, da bi skupaj sestavili okviren načrt. Na znanje pa naj bi vzel tudi morebitne alternativne predloge. Tržaška Pokrajina se je po predhodnem posvetovanju s skupinami naravovarstvenikov odločila, da je najprimernejša lokacija za nove upepeljevalne naprave na območju bivšega odlagališča odpadkov v Ul. Errera. Tudi tokrat so se vsi strinjali. To območje namreč zadošča tudi splošnim zakonskim pravilom, odlaganje neškodljivih usedlin in trdih materialov pa bi nazadnje lahko pospešilo sanacijo tal, ki se na tem področju udirajo. S primernimi ukrepi bi bilo mogoče s časom urediti ploščad na morju, ki bi jo lahko izkoriščala Pristaniška ustanova. Svoj placet so dale tudi ustanova EZIT, KZE in Občina. Ponovno je bila torej rešitev več kot na dlani. Toda...

Na zadnjem srečanju med Pokrajino in občinami, ki se ga med drugim ni udeležil odbornik Občine Trst za mestno čistočo De Gioia, temveč odbornik za ekologijo Forti, je bil predložen drug predlog, ki pa nima uradne podlage. Odlagališče oziroma naprave za "mešano" uničevanje odpadkov naj bi nastalo na območju bivšega naftnega skladišča Esso. Vprašljivo je, koliko je taka alternativa umestna, saj je ta prostor preblizu stanovanjskih naselij (zakon pravi, da mora biti vsaj kilometer daleč), dohod do njega je težaven, nima primernega izhoda proti morju. Konec koncev pa zanj ne obstajajo niti uradni načrti. In vendar je Pokrajina, na ponedeljkovi seji ta predlog odobrila. Zakaj? Da ne bi prišlo do nepotrebnih razhajanj med politično večino, ki podpira tako pokrajinsko kot občinsko upravo. Tako je to nepričakovano spremembo pojasnil pokrajinski odbornik Dini na tiskovni konferenci, ki jo je sporazumno s predsednikom Locchijem sklical včeraj dopoldne. Vendar brez težav le ni šlo. Ko je Dini na ponedeljkovi seji predstavil alternativni predlog svetovalca PSDI Martinija (ki se je skliceval na stališče občinskega odbornika De Gioie) in ko je bilo treba zanj glasovati, je opozicija zapustila dvorano in onemogočila sklepčnost. Pokrajinski odbor je bil tako primoran odobriti sklep s pristojnostjo skupščine.

Včerajšnje tiskovne konference se je sicer neuradno udeležil tudi načelnik svetovalske skupine KPI Ezio Martone. Pojasnil je vzroke, ki so opozicijo privedli do odločitve, da zapusti dvorano in ki so prej tehničnega kot političnega značaja. Odlagališče in naprave za uničevanje odpadkov v bivšem skladišču Esso so neuresničljivi in proti obstoječim zakonom. S tem se strinjajo vse manjšinske stranke. Zlasti komuniste pa je spodbodel dodatek, ki ga je odbornik Dini priključil sklepu, in sicer, da je možna razširitev odlagališča s področja Esso do starega odlagališča v Ul. Errera. Martone je namreč prepričan, da je tudi ta rešitev prej uganka kot oprijemljivo dejstvo, saj da je iz (neuradnega) načrta Občine razvidno, da ena možnost avtomatično izključuje drugo. Zadržanje pokrajinske uprave in njeno podrejanje nekorektnostim Občine pa je označil kot navaden "pasticcio" oziroma packarijo, ki bržčas korenini v nespoštovanju upravnih pristojnosti. Po 30. členu pokrajinskega zakona je namreč Pokrajina pristojna za reševanje problemov, ki se nanašajo na varstvo okolja in torej tudi na urejevanje odlagališč in upepeljevalnikov. O tem, kje bodo naprave za uničevanje odpadkov stale, pa bo sedaj spet odločala Dežela. Krog se torej nikakor ne bo v doglednem času zaključil.

(mi)

Na pobudo Kraške gorske skupnosti

Jutri na Padričah javno srečanje o sinhrotronu

Kraška gorska skupnost prireja jutri v sodelovanju z Deželo javno razpravo o perspektivah razvoja padriškega Centra za znanstvene in tehnološke raziskave in o lokaciji sinhrotrona. Na srečanje, ki bo ob 18. uri na sedežu Centra, so povabili predsednika deželnega odbora Biasuttija, predsednika in podpredsednika družbe Sincrotrone Trieste Rubbio in Anzellottija, izrednega komisarja Centra za raziskave Romea, deželna odbornika Carboneja in Rinaldija, tržaškega župana Staffierija, predsednico Vzhodnokraškega rajonskega sveta Kalčevo, predsednika KZKV Grgiča in predstavnika KGS v upravnem svetu Centra za raziskave Budina. Seveda pa je na srečanje vabljeno tudi krajevno prebivalstvo.

Popravek

Še ena neljuba pomota v našem pustnem poročanju: skupina Lampo od Koroščev je na nedeljskem Miljskem pustu zasedla deveto in ne deseto mesto, njena godba, pa je bila, kot rečeno, prva.

Medtem ko je preiskava šele v teku

Upravni svet podjetja IRET o domnevnih nepravilnostih

V zvezi z agencijskimi vestmi in poročili v sredstvih javnega obveščanja o vpletenosti družbe IRET v nezakonite oblike izvoza orožja, želi upravni svet družbe poudariti naslednje:

Podjetje IRET ne proizvaja orožja, temveč kvalificirane radijske aparate za komuniciranje na razdalje, ki se uporabljajo za civilne in tudi vojaške potrebe.

Pretežen del proizvodnje je vselej namenjen izvozu iz Italije. Za vse pošiljke v tujino, za katere so bila potrebna soglasja pristojnih italijanskih oblasti, si je družba vsakokrat predhodno zagotovila ustrezna soglasja.

V konkretnem primeru večletnega posla z Irakom, je IRET že pred podpisom prve pogodbe zaprosil in prejel soglasje italijanskega obrambnega ministrstva. Na tej osnovi je nato zahteval izvozne licence od ministrstva za zunanjo trgovino, ki mu jih je tudi redno dajalo. Ko je kasneje IRET na osnovi že omenjenega soglasja obrambnega ministrstva zaprošal za licence za izvoz v Jugoslavijo — z navedbo končnega koristnika — je tudi te licence redno prejemal. Ob tem je seveda treba podčrtati, da do sprejetja Formicovega odloka v decembru 1986 ni bilo nikakršnih težav za pridobitev soglasij za izvoz v katerokoli državo.

V zvezi z govoricami o domnevnih dobavah organizaciji OLP pa upravni svet podjetja IRET odločno zanika kakršnokoli povezavo.

Na koncu upravni svet izraža začudenje, kako lahko v javnosti krožijo nepreverjene vesti o vpletenosti podjetja IRET v nezakonite oblike izvoza, ko pa je v teku šele preiskava o domnevnih nepravilnostih.

Upravni svet IRET S.p.A

Sporočilo upravnega sveta družbe IRET je bilo izdano v zvezi z včerajšnjo vestjo agencije Kronos, ki pravi, da je bil zaradi nezakonitega izvoza orožja formalno obtožen nekdanji lastnik in sedanji član upravnega sveta. Po teh vesteh, ki naj bi izvirale iz krogov beneškega sodišča, naj bi bila večina poslov v redu, medtem ko so pod vprašajem nekateri tristranski posli. Pojasnilo upravnega sveta položaj v celoti razjasnjuje. Zastavlja pa se legitimno vprašanje, kako prihajajo v javnost vesti o zadevah, ki so pod strogo preiskovalno tajnostjo in komu taka podtikanja koristijo.

Podpredsednik deželne vlade Carbone je medtem za torek, 23. februarja, sklical predstavnike podjetja in sindikatov, potem ko se je poslovna preučitev možnosti preustroja podjetja, ki jo je opravila Friulia, pozitivno zaključila.

V lanskem poslovnem letu

Pristaniška ustanova dosegla zgodovinski presežek obračuna

Prvič po dolgih desetletjih stalnih primanjkljajev izkazuje obračun tržaške Avtonomne pristaniške ustanove za leto 1987 presežek. Gre za zgodovinski dogodek, je poudaril predsednik ustanove Michele Zanetti na zadnji seji upravnega sveta poročilu generalnega direktorja o ugodnem zaključku komaj pretekle poslovne dobe.

Obračunski presežek je odraz vrste pozitivnih dejavnikov, od državnih zakonskih ukrepov v podporo pristaniškim dejavnostim do preureditve in reorganizacije pristaniškega dela in stalnega naraščanja delovne storilnosti. Ta proces korenitega preustroja, ki je še v teku, je privedel do popolne ozdravitve preteklega negativnega finančnega stanja, je poudaril Zanetti, in odpira boljše perspektive za nadaljnje delo.

Upravni svet je seveda izrazil zadovoljstvo nad pozitivnim zaključkom zadnjega poslovnega leta, nakar je sklenil s 1. marcem povišati pristaniške tarife za 6 odstotkov, pri čemer bo izključeno pretovarjanje zabojnikov, zaradi česar bo dejanski povišek dohodkov 4-odstotni.

Medtem je ponedeljkova 24-urna stavka, ki so jo oklicali strokovni sindikati CGIL, CISL in UIL iz protesta proti zakonskim načrtom o reformi pristanišč in priobalne plovbe, popolnoma ohromila dejavnost v tržaškem in tržiškem pristanišču, kjer je osebje v celoti prekinilo delo.

Drevi glavni svet Kmečke zveze

Drevi ob 19.30 se bo na sedežu v Trstu, Ul. Cicerone 8/b, sestal glavni svet Kmečke zveze. Na dnevnem redu ima naslednje točke: volitve za pokrajinski seznam kmetijskih podjetnikov, redni občni zbor Kmečke zveze, organizacijska vprašanja in razno.

† Dne 14. februarja nas je zapustil naš dragi

Rafael Škerlavaj

Pogreb bo danes, 17. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnice v cerkev in na pokopališče na Opčine.

Žalostno vest sporočajo Paolo s hčerko Tatjano, Sandro in Alfredo z družinama ter svakinja Albina.

Trst, 17. februarja 1988

(Pogrebno podjetje Zimolo)

Pred »preverjanjem« med večino v devinsko-nabrežinski občini

Ko se devinsko-nabrežinski občinski svet pripravlja na razpravo o letošnjem proračunu (seja je sklicana za petek) se politične razmere v tej občini zadnje dni zapletajo. Napoveduje se »preverjanje« med strankami, ki vodijo občinsko upravo, seveda ob predhodnem odstopu občinskega odbora, ki ga vodi župan Slovenske skupnosti Brezigar. Pobudo za »razčiščenje« so prevzeli domači socialisti, ki so že konec januarja pozvali na pogovore krajevni sekciji KD in SSk, češ da se bliža polovica mandatne dobe občinskega sveta in da je treba spoštovati sporazum iz leta 1985, ki je določal »štafeto«, oziroma zamenjavo na županskem mestu s socialistom.

Na srečanju med vodstvi nabrežinske PSI, KD in SSk 8. t.m. so torej socialisti potrdili zahtevo, naj bi župan Brezigar takoj odstopil in prepustil mesto njihovemu zastopniku (najbrž podžupanu Caldiju). Demokristjani pa so izkoristili priložnost, da so očitali PSI nedoslednost pri izvajanju programskih obvez in so predlagali »programsko preverjanje« ob odstopu vsega občinskega odbora, toda šele po odobritvi letošnjega občinskega proračuna. Delegacija SSk se tedaj še ni dokončno izrekla, a je prepustila odločitev odboru krajevne občinske sekcije, ki je za take odločitve pristojen.

Krajevni voditelji Slovenske skupnosti so tako na predsinočnji seji razširjenega odbora sekcije (sodelovali so tudi predstavniki SSk v krajevnih konzultah) sklenili pristati na »preverjanje«, ker tudi sami menijo, da je pregled opravljenega dela in izvajanja programov potreben, in so v tem v zvezi izrazili pripravljenost na odstop župana in vsega občinskega odbora. Toda tudi SSk je mnenja, da do tega lahko pride šele po odobritvi občinskega proračuna, ker bi prekinitev upravnega dela škodila občanom. V prihodnjih dneh, vsekakor pa na petkovi seji občinskega sveta se bo torej izkazalo, ali bodo nabrežinski socialisti vztrajali pri takojšnjem odstopu župana ali pa sprejemajo stališča KD in SSk.

Vabilo Sindikata slovenske šole

Sindikat slovenske šole, tajništvo Trst, vabi profesorje nižjih in višjih srednjih šol, naj onemogočijo delovanje ocenjevalnih sej do konca februarja, učitelje pa, naj se vzdržijo ocenjevanja učencev.

Drevi koncert Stana Getza

Tržaški jazz klub prireja drevi ob 21. uri v gledališču Cristallo koncert enega najboj znanih in priznanih predstavnikov jazza: Stan Getz bo nastopil s svojim kvartetom, ki ga sestavljajo pianist Jim McNealy, kontrabasist Anthony Cox in bobnar Victor Lewis.

Stan Getz, 61 let, je bil eden od najvidnejši predstavnikov takoimenovanega cool jazza. Njegova razvojna pot je tesno povezana z imenom lani umrlega Woodyja Hermana. Le-ta je kmalu po drugi vojni vključil v svoj veliki orkester sekcijo štirih saksofonov (poleg Getza so igrali še Zoot Sims, Herbie Steward in Serge Chaloff), ki je postala kmalu znana pod imenom »Four brothers« (Štirje bratje). Herman je »svoji« četverici posvetil tudi istoimensko skladbo, ki so jo tržaški ljubitelji lahko slišali konec decembra na koncertu Big Banda RTV Ljubljana.

Prav s Hermanom je Stan Getz posnel ploščo, ki mu je prinesla prvo slavo (Early Autumn, 1948). Zatem je sodeloval s številnimi zvenečimi imeni svetovnega jazza (s Horaceom Silverjem, Dizzyjem Gillespiejem, Gerryjem Mulliganom, nazadnje tudi z Garryjem Burtonom in Chickom Coreo), izdal je še vrsto plošč in opravil številne turneje.

V Bologni našli domnevnega morilca

Bolonjski karabinjerji so verjetno že našli človeka, ki je v noči med nedeljo in ponedeljkom umoril 71-letnega Tržačana Nerea Deroso, ravnatelja skupnosti »Cena di Emmaus«. Včeraj so namreč priprli 31-letnega Roberta Federicija, po rodu iz Oristana in ki je že dve leti živel v skupnosti. Očitajo mu umor v bremenilnih okoliščinah, preiskovalcem pa naj bi že priznal, da se je sprl z Deroso, čeprav ni izrekel niti besede o morebitnem fizičnem spopadu. Njegov položaj pa bremeni dejstvo, da so mu karabinjerji zaplenili 50 milijonov lir, ki bi lahko bili sad nedeljskega ropa v uradih skupnosti.

Preiskovalci so prišli na Federicijeve sledove že v ponedeljek, ko so zaslišali vseh 14 članov skupnosti, razen Federicija, ki se je bil že v nedeljo zvečer oddaljil od Bologne, vrnil pa se je šele v ponedeljek dopoldne. Kasneje je med zaslišavanjem povedal, da se je bil odpeljal v Ravenno. Nadaljnje preiskave pa so karabinjerje privedle do velike vsote denarja, ki je Federici ni mogel sam zaslužiti. Zato sumijo, da se je ta polastil denarja skupnosti, verjetno pa tudi Derosove osebne lastnine. Karabinjerji so vsekakor mnenja, da Federici Derose ni hotel umoriti, saj so imeli vsi člani skupnosti dober odnos do svojega ravnatelja, ki jim je bil skoraj kot oče.

Ob izgubi dragega nonota izreka Tanji in svojcem iskreno sožalje

Dekliški zbor Vesna

KD Vesna in ŠD Mladina sočustvujeta s svojci ob izgubi Angela Sedmaka.

Ob izgubi tov. Angela Sedmaka izreka svojcem občuteno sožalje

sekcija KPI J. Verginella iz Križa

17. 2. 1976 17. 2. 1988

Ob 12. obletnici smrti našega dragega

Marčela Siege

se ga z ljubeznijo spominja družina.

Trst, 17. februarja 1988

Tržaški sodniki so skoraj v celoti sprejeli zahteve javnega tožilca

Samo Pahor pogojno obsojen

Pet mesecev zapora pogojno brez vpisa v kazenski list, plačilo sodnih stroškov, poravnava škode prizadeti stranki. To je kazen, ki jo je včeraj tržaško kazensko sodišče (predsednik Trampus, prisedna sodnika Dainotti in Patriarchi) izreklo Samu Pahorju. Sodni zbor je namreč menil, da je prof. Pahor kriv upiranja javnemu funkcionarju in povzročitve telesnih poškodb, oprostilo pa ga je obtožbe motenja javne službe. Sodišče je tudi odredilo njegovo takojšnjo izpustitev na prostost.

S to razsodbo so sodniki skoraj v celoti osvojili tezo javnega tožilca Driganija, ki je menil, da mora sodišče upoštevati le to, kar se je zgodilo na osrednji tržaški pošti, ne pa razsojati o pravici (pravzaprav nepravici) do uporabe slovenskega jezika v odnosu z javnimi ustanovami. O tem vprašanju, je menil javni tožilec, mora odločati zakonodajna oblast. In sodniki so to tezo v razsodbi posredno osvojili, čeprav so v samem uvodu prof. Pahorju priznali pravico, da se izraža v slovenščini in so v ta namen poklicali tolmača.

Prolog včerajšnjemu procesu proti prof. Samu Pahorju je bilo dogajanje na osrednji tržaški pošti, kjer je prejšnjo sredo prof. Pahor zaman skušal poravnati avtomobilsko takso s položnico, izpolnjeno v slovenskem jeziku. Ker je pri okencu hotel obrazložiti svojo pravico, da s tako izpolnjenim formularjem opravi svojo državljansko dolžnost (plačilo davka), je vodja oddelka poklical policista, ki je s silo odvlekel Sama Pahorja proti sredi dvorane. Začelo se je prerivanje, prof. Pahor je bil nato aretiran in odpeljan v zapor. Dogodek je močno odjeknil v mestu tudi po zaslugi dijakov in profesorjev, ki so takoj proglasili solidarnostno stavko. Predvsem pa je slovenske ljudi in italijanske demokrate užalilo dejstvo, da človek tvega zapor, če se želi poslužiti neke svoje pravice.

Zaradi tega so ljudje vznemirjeno pričakovali proces. In res je bila dvorana porotnega sodišča polna kot redkokdaj. Morda je le ob procesu zaradi zločinov v Rižarni pri Sv. Soboti bilo v prostoru za občinstvo več ljudi. Ob njih pa je bilo v sodni dvorani tudi veliko odvetnikov, saj je vse zanimalo, kako bo sodišče ravnalo s človekom, ki se dosledno bori za uporabo slovenskega jezika v javnosti. In v tem vzdušju pričakovanja je odjeknilo kot ugoden znak dejstvo, da je sodni zbor osvojil zahtevo branilca ter priznal prof. Pahorju pravico do uporabe lastnega jezika ter je zato poklical tolmača.

Po tej odločitvi je proces zašel na že utečene kolesnice vsake sodne obravnave. Začele so se zvrščati priče, ki so opisale to, kar so videle prejšnji teden v hali osrednje pošte. Začelo se je pravzaprav s pričevanjem obtoženca, ki je potrdil to, kar je izjavil med preiskavo namestniku državnega pravdnika. Prof. Samo Pahor je s pikolovsko preciznostjo opisal, kako so ga s silo odstranili od okenca, kako so ga nato vlekli do stopnišča, kako se je branil in med prerivanjem najbrž nekoga tudi zadel z brco, kako so ga nato odvedli v višje nadstropje in ga dobesedno vlekli po hodniku, ker je zahteval prevajalca, da bi z agenti govoril v slovenščini.

Povsem različno verzijo dogodkov je dal policist Raffaele Governatori, ki je dejal, da se je približal prof. Pahorju in ga opozoril, naj ne moti javne službe, v zameno pa je dobil najprej osoren odgovor, nato pa brce in udarec s pestjo. Njegovo pričevanje je v celoti potrdil podčastnik Vandosio, medtem ko se je iz besed ostalih prič le razbralo, da policistov poseg ni bil tako orokavičen, kot je trdil sam.

Na tej osnovi je Pahorjev branilec Berdon razvil svojo obrambo. Zagovornik je začel z ugotovitvijo, da kot vsak Slovenec v Italiji tudi Samo Pahor živi v dvojnem pravnem sistemu: na eni strani so Ustava, Londonski memorandum, Osimski sporazum, zakonodaja pač, ki manjšini priznava vsaj v Trstu nekatere pravice, na drugi pa ostanki fašističnih zakonov, razni pravilniki in okrožnice, kot je na primer okrožnica pokrajinskega poštnega ravnatelja, ki te pravice omejujejo. Kdo ima prav? Samo Pahor, ki se sklicuje na državno zakonodajo, ali nasprotniki, ki uveljavljajo le delne pravilnike? Po mnenju zagovornika ne bi smelo biti dvomov: zato je bil poseg policije samovoljen in zato tudi obrambna reakcija prof. Pahorja ni kazniva in mora biti povsem oproščen.

Preden se je zbral k posvetu, je sodni zbor dal besedo še prof. Pahorju, ki je opisal svoj boj za lastne pravice. Očitno pa tudi jasne, obenem pa ganljive besede obtoženca niso povsem prepričale sodnikov, ki so menili, da se le je upiral javnemu funkcionarju in mu povzročil poškodbe, medtem ko so ga oprostili obtožbe motenja javne službe. Toda, če prof. Pahor ni motil javne službe, ali ni bil poseg policije samovoljen in torej reakcija prof. Pahorja nekazniva?

VOJMIR TAVČAR

Napeto poslušanje in čakanje v dvorani porotnega sodišča

Včerajšnji proces proti prof. Samu Pahorju se je odvijal v veliki dvorani porotnega sodišča, tako da je lahko številna publika sledila celotnemu procesu do razsodbe.

Ko so odprli dvorano, se je del, namenjen občinstvu, kmalu napolnil. Nekaj sto slovenskih profesorjev, dijakov, upokojencev, kulturnih in političnih delavcev in navadnih ljudi je zbrano sledilo procesu. Bilo je prisotnih tudi veliko novinarjev, televizijskih ekip in radovedneže v. Povsem jasno je bilo, da ne gre za navaden proces, ampak za nekaj, kar je globoko prizadelo vso našo slovensko skupnost.

Pričakovanje je postalo toliko večje, ko je v dvorano vstopil sodni zbor s sodnikom Trampusom na čelu. Potem so pripeljali Sama Pahorja, bil je malce bolj bled, vendar vsaj na videz miren, levo roko je imel obvezano. Proces se je začel z zahtevo po tolmaču, sodni zbor je ugodil zahtevi na podlagi razsodbe ustavnega sodišča. Na žalost smo morali močno napenjati ušesa, saj ni bilo mikrofonov in tudi sama akustika dvorane je slaba. Težko je bilo slediti razpravi, včasih že kar nemogoče. Po našem mnenju bi se moralo sodišče bolje opremiti in poskrbeti, da bi javne procese lahko ljudje tudi poslušali.

Sedeli smo na dolgi klopi tik ob leseni ograji, ki ločuje prostor za občinstvo od prostora, ki je namenjen sodnikom, obsojencu, odvetnikom in novinarjem. Slišali smo tako marsikateri pogovor ljudi. Starejša moška sta se menila o tem, kako pomeni proces sramoto za demokratično državo, kako se ne spoštujejo osnovne državljanove pravice itd. Vseskozi sta potem komentirala pričevanja, nastope odvetnikov in vseh, ki so pač prišli med procesom do besede. Velika večina je bila zaskrbljena, kako se bo zadeva iztekla, saj se je kmalu izkazalo, da proces ni enostaven, čeprav je potekal zelo tekoče in brez zastojev.

Tudi sami smo izmenjavali mnenja z ljudmi, ki imajo več izkušnje pri teh stvareh. Tu pa tam smo pogledali v zagrajen prostor, kjer je bil Pahor. Napeto je sledil, kdaj pa kdaj je nagovoril karabinjerje, ki so ga stražili, verjetno zato, da bi se otresel napetosti, ki te hočeš nočeš spremlja ob takih trenutkih. Pri vhodnih vratih je bilo precej »prometa«; dvorana je bila dobro zastražena, živčno delo novinarjev pa je potekalo povsem nemoteno.

Na ozkem hodniku pred vhodom v sodno dvorano so bile priče. Vsi so napeto čakali, prišlo je tudi do določene zmede. Nekatere priče so poklicali na podlagi datuma na poštnih položnicah. Tako sta v kotu sedeli mati in hči, mater so poklicali kot pričo, na glavni pošti pa je bila hči, ki je oddala materino položnico. Gospod je oddal ženino položnico, drugi pa sploh ni bil na pošti. Vsa zadeva se je seveda pred sodiščem kmalu razčistila. »Mimohod« prič pred sodnikom je potekal zelo hitro, v bistvu je le nekaj ljudi videlo dogodke na glavni pošti, večina pa je priznala, da sploh ničesar ni videla, nekateri so videli le »drobce«.

Izjava prof. Pahorja takoj po razsodbi

»Dokler bom v svojem boju osamljen se v naši deželi ne bo nič premaknilo«

Nekaj stotin dijakov, številni profesorji in slovenski politični predstavniki ter občani, ki so globoko občutili krivično aretacijo zaradi izvajanja ustavne pravice o uporabi materinega jezika, so včeraj pred izhodom iz koronejskega zapora pričakali prof. Sama Pahorja. Razprava se je sicer zaključila nekaj minut pred 14. uro, čakanje pa se je precej zavleklo, ker je prišlo do neljubega zapletljaja v ječi. Ob glasnem vzklikanju in ploskanju prisotnih je profesor zapustil ječo šele ob 15.40. A pojdimo po vrsti.

Ko je sodnik Trampus prebral razsodbo, so karabinjerji odpeljali Pahorja v majhno jetniško celico tik za sodno dvorano, kjer je moral počakati na nalog za izpustitev. Javni tožilec nam je dovolil, da se takoj pogovorimo s profesorjem, seveda pod strogim nadzorstvom karabinjerjev. Čas je bil strogo omejen. »Le 10 minut imate na razpolago,« so me opozorili orožniki. Kakih šest »stražarjev« je prisostvovalo najinemu pogovoru in ko sva začela govoriti v slovenščini, je nekdo predlagal, naj bi poklicali prevajalko. Svoje mnenje o razsodbi je prof. Pahor takole obrazložil: »Namen odločitve tržaškega sodišča je ta, da bi dal vsaj 5 mesecev mir. To pa se nikakor ne bo zgodilo, saj me s takšnimi neosnovanimi in nepravičnimi postopki ne bo nihče ustrahoval. Seveda, dokler bom v svojem boju za priznavanje pravice do rabe slovenskega jezika sam, se v naši deželi ne bo nič premaknilo. Le ko nas bo kakih štiristo v Koroneu zato, ker smo hoteli uveljaviti svojo pravico, potem bodo stvari drugačne, kot so. Odločitev sodišča ponovno dokazuje, da so sodniki pač pod vplivom okolja, v katerem živimo,« je še dodal Samo Pahor in pikro pripomnil, da bi bilo pravičneje, »če bi bila prizivna razprava kje drugje, na primer v Bocnu, Aosti, skratka tam, kjer večina ni tako sovražno naperjena do ustavno priznanih zahtev narodnostnih manjšin...«

Udeleženci manifestacije, ki so se zbrali pred glavnim vhodom v tržaško sodišče na Trgu Ulpiano, so takoj po zaključku procesa izvedeli za razsodbo in so se zato pod nadzorstvom karabinjerjev in policije napotili proti vhodnim vratom v koronejski zapor. Tam so približno dve uri čakali na prof. Pahorja. Kljub precejšnjemu številu udeležencev manifestacije je vse potekalo v najlepšem redu; dijaki so mirno stali pred vhodom v Koroneo, svojo solidarnost zaprtemu profesorju pa so izrazili z vzkliki in petjem.

Prof. Pahor takoj po izpustitvi iz zapora

Čakanje se je precej zavleklo, ker je prišlo do zapletljaja v ječi. Ko je Pahor odšel v svojo celico po osebne stvari, je našel grozilno pismo neznanega »avtorja«, na katerem je z velikimi črkami, izrezanimi iz raznih časopisov, pisalo: »Samo Pahor bastardo sloveno, sarai condannato a morte come tutti gli jugoslavi.« Profesor ni mogel mirno požreti teh žaljivk in je zato zahteval poseg namestnika državnega pravdnika Driganija. Nanj pa je bilo treba čakati še kako uro. Nestrpnost prisotnih se je medtem stopnjevala. Neka ženica je prišla prav do vhodnih vrat in ogorčeno izjavila, da ga zadržujejo tako dolgo samo zato, da bi se udeleženci manifestacije razšli. Kmalu nato je Samo Pahor v spremstvu svojega odvetnika le odprl vrata. Takoj ga je zajelo navdušeno vzklikanje in ploskanje prisotnih. Dvignil je roko v pozdrav, prisotni pa so izrazili željo, naj pove nekaj vtisov o vsem tem, kar se mu je zgodilo. Njegove izjave objavljamo v drugem članku.

HELENA JOVANOVIČ

Prispevki za uveljavljanje slovenščine

Slovenski mladinci so včeraj začeli z nabiralno akcijo za kritje sodnih in drugih stroškov, ki jih je imel prof. Samo Pahor z akcijo za uveljavitev slovenskega jezika. Tej akciji se pridružujemo novinarji Primorskega dnevnika, agencije Alpe Adria in Novega Matajurja. Po 10.000 lir so prispevali: Vlasta Bernard, Danilo Bizjak, Martin Brecelj, Bojan Brezigar, Vojko Colja, Marij Čuk, Nadja Filipčič, Ivan Fischer, Elio Fornazarič, Eva Fornazarič, Drago Gašperlin, Fabio Gergolet, Rado Gruden, Dušan Jelinčič, Dušan Kalc, Mima Kapelj, Marjan Kemperle, Vlado Klemše, Aleksander Koren, Branko Lakovič, Tom Marc, Marko Marinčič, Ace Mermolja, Jole Namor, Breda Pahor, Ani Pertot, Bogo Samsa, Aleksander Sirk, Vojmir Tavčar, Sandor Tence, Lucijan Volk in Marko Waltritsch.

V tem skladu je doslej 320 tisoč lir, prepričani smo, da se bodo pobudi odzvali še drugi bralci, katerih prispevke bomo objavili.

Veliko mladih na manifestaciji ob procesu proti prof. Pahorju

»Pravičnost večine je v pravicah manjšine«

Medtem ko se je v sodni palači odvijal proces, so ulice in trgi v njeni neposredni bližini skoraj ves včerajšnji dan bili prizorišče manifestacije v podporo prof. Sama Pahorja oziroma za uveljavitev tistih pravic in svobošč in, za katerih spoštovanje se ta ponosni Sloveneczgledno zavzema. Številna in vztrajna prisotnost zlasti mladih je dokazala, da je prof. Samo Pahor veliko manj osamljen, kot bi se včasih zdelo, oziroma da so vrednote, za katere se večkrat osebno žrtvuje, globoko občutene v širši skupnosti in še posebej pri mlajših rodovih.

Zbirališče za manifestacijo je bilo na Trgu Oberdan. Nekaj po 9. uri, se pravi prav v trenutkih, ko se je v sodni dvorani proces pričenjal, je sprevod krenil po Ul. Giustiniano do Trga Ulpiano pred sodno palačo. Manifestantje so se potem tu zadržali vse do razsodbe, ki jo je sodišče izreklo okrog 14. ure, nakar so se podali na Ul. Coroneo, kjer so skoraj dve uri pozneje dočakali izpustitev prof. Sama Pahorja iz zapora. Kjer koli so se zadrževali, je bil avtomobilski promet seveda prekinjen, za javno varnost in red pa so skrbeli dokaj številni policaji in karabinjerji. Pred sodnijo je manifestante pričakala gruča mladih desničarskih skrajnežev in vzklikala protislovenske parole, a kaj kmalu se je morala umakniti, drugih tovrstnih incidentov pa praktično ni bilo.

Število manifestantov se je od ure do ure spreminjalo, a vedno je šlo v stotine in se v določenih trenutkih približalo tisočici. »Hočemo enakopravnost«, »Svoboda slovenščini«, »Zahtevamo samo, kar nam pripada«, »Pravičnost večine je v pravicah manjšine«, »Enotni danes za pravičnejši jutri«: to so nekatera gesla, ki jih je bilo mogoče brati na napisih in transparentih. Od časa do časa, predvsem pa ob vsakem pomembnejšem dogodku, so podobna gesla manifestantje tudi vzklikali. Celo peli so. Med čakanjem pred zaporom so se po Ul. Coroneo razlegale note Puntarske, Zdravice, Bilečanke in drugih večinoma narodnih pesmi.

A kdo so bili manifestantje? Med transparenti je po svoje izstopal napis: »Uslužbenci Občine Doberdob solidarni«. Da, na manifestacijo je prišlo vseh dvanajst uslužbencev te občinske uprave na Goriškem. A bili so najbrž edini uslužbenci kake javne uprave, ki so ob včerajšnjem procesu stavkali. Pred sodnijo in v sami sodni dvorani so se zbrali tudi uslužbenci in delavci raznih podjetij in ustanov, zlasti slovenskih, in številni so bili tisti, ki v politiki in sploh v javnem življenju zastopajo našo narodnostno skupnost. A glavnina manifestantov je vendarle prihajala iz šol: bili so učitelji, profesorji in drugi šolski uslužbenci. Predvsem pa so bili dijaki. Oni so ves čas dajali manifestaciji ton. Nastopali so zavzeto, s prepričanostjo, ki jo premore neobremenjenost. Izkazali so se s svojo radoživo domiselnostjo, niso pa pozabili niti na praktičnejše zadeve: na obsodbo prof. Sama Pahorja so med drugim pri priči odgovorili z ustanovitvijo sklada za poravnavo sodnih stroškov. Številko tekočega računa bodo objavili, kakor hitro ga bodo odprli.

Prav dijakov, še posebej svojih dijakov, se je prof. Samo Pahor ob izhodu iz zapora tudi najbolj razveselil. »Dura lex, sed lex,« jih je podučil, kakor hitro so mu na pragu kaznilnice potisnili v roke megafon. »Zakone moramo spoštovati vsi, a v prvi vrsti policaji, ki jim tudi pravimo "možje postave",« je pojasnil. »To pa seveda ne pomeni, da se ne smemo zavzemati za njihovo spremembo. Celo naša dolžnost je, da to storimo, če mislimo, da je potrebno. Pomislite, zdaj prihajam iz zapora, v katerem so pred skoraj pol stoletja bili iz podobnih razlogov kot danes jaz zaprti moji sorodniki.«

MARTIN BRECELJ

Vrh je proces doživel s posegi odvetnika civilne stranke (poškodovanega policaja), javnega tožilstva, Pahorjevega odvetnika in na koncu s posegom samega Pahorja. Med posegom Pahorjevega branilca Berdona je ob učinkovitem stavku dvorana zaploskala. Seveda je sodnik Trampus takoj posegel in zahteval tišino. Aplavz je povedal vse, kar ljudje mislijo in čutijo, potem je občinstvo obmolknilo v napetem pričakovanju.

Napočil je čas razsodbe. Sodni zbor se je umaknil, vsi smo se spraševali, kaj bo. Odvetnik Berdon je bil nervozen in nam povedal, da so to za odvetnika najtežji trenutki in seveda tudi za obtoženca. Razsodbe nismo čakali dolgo, poslušali smo jo z vso pozornostjo. Čeprav je bil prof. Samo Pahor obsojen, je pomenil proces korak naprej v boju za rabo jezika. Odšli smo iz dvorane zamišljeni, vendar v prepričanju, da nam je prof. Pahor s svojim zagovorom pripravil pravo lekcijo o narodnih in človeških pravicah.

ACE MERMOLJA

Leto po odprtju lokala »Primavera-Vesna«

Polepšana zadružna gostilna v Miljah ima novo upravnico

Zadružna gostilna »Primavera - Vesna« v Miljah je dobila novo upravnico. To je Milena Tomc, ki se je v petek zvečer predstavila svojim gostom, predvsem pa članom zadruge Vesna, ki so lastniki hiše, v kateri je gostinski obrat in ki so s prostovoljnim delom veliko napravili, da je prišlo lani, prav ob tem času, do odprtja te gostilne.

Corrado Švab, predsednik zadruge Vesna, je že tedaj naglasil, da bo to gostinski obrat, v katerem se bodo srečavali Slovenci miljske občine ob kozarcu vina, na raznih družabnih prireditvah, ob morebitnih razstavah, ali ob kakšnem priložnostnem nastopu pevskega zbora Jadran. Te misli in želje prevevajo tudi danes člane zadruge, nova upravnica pa je po svojih močeh pripravljena sodelovati pri uresničevanju teh zamisli: »Tu je bila že od nekdaj gostilna z imenom Primavera. Na pragu lokala je vidna letnica 1913. Naš obrat ni restavracija, temveč domača gostilna. Sedaj smo jo prijetno preuredili, napravili novo točilno mizo, prebelili zidove in jih obložili z lesom. Prostor je tako bolj svetel in bolj privlačen. Skušala bom pripravljati domačo hrano, kot na primer joto, vampe, klobase z zeljem, testenine, sendviče in morda še kaj. Ravnala se bom pač po željah gostov in jim skušala z vsem ustreči.«

Že ob odprtju prenovljenega obrata, ki stoji tik Slovenskega centra, v katerem sta šola in sedež Društva Slovencev miljske občine, je bilo v njem veselo. In kako bi tudi ne bilo, saj smo v pustnem času. Tako ni manjkalo vesele glasbe in pustnih mask, ki so družabno prireditev močno popestrile.

Na našem posnetku vidimo upravnico gostilne Mileno Tomc v družbi moža in predsednika zadruge Vesna Corrada Švaba (desno) za točilno mizo.

Danes razprava o pogodbah za poklicno usposabljanje

V dvorani »Di Vittorio« na sedežu sindikata CGIL (Ul. Pondares 8) bo danes ob 18.30 javna razprava o zaposlovanju mladih s pomočjo delovnih pogodb za poklicno usposabljanje. Razpravo prireja pokrajinska Zveza komunistične mladine Italije, vodili pa jo bodo Mauro Biscardi, član Lige za delo za Severno Italijo, Roberto Cosolini, deželni tajnik obrtniškega združenja CNA, sindikalist CGIL Bruno Mercuri in Leda Zocchi od združenja katoliških delavcev ACLI.

gledališča

ROSSETTI

Danes ob 16.00 in ob 20.30 bo na sporedu FAUST gledališke skupine La Compagnia. V abonmaju: odrezek št. 8. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

V torek, 23. t. m., ob 21. uri bo kantavtor iz Bologne **LUCA CARBONI** zaključil svojo turnejo po Italiji s koncertom v gledališču ROSSETTI. Koncert organizira SMEMO MUSIC v sodelovanju z VIDEOREALITY. Predprodaja vstopnic pri UTAT v Pasaži Protti.

VERDI

Operna sezona 1987/88.

V petek ob 20. uri zadnja predstava (red E/B) Gounodove opere FAUST.

V soboto ponovitev Straussove opere ARIADNA NA NAKSOSU (red D). Dirigiral bo Spiros Argiris, režiral pa Giulio Chazalettes. Ponovitve bodo 23., 26. in 28. februarja ter 2. marca.

V soboto, 27. t. m., bo v gledališču Verdi premiera Arrigove opere VRNITEV CASANOVE. Dirigent bo Reynald Giovaninetti, režiser pa Giulio Chazalettes.

V petek, 26. t. m., pa bo v mali dvorani gledališča Verdi o operi spregovoril Michelangelo ZURLETTI.

LA CONTRADA

TEATRO CRISTALLO

Nocoj ob 21. uri koncert ameriškega saksofonista STANA GETZA.

V torek, 23. t. m., ob 20.30 bo na sporedu premiera Flaianovega dela MELAMPO. Režija Massimo De Rossi.

razstave

V petek, 19. t. m., ob 19. uri bodo v Mestni galeriji v Piranu odprli veliko retrospektivno razstavo del akademskega kiparja Janeza LENASSIJA.

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20, je odprta razstava akademskega kiparja MOMA VUKOVIĆA.

Do 23. t. m. bo nameščena v prostorih Ljubljanske splošne banke v Kopru razstava grafik kulturno-umetniške skupine PRINTS. Razstavo so člani društva Prints priredili v sodelovanju z laboratorijem bakroreza in lesoreza iz Nabrežine.

V izložbi Jugobanke na Titovi cesti v Ljubljani je na ogled izbor del članov fotokrožka Trst 80.

V galeriji Loža v Kopru je odprta razstava prekmurskih slikarjev Nikolaja Beera, Sandija Červeka, Marjana Gumilarja, Zdenka Huzjana in Franca Mesariča.

Antološka dokumentarna razstava Milka Bambiča v goriškem Kulturnem domu traja do 18. t. m. in je odprta od 10.00 do 12.30 in od 17.00 do 19.30.

koncerti

Società dei concerti
Tržaško koncertno društvo

V ponedeljek, 22. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti na sporedu koncert pianistov D. DE ROSE in M. JONESA.

šolske vesti

Predstavniki bralnih značk posameznih ravnateljstev na Tržaškem so naprošeni, da pismeno sporočijo število in vrsto bralne značke do 20. t. m. učiteljici Dragi Lupinc, šola F. Bevk, Občine.

kino

ARISTON - 15.30, 22.15 **Wall Street**, dram., ZDA 1987, r. Oliver Stone, i. Michael Douglas, Charlie Sheen.

NAZIONALE IV - 16.00, 22.00 **Prick up, l'importanza di essere Joe**, kom., VB 1987; r. S. Frears; i. V. Redgrave, A. Molina.

EXCELSIOR II - 17.00, 21.45 **Il cielo sopra Berlino**, dram., ZRN 1987, r. Wim Wenders; i. Bruno Ganz, Otto Sader, Peter Falk.

EXCELSIOR I - 17.00, 22.15 **Getta la mamma dal treno**, kom., ZDA 1987; r. Danny De Vito; i. Danny De Vito, Billy Krystal.

NAZIONALE II - 16.00, 22.15 **Hamburger hill**, dram., ZDA, r. J. Irvin, i. S. Weber, T. Quill, D. McDermott.

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 **Giochi bestiali nel mondo II.**, porn., □□.

FENICE - 17.00, 22.15 **Vacanze sulla neve (Fire and Ice)**, kom., ZDA; r. Willy Bogner.

GRATTACIELO - 16.00, 22.15 **Attrazione fatale**, r. Adrian Lyne; i. Michael Douglas, Glenn Close, □.

MIGNON - 16.00, 22.00 **Lilly e il vagabondo**, ris., ZDA 1955; r. C. Geronimi, W. Jackson, H. Luske.

EDEN - 15.30, 22.00 **Dixie Ray, la regina del marciapiede**, porn., □□.

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 **American college**, kom., ZDA; r. N. Black, i. S. Kristel.

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 **La dolce pelle di Angela**, porn., □□.

CAPITOL - 16.30, 22.00 **Giulia e Giulia**, dram., It. 1987; r. Peter del Monte, i. Kathleen Turner, Sting.

LUMIERE FICE - 16.30, 22.00 **Ultimo Minuto**, kom., It. 1987; r. Pupi Avati; i. Ugo Tognazzi, Elena Sofia Ricci.

ALCIONE - 15.30, 21.30 **L'ultimo imperatore**, pust., ZDA, 1987, r. B. Bertolucci, i. J. Lone, J. Chen, P. O'Toole.

RADIO - 15.30, 21.30 **Il piacere... il desiderio**, porn., □□.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

Odsek za slovenski jezik

obvešča, da redno deluje

JEZIKOVNA POSVETOVALNICA

Urnik:

vsaka sreda od 15. do 17. ure v prostorih NŠK Trst - Ul. sv. Frančiška 20 - tel. 774333.

včeraj - danes

Danes, SREDA, 17. februarja

PEPELNICA

Sonce vzide ob 7.05 in zatone ob 17.33 - Dolžina dneva 10.28 - Luna vzide ob 7.13 in zatone ob 17.22

Jutri, ČETRTEK, 18. februarja

SIMEON

PLIMOVANJE DANES: ob 3.21 najnižja -26 cm, ob 9.02 najvišja 48 cm, ob 15.33 najnižja -68 cm, ob 22.06 najvišja 52 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 10,2 stopinje, zračni tlak 1027,2 mb rahlo narašča, veter 23 km na uro vzhodnik-severovzhodnik, burja s sunki do 45 km na uro, vlaga 38-odstotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 11 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Elia Lo Nigro, Laura Lubiana, Sebastiano Perini, Riccardo Cehic, Luca Bergagna, Rauol Berto, Niccolò Gimona.

UMRLI SO: 58-letna Mirella Pozza, 66-letna Arcangela Malagnino, 63-letna Antonia Scamperle, 78-letni Bruno Gallis, 66-letni Pietro Marrone, 67-letna Nives Bortolazzo, 64-letna Elda Ruzzier, 65-letni Vittorio Sosic, 63-letna Lidia Cucco.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 15., do sobote, 20. februarja 1988

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiamonti 50.

PROSEK (tel. 225141 - 225340) in MILJE, Drevored Mazzini 1 - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiamonti 50, Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44.

PROSEK (tel. 225141 - 225340) in MILJE, Drevored Mazzini 1 - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44.

PROSEK (tel. 225141 - 225340) in MILJE, Drevored Mazzini 1 - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razne prireditve

DAN SLOVENSKE KULTURE na nižji srednji šoli S. Gregorčič v Dolini v petek, 19. t. m., ob 20. uri. Sodelujejo osnovna šola P. Voranc-Dolina, Godba na pihala Ricmanje in KD V. Vodnik. Vabljeni!

SKD Barkovlje prireja PRAZNIK SLOVENSKE KULTURE v nedeljo, 21. t. m., ob 18. uri. Nastopili bodo Š. Bembi, A. Pegan - klavir, A. Pertot - violina, S. Slokar - violončelo, B. Zonta - klavir. Pel bo MePZ M. Pertot, ki ga vodi A. Pertot. Uvodna misel Marko Tavčar. Vabljeni!

Fantje izpod Grmade in Dekliški zbor Devin vabijo na Prešernov večer "O VRBA" v nedeljo, 21. t. m., ob 17. uri v prostorih osnovne šole v Devinu. Sodelujejo gledališka skupina, ansambel mandolin in ŽPZ KUD J. Fleišman iz občine Ljubljana-Bežigrad.

izleti

Zveza žena občine Dolina priredi v soboto, 12. marca, celodnevni izlet na Brione. Kosilo in večerja z zabavo v Hotelu Palace v Portorožu. Vpisovanje in informacije pri Tatjani v Gostilni pri občini, tel. 228497 ali 232223. Lahko se udeležite samo večerje in zabave. Število mest je omejeno, zato vabimo ženske, da se čimprej vpišejo.

čestitke

Danes praznuje GIGI BOGATEC svoj rojstni dan. Da bi bil zdrav in vesel mu želita Sonja in Lorenzo.

V svoji domači hiši, izpred katere ji ob spominih na blagopokojnega moža - ribiča Janeza pogosto uhaja pogled na naše morje, praznuje danes v Sv. Križu 94 let življenja vedno prijazna in nasmejana ŠTEFANIJA SEDMAK vd. SULČIČ. Prazničnega dne se s številno srenjo sorodnikov v vasi posebej veselimo sestra Milka in vsi nečaki ter ji iz srca želimo, da bi čila in vedra učakala še mnogo zadovoljnih let med nami.

razna obvestila

KD Vesna sklicuje 21. februarja ob 10. uri v prvem in ob 10.30 v drugem sklicanju v Domu A. Sirk v Križu IZREDNI OBČNI ZBOR. Vabljeni!

Zaigrale so trobente
in en, dva, tri,
k Evaldu, Silviji in Janu
četrta pridružila si se
JANA
ti.
Z rožicami posuto pot v življenju ti želimo TKB-jevci mi vsi.

prispevki

N. N. daruje 15.000 lir za potrebe repentabrske cerkve.

V spomin na Iginia Bogatca in Nado Ferfoljo darujeta Anica in Albin Tence 15.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

Namesto cvetja na grob Laonarda De Feliceja darujeta Grazia in Frančko Stefančič 20.000 za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

V spomin na Iginia Bogatca in Nado Ronzani darujeta Anica in Albin Tence 15.000 lir za Dekliški zbor Vesna.

V počastitev spomina drage mame Marije Kuret por. Berdon darujeta hčeri z družinama 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Nado Ronzani-Ferfolja in Tončko Čuk-Regent daruje Ida Bukavec 30.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Proseku.

V spomin na Edvarda Gorupa, preminulega v taborišču, daruje sin Dinči 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Proseku.

Namesto cvetja na grob Tončke Čuk darujeta Savica in Ottavio 10.000 lir za ženski pevski zbor Prosek-Kontovel.

V spomin na Mirka Cijaka daruje Dragica Kapun 10.000 lir za ženski pevski zbor Prosek-Kontovel.

Namesto cvetja na grob Davida Kalca darujeta Antek in Tatjana Terčon 50.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V spomin na Nado Ronzani por. Ferfolja darujeta Vera in Saško Tence 20.000 lir za ŠD Mladina.

Ob 8. obletnici smrti drage mame Pepke Sardoč in Narciza Cappellija darujeta Hedvika in Silvio 20.000 lir za MPZ Rdeča zvezda.

V spomin na Alojza Auberja darujeta Hedvika in Silvio 10.000 lir za KD Rdeča zvezda.

Za Zvezo vojnih invalidov NOV darujeta Srečko Colja 6.000 lir in Florjan Verginella 20.000 lir.

Ob 12. obletnici smrti prof. Ivana Šavlija daruje Zdenka 20.000 lir za Zad. Center za socialno dejavnost.

V spomin na Marčela Siego daruje družina Siega 50.000 lir za ŠZ Bor.

V spomin na Češko Santin daruje Adalgisa Biekar 10.000 lir za KD I. Grbec.

Ob novoletni nabiralni akciji za ureditev plošče v Gabrovcu je Ivan Kante (Gabrovec 57/A) daroval 20.000 lir.

V spomin na Olgo Parker daruje Edward 100.000 lir za pevska zbora Vesela pomlad.

Namesto cvetja na grob Damjana Maverja daruje Florjan Korošec 20.000 lir za KD F. Prešeren.

V spomin na Damjana Maverja darujeta Laura in Klavdij Kofol 20.000 lir za KD F. Prešeren.

Namesto cvetja na grob Damjana Maverja darujeta Josip Bolčič 10.000 lir za Zvezo borcev Boljunec in Milena Bratoš 10.000 lir za KD F. Prešeren.

V spomin na Antona Križmančiča (Koveščevega) daruje Marija Križmančič (Žepenščeva) 10.000 lir za KD Lipa in 10.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Bazovici.

V spomin na Tončko Čuk por. Regent darujejo Štefanija Štoka 30.000 lir za PZ V. Mirk, Štefanija Štoka 30.000 lir za cerkveni pevski zbor s Proseka ter Albina in Mario Verša z družino 20.000 lir za PZ V. Mirk.

Ob 1. obletnici smrti dragega sina Mirka Cibica daruje mama Marčela 30.000 lir za PZ V. Mirk.

Ob 2. obletnici smrti Ivana Miliča daruje družina 50.000 lir za PZ V. Mirk.

Ob 21. obletnici smrti moža in očeta Lučkota Cibica darujeta Savica in Erika 50.000 lir za PZ V. Mirk.

V spomin na Nado Ronzani-Ferfolja darujejo Marica Pečera, Graziella Sulčič, Alice Bortolotti in Nora Bortolotti 60.000 lir za Godbo na pihala Vesna.

V spomin na Ivana Kabaua darujeta Herman in Grozdana Sulčič 20.000 lir za Godbo na pihala Vesna.

Namesto cvetja na Davidov grob darujejo Martin in Irene Vremez 50.000 lir ter Irma Sardoč z družino 20.000 lir za MPZ Vesela pomlad.

V spomin na Davida Kalca daruje Maria Cristina Podobnik 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob Davida Kalca darujejo Pina Kalc, Lucija in Seraf Hrovatin 50.000 lir za KD Skala.

V spomin na Marijo Hrovatin daruje družina Rinaldo Vremec 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Opčinah.

V spomin na Davida Kalca daruje družina Kalc (Gropada 72) 10.000 lir za KD Skala in 10.000 lir MPZ Vesela pomlad.

V spomin na Bernarda Miliča daruje Angela Škerlavaj-Sferzi 20.000 lir za cerkev sv. Jerneja na Opčinah, 20.000 lir za PZ Vesela pomlad, 20.000 lir za SKD Tabor in 20.000 lir za ŠD Polet.

V spomin na Nado Ferfoljo-Ronzani darujeta Jolanda in Srečko Tretjak 20.000 lir za MPZ Vesna.

Ob plačilu članarine so darovali za Društvo slovenskih upokojencev v Trstu Antonija Kolerič 2.000 lir, Pavla Kolerič 2.000 lir, Olga Petelin 2.000 lir in Olga Pangerc 5.000 lir.

V spomin na nepozabnega Iginia daruje družina 100.000 lir za MPZ Vesna.

Ob 11. obletnici smrti drage Ivanke Križmančič por. Grgič se je spominjajo mož Srečko, sin Edi in hči Marija z družinama ter darujejo 40.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Davida Kalca daruje družina Giorgi-Sigulin 100.000 lir za Sklad M. Čuk.

Ob plačilu članarine so prispevali za Društvo slovenskih upokojencev Adalgisa-Biekar 7.000 lir, Milena Grgič 7.500 lir, Danica Grgič 7.500 lir, Polda Gruden 2.000 lir, Emilija Kavčič 7.000 lir, Antonija Ozbič 2.000 lir, Milica Sancin 7.000 lir, Vlado Švara 2.000 lir, Milena Verč 10.000 lir in Avgust Castellani 15.000 lir.

Za Društvo slovenskih upokojencev darujeta N. N. 10.000 lir, Ivanka Resinovič 10.000 lir, Viktor Žerjal 20.000 lir in N. N. 5.000 lir.

Namesto cvetja na grob Karla Kalca daruje družina Kalc (Gropada 105) 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na drago ženo in mamo Nado darujeta mož Emil in sin Marko 100.000 lir za MPZ V. Mirk.

Milena Bertolino (Repen 69) daruje 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Marico Antonič vd. Trobec darujejo Mara Lukša 30.000 lir, Nada Kemperle 20.000 lir ter Stana, Anči, Etta, Tullio, Livja in Marina 50.000 lir za PZ V. Mirk.

Namesto cvetja na grob Marije Purič daruje družina Vodopivec (Repen 140) 20.000 lir za Balinarsko sekcijo Kraški dom.

Namesto cvetja na grob Marije Purič daruje družina Gustin (Repen 14) 20.000 lir za KD Kraški dom in Balinarsko sekcijo.

Egon in Romana Škrk (Repen) darujeta 20.000 lir za KD Kraški dom.

Namesto cvetja na grobova Ivana Andolška in Marije Ravbar vd. Purič daruje Zofija Križman 30.000 lir za Dijaški dom v Trstu.

Ob prvi obletnici smrti Tinka Rebeka-Rebeni daruje Justa Bizjak 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na brata Dragota, padlega v Benečiji, in na pokojne Markčeve darujeta Vida in Vlado 20.000 lir za spomenik padlim v NOB na Kontovelu.

V spomin na drago mamo daruje Peter z družino 50.000 lir za Sklad M. Čuk in 50.000 lir za opensko župno cerkev.

V spomin na mamo Petra Cvelbarja darujeta Eda in Vinko Milič 20.000 lir za Sklad M. Čuk.

mali oglasi

SLOVENSKA GOSPODARSKA USTANOVA obvešča, da zapade rok za prijavo na natečaj za 3 delovna mesta, kot objavljeno na Primorskem dnevniku - mali oglasi 19. februarja 1988 in ne 19. marca 1988.

NUDIMO vino in prigrizek iz domačih kolin za pust in vse ostale dni. Osmica pri Kukukevih v Doberdobu.

OSMICO je odprl Lupinc v Praprotu. Toči belo vino in teran.

OSMICO je odprla Sonja Štrain v Mačkoljah - Križpot. Toči belo in črno vino.

OSMICA je odprta pri Borisu Živcu v Koludrovici. Toči belo vino in teran.

DRVA za kurjavo in akacijeve kole prodajamo po ugodni ceni. Možnost prevoza. Tel. 421508 po 20. uri.

PRODAM volkswagen hrošč za 400.000 lir. Tel. 762228.

PRODAJAM trs. Telefonirati v popoldanskih in večernih urah na št. 231961.

PRODAM traktor massey-ferguson, 58 konjskih sil, letnik '79, in traktor gandini, 45 konjskih sil, letnik '68. Tel. 0481/84741.

PRODAM avto marbella (letnik '87). Telefonirati na št. 229285 ali v večernih urah na št. 229522.

PRODAM 1200 kv. m zazidljivega zemljišča v Nabrežini. Tel. 228390.

PRODAM mladiča nemškega ovčarja, odličnih staršev, oče drugi delovni izpit, cepljena, na razpolago sta še dva samčka. Informacije po telefonu na št. 0481/882317.

PRODAM tobakarno v Ricmanjih s stavbo. Tel. 280853.

IŠČEM knjigi "Teorija osebnosti" več avtorjev: Mušek, Lamovec, Pečjak itd. ter "Osebnost", avtor Mušek. Tel. 421412.

IZKUŠENA prodajalka z znanjem slovenščine, srbohrvaščine in angleščine išče gotovo in resno službo. Tel. 572149.

IŠČEM v najem ali za odkup stanovanje ali hišico v okolici mesta. Tel. 213287 ob urah obedov.

URADNICA z večletno prakso išče kakršnokoli resno zaposlitev, tudi poldnevno. Tel. 213392.

PRILETNI UPOKOJENEC išče stalno hišno pomočnico v starosti 60-65 let za kuhanje in vsa ostala manjša hišna dela. Nudi plačo, hrano in sobo v udobnem stanovanju. Tel. 380810 v večernih urah.

menjalnica

16. 2. 1988

Ameriški dolar	1250.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	733.—	Švicarski frank	894.—
Francoski frank	216.—	Avstrijski šiling	104.—
Holandski florint	652.—	Norveška krona	191.—
Belgijski frank	34.—	Švedska krona	203.—
Funt šterling	2180.—	Portugalski eskudo	8.—
Irski šterling	1930.—	Španska peseta	10.—
Danska krona	189.—	Avstralski dolar	850.—
Grška drahma	8.—	Debeli dinar	0,80
Kanadski dolar	960.—	Drobni dinar	0,80

BCTKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Telef.: Sedež 040/67001 Agencija Domjo 831-131

ti in morje

Mala kajutna jadrnica tijat za nezahtevne začetne jadralce

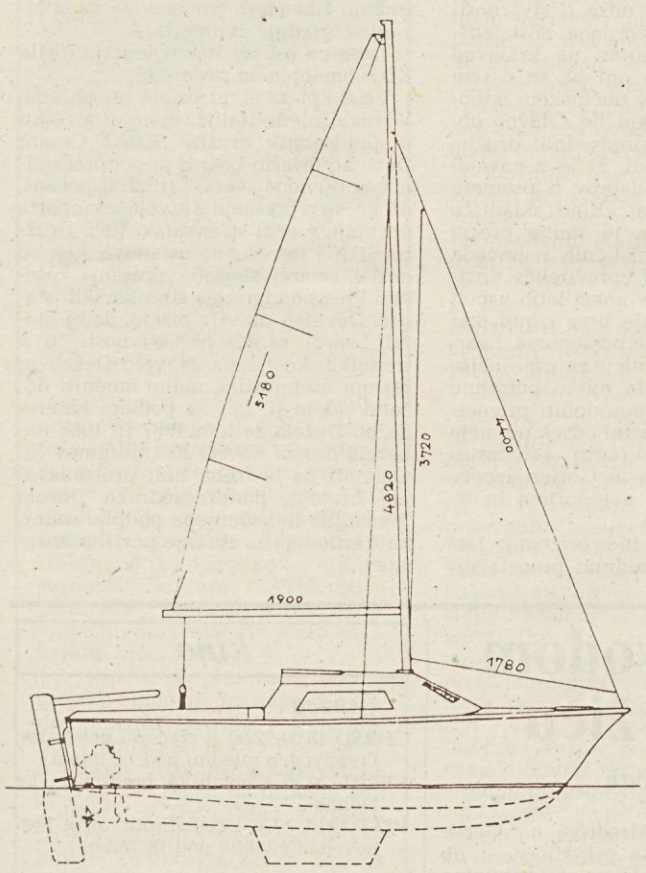

Drvoplastika iz Vodic pri Šibeniku že od leta 1983 izdeluje to manjše plovilo s pogonom na jadra in motor.

Tijat sodi po obliki in lastnostih med pasare, torej med tradicionalna plovila naše obale. Medtem ko večina jugoslovanskih proizvajalcev tovrstna plovila opremlja le z motorjem in prepušča vgradnjo jambora in kobilice kupcem, so se v Drvoplastiki bolj potrudili. Pasaro tijat lahko naročimo v dveh izvedbah in sicer v navadni z izvenkrmnim motorjem in brez jambora in v tako imenovani jadralni izvedbi, ki je opremljena z zanimivim motorjem, jamborom in kobilico. Več pozornosti vzbuja druga, jadralna izvedba. V tej različici je tijat opremljen z aluminijastim jamborom, ki je enostavno vpet s tremi priponami brez križa. Glavno jadro in flok imata majhno površino, tako da ni potrebno vgrajevanje vitlov. Vrvi za dvigovanje in krajšanje jader (glavno jadro ima eno vrsto kratic) niso speljane do kokpita, čeprav bi taka rešitev gotovo pripomogla k varnejšemu upravljanju z barko v razburkanem morju. Na majhnih in lahkih barkah je namreč podajanje na palubo v razburkanem morju lahko celo usodno, saj jo valovi sunkovito in brez pravega reda premetavajo sem in tja. Če bi bile vrvi za upravljanje z jadri speljane v kokpit in bi poleg tega vgradili še enostaven navijalec floka, bi bila barka veliko bolj varna, stroški za tako opremo pa ne bi presegli 5 odstotkov maloprodajne cene.

Tijat ima v krmnem zrcalu narejen izrez za izvenkrmni motor, vendar je na tem mestu v jadralni izvedbi pritrjeno krmilo. V Drvoplastiki so torej jadralno inačico opremili z vgrajenim motorjem tomos 4. Izvenkrmnemu motorju T-4 so skrajšali nogo in ga priključili na nogo drugega motorja, ki ima vgrajen popoln menjalnik. Noga z menjalnikom je vodotesno privita pod trup, T-4 pa je na to nogo privit z notranje strani trupa, pod kokpitom. V tovarni so spremenili izpuh in sistem hlajenja. Za barko te velikosti je tak način pogona zelo primeren saj združuje minimalno težo z relativno veliko zanesljivostjo. Kako pa bo sam motor prenesel vse te spremembe bo pokazal čas. Tijat s takim motornim pogonom doseže hitrost petih vozlov.

Tijatova kabina je opremljena s tremi okni, vhodno loputo in prezračevalno loputo na premcu, ki zagotavlja zadosten prepih tudi v vročih poletnih dneh. Kabina pokriva dobro polovico barčice, v njej pa ni prostora za kaj več kot dve postelji v obliki črke »V«.

Tijat je zaradi svojih plovnih lastnosti, velikosti in cene zelo primerna barka za jadralce - začetnike, mlade pare z največ enim (majhnim) otrokom in predvsem vse tiste, ki si večjega plovila ne morejo privoščiti. Barko lahko na prikolici vlečemo s praktično vsemi osebnimi avtomobili in jo torej po končanem dopustu lahko odpeljemo domov. Tijat je v jadralni izvedbi opremljen z jadri, motorjem, vgrajenimi okni in rezervoarjem za gorivo, kobilico in krmilom ter vso ostalo potrebno opremo, tako da lahko po nakupu z njim praktično odplujemo. Taka izvedba stane približno 8500 DM (6.350.000 lir), ob doplačilu pa Drvoplastika opremi barko še s sidrom in verigo ter opremi notranjost z blazinami in oblogami. Cena tijata v normalni izvedbi, brez jambora, jader in motorja je za približno 30 odstotkov nižja.

Teh. podatki:

dolžina	4,85	m
širina	1,82	m
grez	0,65	m
teža	420	kg
glavno jadro	5,8	kv. m
flok	3,3	kv. m

ANDREJ TREFALT

ženska in njena stvarnost breda pahor

S kvotami na volitve?

Med italijanskimi političnimi silami je bilo tem, ki so vnašale polemike, vselej dovolj. Zadnje čase, ko dejansko že vstopamo v vroče obdobje predvolilne kampanje, pa še najbolj razburja duhove tako imenovana reforma volilnega sistema. Več je spornih vidikov, vendar se mi, kot je v navadi na tem prostoru, opredeljujemo za ženski zorni kot, ki ga sicer posamezni predlogi (to ni nikakršna novost) ne jemljejo posebej v poštev.

Ker se niti tokrat politični forumi ne sprašujejo, s kakšno formulo bi zagotovili številčnejše predstavništvo žensk v raznih voljenih telesih, so razpravo o tem sprožile ženske. Prvič so odločneje in konkretneje o možnostih, da bi bilo več žensk izvoljenih, italijanske političarke spregovorile lani pred političnimi volitvami. Letos, ko so pred durmi upravne volitve, so vprašanje ponovno postavile.

Lani kot letos sta na to temo, dasi z drugačnimi argumenti in razlagami, še najbolj odločno in jasno govorili ter ukrepali dve politični stranki: komunistična in socialistična. Komunistke so na primer na lanskih političnih volitvah dosegle najprej, da je bilo zaznavno višje število žensk (partijk in neodvisnih) uvrščenih na liste KPI, in nato jih je bilo tudi veliko izvoljenih. Sicer ima komunistična partija od vselej največ predstavnic v obeh vejah

Elena Marinucci

Livia Turco

italijanskega parlamenta. Socialistke tudi ob tem vprašanju zagovarjajo nujo po spremembi zakonskih določil, ki bi ženskam zagotovile določeno število mest.

Z določenimi spremembami glede na lanskoletna stališča sta tudi obe stranki že uvedli ponovno razpravo o prijemih, ki bi zagotovili številčnejšo in po možnosti tudi kakovostnejšo prisotnost žensk v raznih voljenih telesih.

Socialistična senatorka Elena Marinucci, trenutni podtajnik za zdravstvo, sicer pa več let predsednica odbora za enakopravnost pri predsedstvu vlade, še vedno zagovarja sistem kvot, vendar meni, da bi bilo težko uzakoniti tovrstno pravilo. Lahko pa bi ga lahko uvedli, ko bi obdržali proporcionalni volilni sistem, ne da bi upoštevali preferenčne glasove. Dejansko bi se morali poslužiti sistema zaprtih list.

Livia Turco, ki je pri vsedržavnem vodstvu KPI odgovorna za ženska vprašanja, ne zavrača sistema kvot, vendar pravi, da mu je treba dati primerno vsebino. Ni dovolj, da pride v razne organizme več žensk, potrebno je, da pridejo »kot ženske«. Pod to oznako pa Livia Turco spravi ženske, ki poudarjajo in skušajo ovrednotiti svojo drugačnost. Bolj kot volilni sistem pa bi bilo treba v Italiji reformirati stranke.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

7.15 Inf. oddaja: Uno Mattina
9.35 Nanizanka: La duchessa di Duke Street
10.30 Dnevnik
10.40 Rubrika: Okrog nas
11.30 Nan.: La tata e il professore
11.55 Vreme in Dnevnik - kratke vesti
12.05 Variete: Pronto... è la Rai?
13.30 Dnevnik
14.00 Pronto... è la Rai? (2. del)
14.15 Dokumentarec: Quarkov svet
15.00 Izobraževalna oddaja: Odprta šola
16.00 Otroška oddaja: Big!, vmes igre in risanke
18.00 Dnevnik - kratke vesti
18.05 Variete: Ieri, Goggi, domani
19.40 Almanah in vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.30 Nanizanka: Sei delitti per Padre Brown - Il delitto del signore di Marne
21.35 Variete: Biberon
22.20 Dnevnik
22.35 Šport: ZOI (iz Calgaryja), boks (iz Capriola - BS)
24.00 Dnevnik - zadnje vesti

RAI 2

8.00 Prva izdaja in telovadba (vodita Mario Pastore in Enza Sampò)
9.00 Matineja: Italija se prebuja
10.00 Rubrika: V prijetnem počutju
11.05 Izobr. oddaja: Umetniki pred ogledalom - Concetto Pozzati
11.30 Kviz: Paroliamo
11.55 Variete: Mezzogiorno è...
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.40 Nanizanka: Quando si ama
14.30 Dnevnik, nato športna rubrika
15.00 Glasbena oddaja: D.O.C.
16.00 Nanizanka: Lassie
16.30 Kviz: Farfadè
17.05 Rubrika: Il piacere di abitare
17.55 Šport: ZOI, sankanje ženske (iz Calgaryja)
18.45 Nan.: Un giustiziere a New York
19.45 Dnevnik in šport
20.30 Glasbena oddaja: Prima del Festival - Srečanje treh generacij (prenos iz Sanrema)
22.20 Dnevnik - kratke vesti
22.30 Variete: Indietro tutta!
23.30 Dnevnik
24.00 Šport: tenis, Mednarodno prvenstvo Italije (indoor v Milana)

RAI 3

12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Srečanje s filmom doma, vmes film Seguendo la flotta (glas., ZDA 1936, r. Mark Sandrich, i. Fred Astaire)
14.00 Deželne vesti
14.30 Mladinska oddaja: Jeans 2
15.30 Izobraževalna oddaja: S.O.S.
16.00 Športna rubrika: Fuoricampo, 17.30 Športni dnevnik: Derby
17.45 Dokumentarna oddaja: Geo
18.30 Nanizanka: Vita da strega
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Rubrika: 20 let prej
20.00 Izobraževalna oddaja: La vecchia fattoria
20.30 Film: Un lupo mannaro americano a Londra (srh., ZDA 1981, r. John Landis, i. David Naughton, Jenny Agutter, 1. del)
21.20 Dnevnik - večerne vesti
21.25 Film: Un lupo mannaro americano a Londra (2. del)
22.10 Dokumentarec: Samarkanda
23.10 100 najlepših Carosellov
0.10 Dnevnik - zadnje vesti

RTV Ljubljana

10.00 TV Mozaik. Drama: Dopust (A. Goljevšček-S. Hren, pon.)
10.50 Kulturni tednik: Osmi dan (pon.)
11.30 Mostovi
15.45 Videostrani
16.00 Mozaik. Kulturni tednik: Osmi dan (pon.)
16.40 Mostovi
17.15 Šport: ZOI 88 - dnevni pregled
17.50 Mladinska oddaja: Z besedo in sliko - Tillove dogodivščine
18.10 Izobraževalna oddaja: Pokaži mi, kako - Biti sam (Oddaja spet obravnava aktualne probleme sodobne družbe. Prof. Rade Marjanoviž bo tokrat spregovoril o osamljenosti)
18.45 Risanka
19.00 Vreme in Obzornik
19.19 TV Okno
19.24 Zrno
19.30 Dnevnik in vremenska napoved
20.05 Rubrika: Kalemegdanska razmišljanja
21.10 Šport: smučarski skoki
0.05 Šport: ZOI 88 - dnevni pregled
0.35 Videostrani

TV Koper

13.00 Odprta meja

Danes v Odprti meji med drugim:

TRST — Proces proti Samu Pahorju
ŠTARANCAN — Nova občinska koalicija KD-KPI
DOLINA — Žalostno-razigrano se pust poslavlja

13.05 Stičišče
13.15 Pregled
13.45 Šport: hokej, Finska-Francija (iz Calgaryja)
16.00 Šport: tenis, Australian Open, ženski finale
18.00 Šport: smučarski tek, 5 km ženske; sankanje (ž), 3. in 4. tek; moški slalom za kombinacijo (iz Calgaryja)
20.00 Šport: umetnostno drsanje (povzetki)
21.00 TVD Vsedanes
21.15 Šport: smučarski skoki 90 m; moški slalom za kombinacijo, 2. tek (iz Calgaryja)
22.30 Šport: hokej, ČSSR-Norveška, smučarski skoki (iz Calgaryja)

CANALE 5

7.00 Rubrika: Dobro jutro, Italija
7.20 Risanke
8.20 Inf. oddaja: News
9.00 Nanizanki: Arcibaldo, 9.30 General Hospital
10.30 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito
13.30 Nad.: Sentieri
14.30 Kviz: Fantasia
15.00 Film: Tè per due (kom., ZDA 1950, r. David Butler, i. Doris Day, Gordon Mac Rae)
17.15 Nan.: Alice
17.45 Kviz: Doppio Slalom
18.15 Nanizanke: Il mio amico Webster, 18.45 I cinque del quinto piano, 19.15 I Robinson
19.45 Kviz: Tra moglie e marito
20.30 Variete: Ewiva
22.30 Nanizanka: Casa Vianello
23.00 Variete: Maurizio Costanzo show - Night
0.15 Rubrika: Première
0.25 Nanizanki: Gli intoccabili, 1.25 Bonanza

RETEQUATTRO

8.15 Nanizanka: La grande vallata
9.00 Film: La furia dei Keyber (pust., Španija 1970, r. José L. Merino, i. Alan Steel, P. Lee Lawrence)
11.00 Nanizanke: Strega per amore, 11.30 Giorno per giorno 12.00 La piccola grande Nell, 12.30 Vicini troppo vicini
13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke Hello Spank, Lady Oscar, Isidoro
14.30 Nadaljevanke: La valle dei pini, 15.30 Così gira il mondo, 16.30 Aspettando il domani, 17.15 Febbre d'amore
18.15 Kviza: C'est la vie, 18.45 Gioco delle coppie
19.30 Nanizanka: Quincy
20.30 Kviz: O.K. il prezzo è giusto
22.35 Film: Breezy (kom., ZDA 1973, r. Clint Eastwood, i. William Holden, Kay Lenz)
0.35 Filmska rubrika: Cinema & Co.
1.05 Nanizanki: Switch, 1.55 Il Santo

ITALIA 1

8.30 Nanizanke: L'uomo da sei milioni di dollari, 9.25 Wonder Woman, 10.20 Kung Fu, 11.20 Agenzia Rockford, 12.20 Charlie's Angels, 13.20 Arnold
13.50 Variete: Smile
14.20 Nanizanki: Casa Keaton, 14.50 Chips
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risanke Candy Candy, The Real Ghostbusters, Family
18.00 Nanizanki: Hazzard, 19.00 Starsky e Hutch
20.00 Risanka: Hilary
20.30 Nanizanki: Supercar, 21.30 A-Team
22.30 Filmski tednik: Ciak... si gira
23.30 Film: Oggi sposi (kom., ZDA 1969, r. Brian De Palma, i. Robert De Niro, Jill Clayburgh)
1.45 Nanizanka: M.A.S.H.

TELEPADOVA

11.30 Nadaljevanki: Dancing Days, 12.30 Una vita da vivere
13.30 Risanke
14.15 Nadaljevanki: Ai confini della notte, 15.00 Dancing Days
16.30 Nanizanka: Orazio
17.00 Risanke: Flash Gordon, 17.30 Ken il guerriero, 18.00 Mazinga, 18.30 Giatrus, 19.00 Masters
19.30 Nanizanka: New York New York
20.30 Film: Fuga da Alcatraz (dram., ZDA 1979, r. Don Siegel, i. Clint Eastwood, Patrick McGoohan)
22.45 Kviz: Colpo grosso
23.45 Šport: tenis
1.30 Nan.: Mod Squad

TELEFRIULI

12.15 Rubrika: Il salotto di Franca
12.50 Jutranje vesti
13.00 Dokumentarna oddaja: Lepa Italija
13.30 Nad.: Amor gitano
14.30 Dražba
15.30 Risanke
16.00 Glasbena oddaja: Music box
18.15 Nadaljevanka: Castigo
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Rubrika: Zdravstvo danes
20.30 Variete: Al Paradise
22.00 Nadaljevanka: Il perduto amore
22.30 Dnevnik
23.00 Rubrika: Dan za dnem
24.00 Informativna oddaja: News dal mondo

TELEQUATTRO

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, (7.40) pravljica; 8.10 Rožice te Čaninaue (pon.); 8.40 Za vsakogar nekaj; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Zbornik: Ženska in naš danes (1. del), nato Zdravnik in pacient; 12.00 Zrcalce, zrcalce, povej! 12.40 O medu; 13.20 Zbor Angel Besednjak iz Maribora; 13.40 Živžav; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Od Milj do Devina; 14.40 Drugačen glas; 15.00 Roman: Doberdob (7. del); 15.25 Zbornik (2. del); 16.00 Zrcalce, povej! (pon.); 16.30 Moda skozi čas; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Literarne podobe: Slovenska postna premišljevanja; 18.25 Povejmo glasbo: Ko pogledam v nebo.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00,12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Instrumenti; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Pod domačo marelo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pojemo in godemo; 13.30 Melodije; 14.05 Mehurčki; 14.20 Mladi mladim; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtiljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 Ansambel Dobri znanci; 18.15 Naš gost; 18.30 Na ljudsko temo; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Iz studia 26; 20.00 Zborovska glasba; 20.35 Naši interpreti; 21.05 Opere; 22.30 Znane melodije; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Jazz za vse.

RADIO KOPER (slovenski program)

7.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 14.40 Reportaže, intervjuji in razne zanimivosti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Glasbeni kiosk; 17.40 Aktualna tema; 18.00 Naj zvoki zaigrajo; 18.35 Popevke po telefonu; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.35 Koledarček; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Prisrčno vaši; 8.40 Po vaši izbiri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Na prvi strani; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Vstop prost; 11.15 Srečanja; 11.40 Popevka tedna; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Ne več mladi; 14.45 Edig Galletti; 15.45 Sintonizirani; 16.00 Popevka tedna; 17.00 Bubbling; 17.33 Aplavz za; 18.00 Ghetto Blaster; 18.33 Glasba; 19.00 Glasbena obzorja.

RADIO OPČINE

10.00 Za vsakogar nekaj; 12.00 Glasbeni mozaik; 19.00 Glasba po željah; 20.40 Pogovor z odvetnikom; 21.00 Ostali Trst; nato Nočna glasba.

Jutri splošna stavka v ladjedelnici Protestne akcije še do konca tedna

Po protestnih akcijah prejšnjega tedna delavci ladjedelnice v Tržiču napovedujejo nove stavke in druge protestne manifestacije. Tako bo jutri v ladjedelnici med 9.30 in 11. uro splošna stavka s sprevodom po mestnih ulicah in delitvijo letakov, v katerih opozarjajo na težaven položaj v podjetju, zlasti pa na neizpolnjevanje dogovorjenih obveznosti s strani vodstva podjetja.

Jutri ob 11. uri, po zaključeni stavki in manifestaciji, bo tiskovna konferenca, kjer bodo predstavniki sindikata kovinarjev in člani sindikalnega sveta pojasnili vzroke protestne stavke.

Stavke in druge oblike protesta bodo tudi v petek in konec tedna. V petek bo polurna splošna stavka z nadzorom glavnega vhoda v obrat. V soboto in nedeljo delavci ne bodo opravljali nadurnega dela, kar pomeni, da bo dejavnost v ladjedelnici povsem ustavljena. V ponedeljek pa se bo ponovno sestal sindikalni svet ter razpravljal o položaju ter o morebitnih novih protestnih pobudah, če v petek, na pogovorih, ki so predvideni v Rimu v okviru paritetnega odbora, ne bo dosežen napredek.

Sindikati opozarjajo na večplastnost vprašanja: gre za reševanje splošnih zadev, ki se nanašajo na ladjedelništvo, oziroma ladjedelnice z državno udeležbo, in na vprašanja, ki pobliže zadevajo tržiški obrat, kjer se, kljub optimističnim napovedim pred nekaj meseci, stvari ne gibljejo tako, kakor je bilo napovedano. Pojavljajo se precejšnje zamude glede pridobivanja novih naročil, kar neugodno vpliva tudi na postopno zmanjševanje dopolnilne blagajne in vračanje delavcev v proizvodnjo, že dobro leto pa so skaljeni odnosi med sindikalnimi predstavniki delavcev in vodstvom podjetja zaradi neizvajanja dopolnilne delovne pogodbe. Ti odnosi so se, kakor smo te dni tudi poročali, izredno zaostrili zaradi čudnega zadržanja vodstva podjetja do stavkajočih varilcev. Ti namreč protestirajo zaradi težavnih delovnih pogojev in zaradi tega, ker jim podjetje, kljub sprejetim obveznostim, noče izplačati posebne doklade za težavno delo. To je prejšnji teden privedlo tudi do štiriurne splošne stavke v vseh podjetjih z državno udeležbo v Tržiču in do vrste drugih protestnih akcij. Splošna stavka prejšnji teden in razne druge oblike protesta, kot kaže, niso zalegle. Zato so se delavci na ponedeljkovi sindikalni skupščini odločili za nadaljevanje protesta, kar bodo tudi izvedli jutri in v naslednjih dneh.

V petek zvečer

Prešernova proslava v Podgori

Pri Kulturnem društvu Andrej Paglavec pripravljajo v petek, 19. t. m., prireditev v počastitev dneva slovenske kulture. Pri oblikovanju sporeda bodo sodelovali gojenci Dijaškega doma iz Gorice, peli bodo člani moškega pevskega zbora KD Skala iz Gabrij.

Na prireditev, prvo tovrstno, odkar so lani septembra v Podgori vendarle prišli do primernega sedeža za kulturno in družabno dejavnost, vabijo domačine in sploh ljubitelje slovenske besede in pesmi.

Petkova Prešernova proslava bo ob 20.15.

Mestni odbor KD razpravljal o perspektivah avtoporta

Pripombe predsednika družbe SDAG Devetaga

Obmejno tovorno postajališče je v zadnjem času v središču zanimanja. O njem so pred kratkim govorili v rajonskem svetu v Štandrežu, kjer je predsednik Walter Reščič napovedal, da bo v kratkem okrogla miza o stvarnosti in perspektivah tovornega postajališča, s posebnim ozirom na krajevno problematiko. Te dni pa so o tem vprašanju govorili v občinskem odboru krščanske demokracije. Glavno poročilo je imel podpredsednik družbe SDAG, Mario Leardi, ki je z navajanjem številčnih podatkov o prometu blaga skozi za zdaj edino skladišče skušal dokazati, da je stanje precej drugačno od pesimističnih napovedi. Eden glavnih ciljev upraviteljev družbe SDAG je, da bi v nekaj letih uspeli zagotoviti poslovanje brez izgub, kar bo mogoče doseči le postopoma. Leardi je tudi poudaril, da je za uspešnejše poslovanje avtoporta nujno potrebno dograditi, oziroma posodobiti prometne strukture: avtocestni odsek od meje do Razdrtega, preurediti avtocestni odsek med Vilešem in Gorico, izboljšati povezavo med avtoportom in tržiškim pristaniščem.

Leardi je izrekel tudi priznanje Deželi in nekaterim vidnim predstavnikom deželne KD za razumevanje in za finančno podporo v težavnem začetnem obdobju delovanja avtoporta. Govor je bil zatem o ukrepih za izboljšanje storitev v okviru avtoporta in o iskanju finančnih sredstev za nadaljevanje izgradnje avtoporta.

Tako na osnovi tiskovnega poročila KD o omenjenem sestanku.

Vest, kot kaže, ni ostala neopažena. V tukajšnjem italijanskem dnevniku je predsednik družbe SDAG Cesare Devetag (Mario Leardi je podpredsednik upravnega sveta) kritiziral poskus, da se se vprašanje razvoja avtoporta ocenjuje v ozki strankarski luči. Družba SDAG je zasebna ustanova, kjer so doslej zmeraj skušali vprašanja reševati brez poudarjanja strankarskih stališč. Devetag pravi v pismu, da bi moral Leardi zaradi objektivnosti in v trenutku, ko izreka zahvalo Deželi in raznim osebnostim, nujno omeniti deželni zakon št. 19 , na podlagi katerega bo Dežela za leto 1987 in 1988 nakazala družbi SDAG 300 milijonov lir. Omeniti pa je treba tudi proizadevanja bivšega podpredsednika Dežele Renzullija in sedanjega podpredsednika Carboneja za iskanje pozitivnih rešitev.

V Štarancanu sestavljena koalicija med KPI in KD

Komunist Papais je bil v ponedeljek zvečer, kot smo napovedovali, ponovno izvoljen za župana v Štarancanu. Ni pa bil izvoljen z glasovi že kar tradicionalne levičarske večine komunistov, socialistov in socialdemokratov, ki je celih sedemindvajset let vodila štarancansko občino, marveč z glasovi čisto nove večine med komunisti in demokristjani. Slednji bodo imeli podžupana in dva odbornika, tri odbornike pa bodo imeli komunisti. Demokristjani so seveda tudi v občinskem svetu slavili ta njihov povratek na čelo občine po več kot četrt stoletja, ko so bili potisnjeni v opozicijo.

Komunisti imajo v občinskem svetu deset svetovalcev, demokristjani pa šest. Večinska koalicija bo torej trdna, saj ostajajo v opoziciji le trije socialisti in en socialdemokrat.

Do spora med komunisti in socialisti je prišlo še zlasti po lanskih političnih volitvah. Takrat so socialisti pridobili na glasovih in zahtevali zase župana. Pet mesecev je bilo zaradi spora med KPI in PSI delo občinske uprave ohromljeno. Prišlo je do odstopov župana in odbornikov. Že prej so baje bila pogajanja med komunisti in demokristjani za sestavo nove večine.

Do sestave te nove večine prihaja kmalu zatem ko je bila podobna večina sestavljena v Martignaccu, v videmski pokrajini. Tam je za župana demokristjan, v odboru pa so poleg demokristjanov še komunisti. Pravijo, da za takima koalicijama je sam predsednik deželne vlade Biasutti in da le prepušča drugačno igro deželnemu tajniku KD Longu, ki pa izjavlja da noče takih povezav. V goriških političnih krogih izražajo mnenje, da bi zelo lahko prišlo do podobnih koalicij povsod tam, kjer so težave v sedanjih koalicijah. V kratkem času naj bi do kaj podobnega prišlo tudi v dveh občinah na Tržaškem, v Miljah in Nabrežini. Sicer pa tako komunisti kot demokristjani trdijo, da take koalicije nimajo neke določene politične izbire, marveč, da so osnovane zgolj na programskih sporazumih.

Drevi v Verdiju komedija La Nonna

V goriškem Verdijevem gledališču bo drevi ob 20.30 predzadnja predstava italijanske abonmajske gledališke sezone. Na sporedu bo skupina Attori e Tecnici, ki jo vodi Attilio Corsi. Ponudili nam bodo delo argentinskega pisca Roberta Cosse La Nonna. Igralci so: Angela Cavo, Ornella Ghezzi, Roberto Antonelli, Roberto della Casa, Franco Odoardi, Alessandra Karpoff in Filippo Alessandro.

Jutri, v četrtek, ob 18. uri bo še ena predstava namenjena vojakom.

Zadnja predstava gledališkega abonmaja bo 29. februarja. Nastopila bo skupina Teatro Stabile iz Turina z igro Colpo Grosso. V glavni vlogi bo nastop Walter Chiari.

S »cantado« in sprevodom slovo od pusta v Tržiču

Množica mask tudi po goriških ulicah

Lepo vreme je tudi včeraj spremljalo pustne prireditve na Goriškem. Včeraj v Gorici ni bilo večjih organiziranih manifestacij na prostem, vseeno pa so se že od jutranjih ur stotine ljudi v maskah zgrnile na ulice. Popoldan je bil Korzo s stranskimi ulicami zaprt prometu. Levji delež je pri tem imela šolska mladina. Nemalo je bilo tudi šal: dijaki znanstvenega liceja so na primer "zaprli" šolo s tem da so pred vhodom ponoči postavili (sicer ne preveč soliden) zidek.

Še najbolj živ je bil pustni torek v Tržiču. Točno opoldan je bila na Trgu republike tradicionalna "cantada", na kateri je sior Anzoleto prebral svojo vsakoletno oporoko. V njej je, seveda v šaljivi obliki, obračunal z upravitelji in politiki ter problemi Tržiča.

Velika množica ljudi je v popoldanskih urah sledila sprevodu pustnih vozov in skupin po tržiških ulicah. V sprevodu je sodelovalo skupno 16 skupin, devet od teh je tudi pripravilo voz. Zmagal je voz iz Ville Vicentine na temo "sodniške trojice": kljub naslovu ni imel voz opravka z nogometom, pač pa s papežem, Reaganom in Gorbačovom, ki seveda sodijo o bodočnosti sveta.

letošnje pustne prireditve na Goriškem. Tradicionalna prireditev — ob tem velja opozoriti na četrtstoletno neprekinjeno tradicijo — se bo pričela ob 14.30 iz osmice žejnih, kjer bo do tedaj na parah ležal Lovre. Pustni sprevod bo zatem obšel glavne ulice in seveda vse osmice in gostilne v vasi. Pustni sprevod se bo zaključil, tako kakor predvideva ceremonial, z nagovorom kardinala Kosiča in seveda s sežigom pusta.

Danes v Doberdobu Lovretov pogreb

S pogrebom strica Lovreta danes popoldne v Doberdobu se zaključujejo

razstave

V knjižnici Franceta Bevka v Novi Gorici je v oddelku za mlade in odrasle do 20. februarja odprta razstava z naslovom Primorski tisk v Prešernovem času (1800-1850).

V galeriji Rika Debeljaka v Kanalu bodo v četrtek, 18. t. m., ob 18.30 odprli razstavo ilustracij Marjana Mančka.

razna obvestila

Sindikalna zveza CGIL - Sindikat upokojencev sklicuje v petek, 19. t. m., ob 15. uri kongresno skupščino v občinski telovadnici v Doberdobu. Vabljeni občani in še zlasti upokojenci.

SPD Gorica obvešča, da se bo udeležilo zimskih športnih iger v Ravasclettu 28. t. m. Prijave do torka, 23. t. m., v trgovini Bavcon in pri Ivu Berdonu. SPD napoveduje tudi, da bo 13. marca društveno smučarsko tekmovanje.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »I credenti del male«. Prepovedan mladini pod 14. letom.
VERDI 20.30 Gledališka predstava »La Nonna«.
VITTORIA 17.30-22.00 »Erotic girl«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA 18.00 in 20.00 »Živela svoboda«.
DESKLE 19.30 »Maščevalec«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Tavasani, Korzo Italia 10, tel. 84576.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Rismondo, Ul. E. Toti 52, tel. 72701.

Berite
»Novi Matajur«

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage nepozabne

Uršule Paulin

se iskreno zahvaljujemo dr. Grazziniju in dr. Comelu ter osebju ortopedskega oddelka Civilne bolnice v Gorici, msgr. Močniku in župniku Makucu za cerkveni obred, zboru in Društvu slovenskih upokojencev, nosilcem sveč in vencev, darovalcem cvetja in v dobrodelne namene in vsem, ki so kakorkoli sočustvovali z nami.

SVOJCI

Gorica, 17. februarja 1988

Solidarnost dijakov in profesorjev s Samom Pahorjem

Na slovenskih srednjih šolah so včeraj stavkali

Dijaki v Trstu - Kako je s sprejemanjem položnic na pošti

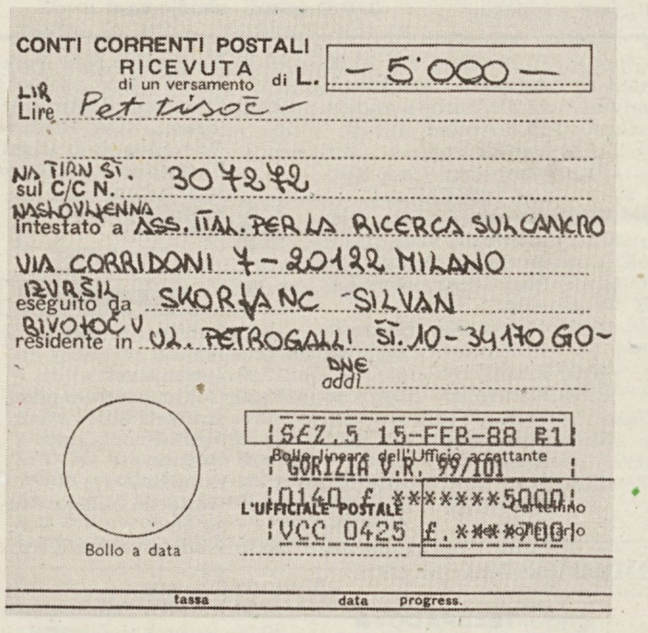

CONTI CORRENTI POSTALI
RICEVUTA di un versamento di L. – 5.000 –
LIR Lire Pet tisoč –
NA TIRN ŠT. sul C/C N. 307272
NASLOVLJENNA intestato a ASS. ITAL. PER LA RICERCA SUL CANCRO VIA CORRIDONI 7 - 20122 MILANO
IZVRŠIL eseguito da SKORJANC SILVAN
BIVOJOČ V residente in UL. PETROGALLI ŠT. 10 - 34170 GO-
DNE addì
SEZ. 5 15-FEB-88 E1
Bollo lineare dell'Ufficio accettante
GORIZIA V.R. 99/101
0140 £ ******5000
L'UFFICIALE POSTALE
VCC 0425 £.*****700
Cartellino
Bollo a data
tassa data progress.

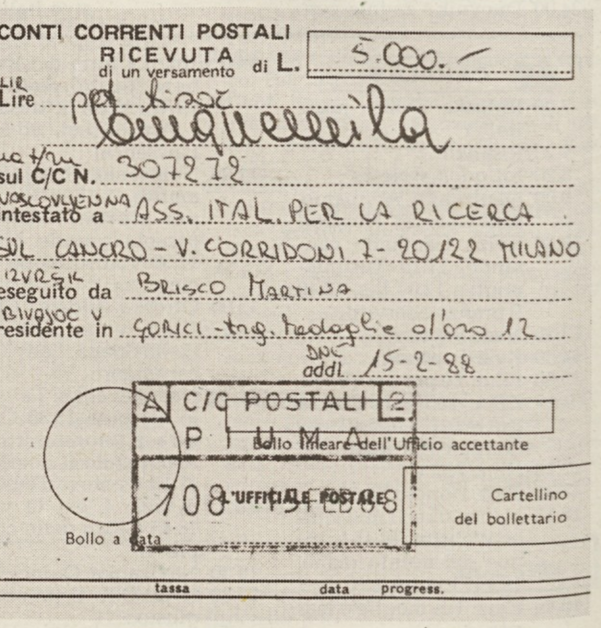

CONTI CORRENTI POSTALI
RICEVUTA di un versamento di L. 5.000.–
LIR Lire pet tisoč cinquemila
NA T/RN sul C/C N. 307272
NASLOVLJENNA intestato a ASS. ITAL. PER LA RICERCA SUL CANCRO - V. CORRIDONI 7 - 20122 MILANO
IZVRŠIL eseguito da BRISCO MARTINA
BIVOJOČ V residente in GORICI - trg. tedoglie o/oro 12
DNE addì 15-2-88
A C/C POSTALI 2
P U M A
Bollo lineare dell'Ufficio accettante
708 L'UFFICIALE POSTALE
Cartellino del bollettario
Bollo a data
tassa data progress.

Na nižji srednji šoli Ivan Trinko in na vseh slovenskih višjih srednjih šolah v Gorici včeraj ni bilo pouka. Edino na slovenski sekciji zavoda ITI se je pouk, sicer predviden samo dve uri, odvijal redno. Na zunanjem stopnišču v stavbi nekdanjega semenišča, so bili na velikem plakatu napisani razlogi protesta. Profesorji in dijaki so s stavko izrazili solidarnost Samu Pahorju, ki so mu včeraj sodili pred tržaškim okrožnim kazenskim sodiščem, zaradi dogodkov pred tednom dni na glavni pošti v Trstu.

Večja skupina dijakov (nad štirideset) treh srednješolskih zavodov (Žiga Zois, Ivan Cankar, Primož Trubar) se je včeraj zjutraj odpeljala v Trst ter se pridružila množici tržaških dijakov, ki je pred sodno palačo mirno demonstrirala. Dijaki so nosili nekaj metrov velik napis "Slovenci enotno za boj — Pahor smo s teboj". Kakor so nam udeleženci povedali, je demonstracija minila povsem mirno, goriški udeleženci pa so se vrnili domov že zgodaj popoldne in niso čakali na konec procesa.

Kako je s sestavljanjem besedila na poštne položnice na goriških poštah so v ponedeljek preizkusili dijaki Državnega strokovnega zavoda za trgovino Ivan Cankar. En dijak je šel na poštni urad v Pevmo. Službujočemu uradniku je izročil položnico naslovljeno na Associazione italiana per la ricerca sul cancro, Via Corridoni 7, 20122 Milano. Na položnici so bili tiskanim napisom dodani še slovenski. Polog 5.000 lir je bil označen v slovenskih črkah. Uradnik je položnico sprejel, dijaka je prosil, da slovenski označbi »pet tisoč« doda še italijansko »cinquemila«.

V velikem številu so zatem dijaki te šole šli na glavno goriško pošto. Ko so hoteli v vežo poštne palače jih je službujoči policaj vprašal kaj hočejo v tako velikem številu. Ko so mu dijaki to povedali jim je odsvetoval vstop, saj da njihovih položnic ne bodo sprejeli. Poštna uradnica pa je sprejela štiri take položnice, napisane v slovenščini, ne da bi zahtevala dodatnega napisa. Posvetovala se je z vodjo pisarne preden je sprejela denar in izdala ustrezno potrdilo. Povedala je, da zanjo veljajo številke na položnici.

Dijaki so zatem šli na pošto v Štandrež. Tam pa službujoča uradnica ni hotela sprejeti tako sestavljenih položnic. Ni hotela povedati zakaj, dejala pa je, da je podvržena določenim predpisom in da si noče prevzeti odgovornosti za stvar, ki ji ni poznana.

Peta številka revije Galeb

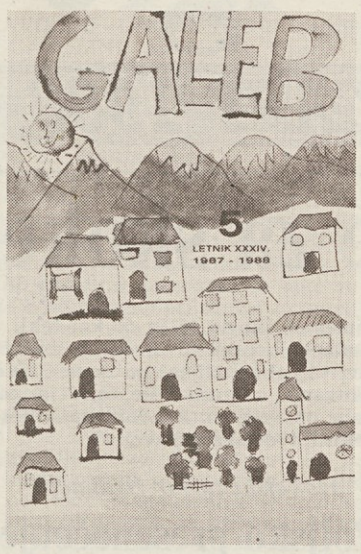

Pred dnevi je izšla 5. številka mladinske revije Galeb. Tudi v tej številki bodo lahko mladi bralci prebrali vrsto zgodbic, povesti, pesmic in rešili marsikatero lepo igro. Revija se s priložnostnimi sestavki spominja dveh naših »februarskih dogodkov«: dneva slovenske kulture s Prešernovo »Strunam«, pusta pa s Šinkovčevim Kurentovanjem in Našo Maškarado Mete Rainer.

V prilogi so priobčene slike z goriške blagovne razstave in s pogreba strica Lovreta v Doberdobu. V športnem kotičku je članek o obisku priznanega šahovskega mojstra Iva Bajca na osnovni šoli Župančič v Trstu. Med novostmi na knjižni polici so predstavljene knjige Budilka za grlico, Pravce iz Benečije in Bitenčeva Kam barčica kam.

Kar osem strani je namenjenih pisanju šolarjev samih, kar jasno kaže na odmevnost in priljubljenost Galeba med našimi šolarji. Naslovno stran (»Štandrež«) je tokrat prispevala Denis Pavio, učenka 5. razreda osnovne šole Fran Erjavec iz Štandreža.

Nov roman Pavleta Zidarja »Medeni teden«

Pripoved o ljubezni in zakonski krizi

Prešernova družba v Ljubljani je izdala novo Zidarjevo delo »Medeni teden«, zapis, ki v bistvu preseneča v posebnem smislu: gre namreč za razmeroma bogato in razgibano zgodbo življenja, zgodbo, ki bi lahko postala - in to verjetno tudi je - za vse tiste bralce, ki niso ljubitelji dolgih in globokih refleksij, ki ne zaupajo umetniškemu delu, kadar slednje ne navdušuje z zanimivimi pripetljaji, po možnosti slikovitimi in prijetnimi dogodki in tudi osebami - ki bi torej lahko kaj hitro postala v nekem smislu komercialno blago, kot je te vrste produkcije ogromno na knjižnem, predvsem pa (italijanskem) televizijskem trgu. Po vsej verjetnosti je avtor po svoje ustregel uredniškemu naslovu, ki pač vedno želi stopiti med širše bralstvo in mu ponuditi - seveda na primernem nivoju - dopadljivo in všečno branje.

Toda pripoved Pavleta Zidarja o Nataši, ki se bo morala skupaj s starši iz očarljivega Mavhonjaka preseliti na Bled, iz vasi v stanovanje, pripoved o njeni materi Mariji in očetu Tonetu, veterinarju in infarktašu, je pravzaprav pretveza za opis temeljnih resnic življenja, kot se te pletejo skozi ljudi, pa naj si ti priznajo njene zakonitosti, ali pa se uporno in tudi slepo zaganjajo svoji viziji sreče nasproti. Čas dogajanja se namreč premakne v obdobje, ko je Tone Gardler prišel na Marijino domačijo kot veterinar, pa se je med njima vnela ljubezen - vmes še smrt njenih staršev - ljubezen je spletla skupno življenje z vsemi lepimi in tudi manj lepimi stranmi in lastnostmi.

Zidar s svojo pripovedjo brez slepomišenja razpreda zakonitosti tistega življenja, o katerem te pravzaprav nihče ne pouči, pač pa ga moraš okusiti sam na svoji koži in potem ugotoviti, da vse bridkosti in slepe ulice veljajo tudi za druge ljudi. Vendar vsi, kot da molčijo o resnici, ali pa si je ne upajo priznati, raje se zatekajo v pričakovanje lepega v prihodnosti, ki pa redkokdaj pride v čudoviti sanjski obliki. - V tem smislu postaja zakon Toneta in Marije takšen, kot so v povprečju vsi drugi zakoni, celo intimne stvari ne potekajo brez težav, borbe in izsiljevanj, pri čemer se Tone na delu okuži, zaradi česar zboli tudi žena, odpraviti morata tudi drugega nesojenega otroka, vzporedno pa se seveda stopnjujejo obtoževanja, grizenja, razočaranja, varanja, pijača, obup, vmesne razjasnitve, odmaknjenost med zakoncema, ki postaja vse večja in večja, dokler v obeh skorajda povsem ne zmaga skepsa, resignacija, brezizhodnost, vdanost v usodo, ki očitno ne prizanaša niti vsem ostalim. Življenje se polagoma zbanalizira, mladostne sanje se razkrojijo, avtor pa bridki proces mehča s svojim humorjem, ki pa je dogajanju primerno jedek in že skorajda sarkastičen, po svoje tudi zapreden v samo stvar in bolečino, sredi katere bi vendarle morali odkriti kaj lepšega in dokončno osrečujočega.

Boj moškega in ženske se nadaljuje v smislu prepričanja, da je partner kriv za vse tegobe, in tega zla, namreč te fiksne ideje, se ni mogoče znebiti. Prvi infarkt moža ustavi oddaljevanje, vendar samo za nekaj časa, po drugem infarktu pa je jasno, da je veterinarski poklic za takšnega bolnika prenevaren, zato bo treba »varno« v mesto s centralno kurjavo. Hči Nataša je šla študirat pravo, ter se kar na tihem poročila s kolegom Matejem, ne da bi starši to vedeli. Njen mož je sin uspešne etablirane družine, njegov oče je v diplomatski službi, toda tudi ta zakon ne uide večinski usodi, le da se razdre še hitreje in brez umetnih ter mučnih podaljševanj. Oče Tone medtem umre, nekaj kasneje tudi mati Marija, ki je dolgo bolehala za posledicami splava, Nataša bo ostala sama, saj ne sprejme moževe zgodbe, ki bo imel otroka z drugo. Vložila bo tožbo za razvezo zakona, toda - in tukaj avtor totalno stopnjuje mašinerijo svoje zgodbe - medtem zboli in umre. Povsem namenoma zapis prereže življenje poslednje osebe, da bi pač opozoril ali namignil na potek dogodkov, ki na svojstven način prihajajo nad človeka nekje od zunaj, vendar po strogi in natančni logiki, v kateri pa ni prav nič tiste milosti in dobrotljivosti, o katerem smo sanjali kot otroci: ljudje se dobesedno »stiskamo« skozi življenje, polagoma spoznavamo silo zakonitosti, če jo seveda sploh spoznavamo, in navadno je svetlo prepričevanje v precejšnji meri odvisno od stopnje mladosti, kasneje pa kaleidoskop dogodkov zaorje povsem po svoje, v naše veliko razočaranje, z obtožbami drugih. Pač najtežje priznamo, da drugi niso tolikanj krivi, kot je kriva resnica. - Knjiga ima zgovoren notranji ton, to bi bil ton resnice, sicer pa je vitalna, ko gre za ambicije in načrte oseb v njej. S to zanimivo dvojnostjo je Zidar ustvaril istočasno razgibano pripoved, na drugi strani pa očrtal tipalke krute resničnosti, ki jo človek sprejema mukoma, po svojih zmožnostih in notranjih danostih.

JANEZ POVŠE

Czinnerjevi motivi ozvezdij v Cartesiusu

Ossi Czinner je v tržaški likovni stvarnosti znano in tudi pomembno ime,čeprav umetnica ni rojena v Trstu in čeprav v Trstu ne živi. Rodila se je namreč na Dunaju, že dolgo let pa živi v Rimu. Toda v prvi povojni dobi je Ossi Czinner živela v Trstu in se prav odtod odpravila na zahtevno, tvegano, a zanjo zelo uspešno življenjsko pot likovnega ustvarjalca. Za mentorja ji je bil tedaj znani tržaški kipar Marcello Mascherini. Iz tega logično izhaja, da se je umetnica v začetku opredelila za kiparstvo. In v tej likovni stroki se je tudi krepko uveljavila, o čemer govori cela vrsta uspelih samostojnih razstav. Toda njen likovni izrazni diapason je mnogo širši. Med drugim je veliko sodelovala pri likovnem opremljanju knjižnih izdaj, pa tudi pri likovnem opremljanju ladij.

Vendar se je Ossi Czinner še najbolj uveljavila kot grafičarka, saj je v njenem dosedanjem dolgem likovnem izživljanju na desetine in desetine samostojnih razstav širom po Vzhodni in Zahodni Evropi, nadalje v ZDA in Ameriki na sploh ter drugod po svetu.

V Trstu je umetnica imela doslej kakih deset razstav, večino teh v galeriji Cartesius, kjer so razstavili kakih 30 njenih grafičnih odtisov in risb.

Njen izrazni slog je zelo oseben, hkrati pa odraža močno risarsko spretnost in rekli bi izredno delovno marljivost, celo nekakšno garaštvo. Čeprav ostaja pri figurativnem likovnem izražanju, ne upošteva določenih kanonov, na primer perspektive. To velja poudariti zato, ker se pri povzemanju konkretnih motivov drži stvarnosti, le da jo na svoj povsem oseben način nanese na ploščo odnosno pozneje na papir. Pa še ena posebnost, ki je značilna za njen slog: iz širšega motiva umetnica izbere le nekaj značilnejših elementov, ki jih povzame na svoj način, torej ne upoštevaje realnih dimenzij in ne upoštevaje perspektive.

Čeprav govorimo o grafičnih delih, torej o grafičnih odtisih, bi mogli govoriti malone o unikatnih delih, kajti likovnica vsako svoje delo, vsak črno-bel odtis ročno obarva. Čisti unikati pa so štiri risbe v črno-belem in v barvah.

Kar se motivike tiče, bi mogli reči, da je umetnica tokrat prinesla v Trst pol Italije, kajti prikazani motivi so iz Firenc, Rima, Palerma, Gubbia in drugih italijanskih krajev, koder je Ossi Czinner izbirala značilnejše predele, karakteristične motive. Ob kakih dvajsetih tovrstnih motivih pa je na razstavi še njen priljubljen motiv, pravzaprav ciklus motivov, s katerimi označujejo ozvezdja, katerih križanja naj bi odločilno vplivala na vsakdanjo usodo slehernega smrtnika. (Fre)

Mednarodna nagrada Portorož

Obalna skupnost Italijanov razpisuje natečaj za mednarodno književno nagrado Portorož-Portorose, ki bo podeljena ob sklepu 3. mednarodnega srečanja pisateljev ob meji, 24. aprila 1988. Z nagradnim natečajem se želi vzpodbuditi kritično razmišljanje o književnosti in položaju književnikov ob meji ter ustvarjalnost na območjih, kjer živijo, se srečujejo, povezujejo ali razhajajo različne kulture, jeziki, narodi in družbeni ter politični sistemi. Za nagrado se lahko potegujejo pisatelji, kritiki in esejisti ne glede na starost, narodnostno in jezikovno pripadnost, ki živijo v državah, pokrajinah oziroma območjih skupnosti Alpe Adria in italijanske Švice.

Nagrada vsebuje:

1. Eno in nedeljivo nagrado v vrednosti 2.000.000.— dinarjev za esej na temo »Književnost in pisatelji ob meji«, ki še ni bil objavljen ali je bil objavljen po 1. 1. 1987 in ne sme presegati 15 tipkanih strani. Avtor ali revija, ki ga je objavila, ga mora poslati v treh izvodih na sedež Skupnosti Italijanov, OF 10, 66.000 Koper (Jugoslavija) do 1. 3. 1988.

Mednarodna žirija, ki jo sestavlja 12 pisateljev in kritikov (po trije za vsako jezikovno področje: slovensko, italijansko, hrvaško in nemško) bo odločala o ožjem izboru kandidatov in o zmagovalcu, ki ga bomo proglasili 24. aprila 1988. V primeru neodločenega izida glasovanja žirije bo o zmagovalcu odločal glas predsedujočega. Člani žirije ne morejo sodelovati v natečaju.

2. Eno in nedeljivo nagrado v vrednosti 2.000.000.— dinarjev za novelo, ki še ni bila objavljena ali je bila objavljena po 1. 1. 1987 in ne sme presegati 20 tipkanih strani. Avtor ali založnik, ki jo je objavil, jo mora poslati v treh izvodih na sedež Skupnosti Italijanov, OF 10, 66.000 Koper (Jugoslavija) do 1. 3. 1988.

O nagrajencu bo odločala ista žirija v skladu s pravili, veljavnimi za esej.

Prispevki, ki sodelujejo v natečaju, morajo imeti podatke o avtorju in njegov točen naslov.

Četrta številka Jezika in slovstva

Revija Jezik in slovstvo v svoji januarski številki, ki je izšla pred dnevi, objavlja med drugimi prispevki razpravo Franca Zadravca o literaturi maloštevilnega naroda, komparativistiki in literarni teoriji, Gregor Kocijan se spominja lani umrlega slavista Janeza Logarja, Ada Vidovič-Muha piše o življenjskem jubileju slavistke Brede Pogorelec, medtem ko so zapis o jubileju Iva Graula, sodelavca revije, podpisali štirje avtorji. France Žagar piše o razpravljanju v osnovni šoli, Stanko Šimec je avtor Prispevka k Andrićevi biografiji, v katerem je zbral tudi mnenja in spomine Mateja Bora, Bena Zupančiča in Ivana Potrča. Po bogatem bibliografskem pregledu slovenistike v letu 1986 sta med ocenami in poročili objavljena članka o publikacijah evropskega lingvističnega atlasa in o vprašanju poimenovanja naselij in zaselkov v izolski občini. Četrto številko Jezika in slovstva zaključuje zapis o predlogih za izboljšanje položaja slovenščine in slavistov v šolah, ki so bili sprejeti na rednem občnem zboru Slavističnega društva Slovenije 1. oktobra lani v Bohinjski Bistrici.

Od rasistične zakonodaje do srečanja s papežem

Da je zanimanje za židovsko literaturo kar precejšnje in še narašča, se lahko brž prepričamo, če le pokukamo v knjigarniške izložbe ali prelistamo kulturne strani časopisov in revij. Ne le za knjige Wiesla, Brodskega, Singerja, Agnona, Levija, Rotha, Bellowa..., torej za beletristiko, tudi za druge žanre je zanimanje kar se da živo. Dobro gredo med bralce zgodovinska, filozofska, sociološka dela, ki obravnavajo Žide in židovstvo v vseh pojavnih oblikah. V Italiji šteje Diaspora vsega le okoli 35000 ljudi, zato je iskati zanimanje za to tému tudi v drugih sredinah; drugače ni mogoče razumeti, odkod tolikšno popraševanje po teh delih.

Med zadnjimi takšnimi knjigami, ki so doživele topel sprejem in gredo dobro v prodajo, je avtobiografija glavnega rabina v Rimu oz. glavnega rabina v Italiji **ELIA TOAFFA**. Avtor ji je hudomušno dal naslov: **ZLOBNI JUDJE - STAREJŠI BRATJE** (v izvirniku **PERFIDI GIUDEI - FRATELLI MAGGIORI**), ker je hotel s tem poudariti židovsko »zaznamovanost« (to počne z veliko dozo samoironije tudi s svojo sliko na ovojnici, ki je »naravnana« k podčrtavanju semitskih potez obraza), obenem izpričati svoj življenjski optimizem, vero, da bo pač šlo oz. moralo iti vedno na bolje. In če so še do pred kratkim omenjali Žide v katoliški liturgiji kot zlobneže, se je vendarle 13. aprila 1986, na dan avtorjevega zgodovinskega srečanja s poglavarjem katoliške Cerkve, nekaj - tokrat uradno - korenito spremenilo: papež jih je primerjal s starejšimi brati.

Toaff začenja svoje pripovedovanje s spomini iz Livorna, kjer se je rodil leta 1915. Po bežnem opisu družinskega kroga in livornskega okolja nadaljuje svojo pripoved z opisom življenja na univerzi v Pisi (ob hkratnih študijah na rabinskem zavodu) tik pred uvedbo rasistične zakonodaje.

Tako se pred nami razvije pripoved o usodnih dogodkih za Italijo in za človeka, ki jih je doživel in preživel: predvečer italijanske in svetovne tragedije, službovanje v Anconi, beg in skrivanje, naključna rešitev iz nemških rok (skoroda z občutkom krivde, ki ga imajo skoro vsi, ki so preživeli), odporništvo, končno pa osvoboditev in izgradnja nove Italije. Sledijo službovanje v Benetkah in predavanja na Ca' Foscari in končno preselitev v Rim k najstarejši židovski skupnosti na Apeninskem polotoku. Kljub zmagi nad fašizmom in demokratični ustavi pa se je bilo treba še in še spoprijeti s takšno ali drugačno obliko nestrpnosti oz. z ostanki fašizma, saj je določena »kultura« še kako živa. Pa tudi oblast tu pa tam klecne pred »višjimi interesi«, na primer ob izpustitvi Rederja, kar ne more biti v čast italijanski državi, gotovo pa ne vodstvu, ki je bilo takrat na oblasti. A Elio Toaff ni nikoli obupal: zaznal je še tako rahle pozitivne premike v družbi in v Cerkvi in po svojih močeh prispeval k premostitvi stoletnih pregrad. Stoletij, polnih krvavih krivic, duševnega in fizičnega trpljenja, ni mogoče in ni niti prav kar tako pozabiti. Ob zavesti tragične preteklosti in v želji, da bi se nikoli več kaj takega ne ponovilo, je pripravljal in dočakal tudi dan, ko je papež prestopil prag rimske sinagoge. S tem se je začel proces medsebojnega priznanja in spoštovanja, ki mu ni poti nazaj. Seveda, še bo zastojev in težkih trenutkov, a pot je začrtana. In bilo je treba dva tisoč let, da je rimski škof prehodil tistih nekaj sto metrov, ki ločijo Vatikan od glavne rimske sinagoge.

V tem zapisu smo hoteli le opozoriti na knjigo v upanju, da jo bo še kdo vzel v roke, saj gre za avtobiografijo človeka, ki je bil, hočeš - nočeš, protagonist zadnjih 50 let italijanske zgodovine.

—SCH—

Končno novo vrednotenje planinske književnosti

Alpinistovo sprejemanje in doživljanje smrti

Ko sem bral daljšo recenzijo najnovejše knjige slovenskega alpinista Toneta Škarje z naslovom »Jalung Kang« v četrtkovih Književnih listih Dela, se mi je kar odvalil kamen od srca in sem polglasno izrekel: »Končno!«. Le do pred kratkim je namreč planinska literatura veljala za psevdo ali vsekakor manjvredno literaturo, in to menim, da povsem po krivici, sedaj pa ji končno dajejo mesto, ki ji pritiče. Vendar pa so morali v tem času literarno s samostojno knjigo nastopiti taki alpinisti-pisatelji kot Nejc Zaplotnik, Janez Bizjak, Danilo Cedilnik, Viki Grošelj, Braco Zavrnik, Tone Škarja.

Njihov literarni izbruh je bil tako impozanten, da so se ga morali tisti, ki krojijo usodo slovenske literature, zavedati. In so se ga res. In končno je dobil npr. Nejc Zaplotnik tisto (visoko) mesto, ki si jo med modernimi slovenskimi pisatelji tudi zasluži. In ne samo nepozabni Nejc. Recimo tudi Tone Škarja, katerega druga knjiga (po »Everestu«) je pravkar izšla pri ljubljanski založbi Borec. Imenuje se enostavno »Jalung Kang« in je že druga knjiga, po »Petih zakladnicah velikega snega« Braca Zavrnika, ki opisu-

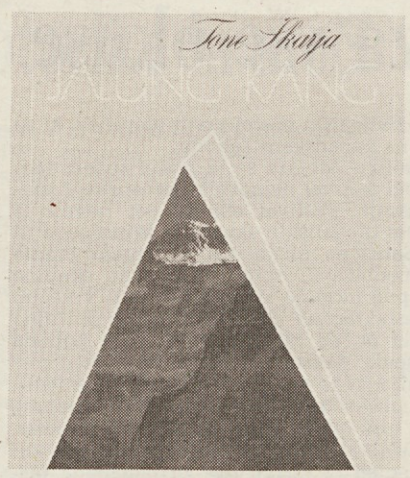

je jugoslovansko odpravo iz leta 1985 na ta himalajski osemtisočak.

Tako je nekje v tem svojem zadnjem literarnem trudu zapisal Tone Škarja: »Nekoč se mi je zareklo, da se mi po doživetju Everesta ne more nič zgoditi, kar bi ga po silovitosti preseglo. Ko pa sem se spomladi 1985 vračal brez Boruta, se mi je svet pred mojimi koraki sproti sesipal v črepinje. Vse bi dal, da bi se pot domov nikoli ne nehala. Najraje bi se za zmeraj izgubil v mehkem varnem prostoru, nekje vmes med kruto goro in domovino...« In prav v tem stavku je zapisano bistvo »Jalung Kanga«. Sprejemanje in doživljanje smrti s strani alpinista. Takoj moram poudariti, da je ta knjiga, po mojem mnenju, dobra in da je pisatelj Tone Škarja res zadel bistvo. Hotel je podoživeti Smrt, ji priti do dna, jo razumeti, se ji približati, jo sprejeti vedro, kot prijateljico, s katero se bomo morali seveda srečati vsi, to pa je mojstrsko opravil.

Po branju Jalung Kanga smo se s Smrtjo kar sprijaznili, ker smo dognali, da pravzaprav smrti ni. Oziroma smrt je edini cilj vsega. Marsikdo je na Orientu spremenil zahodnjaško strahopetno sprejemanje smrti in dosegel svoj duševni mir. In torej spreobrnil trditev. In torej smrti ni. Smrt je le v nas samih. Vsi jo nosimo v sebi. In zato se je ne smemo bati, saj je le začetno in končno izhodišče našega početja. Ker tisti smrti, ki jo nosimo v sebi, vedno nadenemo obličje, odvisno pač od nas kakšno, lepo ali grdo, sinje ali sivo, svetlo ali temno. Toda mi ne nosimo v sebi samo to črno sopotnico, temveč tudi življenje, ker smo smrt in življenje obenem. Ker živeti s smrtjo v sebi pomeni sprejemati zavest o minevanju. In zato moramo to minevanje napolniti, obogatiti, oploditi. In smrt in življenje napolniti s tistim, kar je najlepše v nas, dokler se ne bosta ta pojma popolnoma istovetila: najlepše v nas je življenje, ki je smrt obenem.

In Škarjeva knjiga »Jalung Kang« je knjiga o Smrti, saj je ta vedno prisotna, tudi ko imamo vtis, da nam avtor opisuje približevanje h gori, nato vzpon nanjo, nato pa še uspeh na njej in končno Smrt samo. Naravnost pretresljiv je avtor, ko upodablja svoj pogovor s Smrtjo ali ko se spominja mrtvih prijateljev, ki so za večno ostali v gorah. Napačno pa so razumeli bistvo knjige tisti, ki so mislili, da jim bo slednja odgovorila na vprašanje: »Zakaj pa alpinisti tako silijo v gore in izzivajo usodo?« Odgovora seveda ni, kakor ni odgovora, zakaj se je Odisej v davnih časih podal na svojo pot, zakaj človeka vedno razganja atavičen nemir in želja po novejšem, silnejšem, lepšem in po bližini sonca, ljubezni in resnice. Ali drugače: še dosegljivih ciljev ne bi dosegli, če ne bi stremeli za nedosegljivimi.

DUŠAN JELINČIČ

XV. zimske olimpijske igre

CALGARY 1988

Najbolj miren dan v Calgaryju

Posebej za Primorski dnevnik
JOŽE DEKLEVA

CALGARY — Četrti dan XV. zimskih olimpijskih iger je bil med vsemi, ki so bili doslej in bodo še sledili do konca iger, najbolj miren. Med smučarji so bili v areni le udeleženci alpske kombinacije, ki so se pomerili v smuku. Seveda so bili na ledu tudi hokejisti in sankačice, večerni program pa so popestrili še hokejisti in umetnostni drsalci.

Kombinacijski smuk za moške se je končal po pričakovanjih. Včerajšnji zmagovalec Švicar Pirmin Zurbriggen ni imel več tako ostrega boja za zmago kot na samostojnem smuku. Na štart je šel kot absolutni favorit, se pravi, da je lahko vsaj malo proslavil svojo prvo olimpijsko kolajno, čeprav ga je že naslednji dan čakala nova tekma.

Po izidih v smuku bo Zurbriggnu najbolj nevaren tekmec za kombinacijsko zlato Avstrijec Hubert Strolz, ki se je uvrstil na peto mesto, vendar ima le 1"61 zaostanka, kar navsezadnje tudi ni tako veliko, saj je znan kot sijajen slalomist, eden stebrov udarne avstrijske slalomske ekipe. Drugi izvrstni avstrijski slalomist Günther Mader ima že več zaostanka, vendar je še zmeraj v krogu tekmovalcev, ki se bodo borili za eno izmed kolajn, sam pa se je že na lanskem svetovnem prvenstvu v Crans-Montani prebil do naslova vicešampiona v kombinaciji.

Izmed italijanskih tekmovalcev se nihče ni prebil v ospredje, da bi lahko računal na kak kombinacijski uspeh. Danilo Sbardellotto je bil sicer dvanajsti, vendar je kot povprečen slalomist že vnaprej brez vsakih možnosti. Prav tako tudi Igor Cigolla, ki se je uvrstil na 21. mesto.

Finski skakalec Matti Nykänen (foto AP) bo tudi danes gotovo glavna udarna moč svoje reprezentance v boju za ekipni naslov

Italijanski slalomski specialist Oswald Tötsch, ki je startal na kombinacijskem smuku, si je s 43. mestom in velikim zaostankom že zapravil vse možnosti.

Zaradi premočnega vetra včeraj na 90-metrski skakalnici, kjer se bodo najboljši skakalci na svetu danes pomerili za ekipne kolajne, ni bilo treninga. Zato se utegne zgoditi tudi, da bo ekipni olimpijski boj, v katerem ima možnosti za bronasto kolajno tudi jugoslovanska ekipa, kar na 70-metrski skakalnici.

Pričakovanje za skoke

Pet odločitev bo ob koncu današnjega dne predvidoma bistveno spremenilo tablico kolajn, ki je ostala včeraj do konca zaključka redakcije brez sprememb zaradi nočne odločitve v umetnostnih parih. Možni sta celo dve ponovitvi. Do drugega zlata bo verjetno prišel Švicar Pirmin Zurbriggen v alpski kombinaciji, morda pa se bo tudi v ženskem teku na 5 km pojavilo na prvih mesto že znano ime.

V včerajšnjem smuku za kombinacijo se je v odsotnosti Müllerja v bistvu ponovil vrstni red ponedeljkove tekme s Picardom na drugem mestu. Francoz pa v slalomu ne pomeni veliko, v odnosu z Avstrijci pa ima Zurbriggen dokaj lepo prednost. Zanimiva je ugotovitev, da so prišli Avstrijci v Calgary dejansko samo zaradi kombinacije. Njihovo propadanje se je začelo pred štirimi leti v Sarajevu, kjer so dokaj objestno metali blato na organizacijo, da bi prikrili svoje slabosti.

Za skoraj domači šport bo danes najvažnejše tekmovanje v skokih z 90-metrske skakalnice za ekipno konkurenco. Finska in Češkoslovaška bi se morali boriti za zlato, ni pa pretirano upati na dobro uvrstitev Jugoslavije. Res je nezanesljivost lastnost "plavih", z izjemo Nykänena pa povsem zanesljivih skakalcev ni.

Hitrostni drsalci se bodo pomerili na progi 5000 m. Pričakujejo se zelo dobri časi. Med možne favorite uvrščajo Američana Dana Jansena, ki je med tekmo na 500 m padel. Jansen doživlja osebno krizo, ker mu je doma umrla sestra.

Z ledom se bodo spoprijele v sankaškem žlebu dekleta v zadnjih dveh spustih. Premoč NDR je tolikšna, da je trojna zmaga skoraj neizbežna. Italijanske predstavnice ne bodo mogle poseči po boljših mestih.

V današnjem in naslednjih dneh pričakujejo tudi tehnične novosti v tekih. Po klasičnem teku na 30 km bodo na primer moški na 15 in 50 km tekli v drsalnem koraku. Svoj čas so bili tu Sovjeti slabi, Italijani pa mojstri. Pričakovanje za naslednje teke je povsem upravičeno. Rehabilitirati bi se utegnili tudi Skandinavci.

Hokejski turnir živahnejši

Poljsko presenečenje

Češkoslovaška je delno popravila slab vtis, ki ga je zapustila po porazu z ZRN, z zmago nad ZDA, katerih uspeh proti Avstriji res ni bil merodajen. SZ je z Avstrijo samo trenirala, veliko presenečenje pa je pripravila Poljska. Po tesnem porazu na tekmi s Kanado so Poljaki remizirali s Švedsko.

Sovjeti so se pred OI celo bali za svojo »zbornajo«, izkazalo pa se je, da sta Švedska in Kanada sestavljeni iz slabših igralcev. Več boljših je zaposlenih pri severnoameriški NHL, katero olimpijski duh ne prizadeva.

Rezultati drugega kola:
SKUPINA A: Švedska - Poljska 1:1; Kanada - Švica 4:2.
SKUPINA B: ZRN - Norveška 7:3; SZ - Avstrija 8:1; ČSSR - ZDA 7:5.

Lestvica skupina A je še nepopolna, v skupini B pa vodita s 4 točkami SZ in ZRN.

KOLAJNE

Sov. zveza	2	2	1
NDR	2	0	0
Švica	1	1	0
Finska	1	0	1
Češkoslovaška	0	1	1
ZRN	0	1	0
Nizozemska	0	1	0
Francija	0	0	1
Japonska	0	0	1
Norveška	0	0	1

Samo običajni partnerji

Olimpijske igre so priložnost, da se v ospredje postavijo tudi ljudje, ki bi sicer nikoli ne izšli iz anonimnosti.

Doktorja Rutha Westheinerja imajo baje za enega naboljših specialistov za spolnost v Ameriki. Westheiner je med televizijsko oddajo mreže ABC dal nekaj »koristnih« nasvetov udeležencem iger. Brez strahu lahko spolno občujejo tudi v zadnjih 24 urah pred nastopi, priporočajo pa se običajni partnerji. Rezultati bi ne smeli biti zaradi tega slabši.

Novi partnerji bi utegnili terjati prevelike fizične in živčne napore, ki bi že posegli v športno zmogljivost tekmovalcev in tekmovalk.

V olimpijskem naselju se je razširila vest, da je del romunske ekipe nenadoma odpotoval domov takoj po sobotni otvoritveni slovesnosti. V domovino so se vrnile hitrostne drsalke Ileana Cletesteanu (17 let), Cerasela Hordobetiu (17 let) in Mihaela Dascalu (18 let), z njimi pa je odšel tudi trener Ciobanu.

Med ugibanji, zakaj tako nenaden povratek, so nekateri omenjali tudi disciplinski ukrep zaradi neznanih prekrškov in strah pred dopinško kontrolo.

Tekmovalno enoto je izgubila tudi Italija. Po poškodbi Pramottona, kateremu z vso naglico skušajo pomagati, si je včeraj med treningom nogo zlomila tekačica Bice Vanzetta. Spuščala se je po zmerni strmini, z levo nogo je zavozila iz smučine in se pri padcu zapletla v mrežo, ki je omejevala progo. Posledice so bile hude: zlom mečnice in piščali. V današnjem teku bo Vanzetto zamenjala Gabriella Carrel, nedvomno pa bo včerajšnja nezgoda najbolj prizadela štafeto, ki je ob poprečnosti mnogih ekip zgledala precej homogena in tekmovalna.

današnji spored

16.00 umetnostno drsanje, moški, obvezni program; 17.55 tek na 5 km ženske; 18.00 sankanje ženske, 3. in 4. vožnja; 19.00 hitrostno drsanje, 5.000 m moški; 19.30 slalom za kombinacijo, moški; 21.30 smučarski skoki 90 ekipno; 22.00 - 02.15 hokej na ledu ZRN - Avstrija, ČSSR - Norveška, SZ - ZDA.

Odriv atletov odločilen

Posadke bobov so navadno heterogene. Ob pilotu se od ostalih terjata predvsem telesna teža in odrivna moč. Dvosedežni bob ZDA ima v tem pogledu izrednega predstavnika. Vodi ga Randy Mill, poriva pa Willie Gault. Gault se sedaj bavi z ameriškim "footballom", na OI v Los Angelesu pa je osvojil bronasto kolajno v teku na 110 m čez ovire. Bivšega šprinterja Lazzerja imajo v svoji vrsti tudi Italijani

halo... halo... halo...

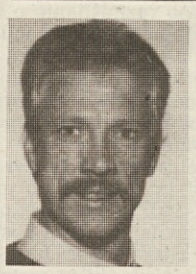

Zimske olimpijske igre so prava poslastica za ljubitelje smučanja. In Pavel Fachin, zamejski smučarski delavec, bivši dolgoletni predsednik smučarskega odseka pri SPDT in predsednik smučarske komisije pri ZSŠDI, je gotovo eden takih.

»Žal igram ne morem slediti kot bi si želel, časa imam malo. Zato gledam to, kar me najbolj zanima, in sicer alpsko smučanje, čeprav so tudi druge panoge privlačne. Če me ni doma, si tekmo posnamem na videoregistrator.«

Vas tako velika časovna razlika med nami in Kanado moti?

»Nikakor, prav mi pride. Če bi bile igre pri nas in bi jih prenašali neposredno, bi bil zelo prikrajšan.«

Kaj nato preberete po časopisju?

»Mnenje izvedenca za določeno panogo. Moja izvirna informacija je tokrat televizija.«

Vaši favoriti v alpskih disciplinah?

»Če ne bo naredil hujših napak, bo Zurbriggen gotovo zmagal v kombinaciji s slalomom. Videl sem, da je v odlični kondiciji, tako telesno kot psihološko. Italijan Mair ga je po mojem mnenju polomil v smuku, ker je bil psihološko preobremenjen. V slalomu pa bi 80% - 90% možnosti za zmago prisodil Tombi, ostale bi postavil na isto raven. Morda bo Tomba imel hujše težave v veleslalomu, kjer bo spet treba paziti na Zurbriggna, če seveda ne pride na površje kak "outsider", kar na olimpiadi ni redkost. V superveleslalomu pa naj bi se boj bil med Zurbriggnom in Maderjem.

Se vam ne zdi, da bi bilo bolje, če bi program le nekoliko bolj strnili?

»Meni bi bilo bolj všeč, če bi se vse končalo v enem tednu, vendar treba upoštevati, da so igre z ene strani športna manifestacija, z druge pa posel. Pomisliti treba tudi na tehnično plat. Vzemimo na primer Zurbriggna: če nastopi na vseh štirih tekmah in še na dveh kombinacijah, praktično tekmuje vsak drugi dan, torej mora imeti nekaj oddiha.«

danes po TV

RAI1: 22.35 Pregled.
RAI2: 17.55 Sankanje ženske
TV KOPER: 13.15 pregled; 13.45 Hokej: Finska-Francija; 18.00 Tek na 5 km ženske; 19.00 sankanje ženske, 3. in 4. spust, moški slalom za kombinacijo; 20.00 umetnostno drsanje dvojice; 21.15 smučarski skoki 90 m ekipno, moški slalom za kombinacijo; 22.30 Hokej na ledu ČSSR-Norveška, smučarski skoki 90 m.
TV LJUBLJANA: Dnevni pregled; 21.10 Smučarski skoki 90 m; 0.05 Dnevni pregled

Medtem ko so igre v Kanadi na višku

Še težave z olimpiado v Seulu

TOKIO — Medtem ko so zimske olimpijske igre v polnem teku, so z letnimi v Seulu še vedno težave zaradi nesoglasij okrog skupne organizacije med obema Korejama. Severna soseda se je odločila za bojkot, potem ko ji niso ugodili v vseh zahtevah glede organizacije nekaterih tekmovanj, Južna pa si še vedno prizadeva, da bi le prišlo do sodelovanja: »Vrata bodo ostala odprta do zadnjga trenutka,« je izjavil južnokorejski predsednik Roh Tae Wood.

Vsekakor Roh ni bil preveč optimist glede možnosti, da pride do sporazuma: »Če bi bila Severna Koreja v resnici iskrena, ne bi zakrivila krvavega atentata proti letalu družbe KAL.« Atentat, ki je terjal 115 človeških žrtev, naj bi izvedla dva južnokorejska agenta, ukaz pa naj bi prišel od samega sina predsednika Kim Il Sunga. Pjongjang je zavrnil vsakršno odgovornost in zatrjuje, da je vse to delo južnokorejske tajne službe, da bi olajšala zmago Roh Tae Wooda na nedavnih predsedniških volitvah. Podobne trditve so se pojavile tudi na nekaterih plakatih na nekaterih južnokorejskih univerzah, tako da so oblasti nemudoma uvedle preiskavo.

Tako ali drugače, ponudba Roha je dokaj nepričakovana, še zlasti po nedavnih trditvah južnokorejske vlade, da o kakršnihkoli pogajanjih ni niti govora, dokler se ne bo Pjongjang javno opravičil za atentat in ne bo kaznoval krivcev.

Živahno ni samo na tekmovališčih

Kulturne prireditve za vse okuse

Posebej za Primorski dnevnik
SAŠA RUDOLF

Olimpijski spored se ne odvija zgolj na smučiščih, v ledenih palačah in na drsališčih. Organizatorji 15. iger so poskrbeli tudi za dokaj bogat umetniški spored. Računajo, da si bo okrog 600 prireditev, od glasbenih in baletnih, dramskih in muzejskih do razstavnih ogledalo milijon 200 tisoč gledalcev in poslušalcev, nastopajočih pa bo skupno 2.500. Največ pozornosti so posvetili baletu, saj je bila ta zvrst najbolj ukoreninjena pri avtohtonem prebivalstvu Severne Amerike. Skupina The National Ballet of Canada iz Montreala bo nastopila s klasičnim baletom, medtem ko se bodo plesalci Grands Ballets Canadiens predstavili s programom, ki zaobjema plese indijanskih in eskimskih plemen. Alberta Ballet Company ima na sporedu predstavo Snežna deklica Bayrona Baigea, ki bo v Calgaryju doživela svetovni krst. Največ zanimanja pa vlada za gostovanje folklorne skupine Šumka iz Kijeva, ki bo seveda predstavila slovite ukrajinske plese. Zelo bogat je spored dramskih predstav, med katerimi velja opozoriti na dramo Walsh kanadske avtorice Sharon Pollock. Gre za zgodovinski prikaz trdega boja za življenjski obstoj prvih pionirjev, ki so se naselili na kanadskem Zahodu.

V gledališču Alberta se je pričel sedem tednov trajajoči festival najnovejše kanadske dramske produkcije. Festival obsega pet novosti z gostovanjem gledaliških skupin iz Winnipega in Toronta. Satirično gledališče je izbralo morda nekoliko neobičajno obliko, saj razne skupine nastopajo pod formulo »humor pri jedi« v večjih mestnih restavracijah. Predstave trajajo običajno nonstop pet ur, od 21. ure dalje. Da je pobuda izredno uspela, dokazujejo dolge vrste pred restavracijami, kjer je na sporedu »humor pri jedi«. Najboljše mize so zasedene že deset dni vnaprej, domači in tuje gostje pa se ob »kichen fingers«, po naše kurjih krempljih, ki so najpogostejša kanadska predjed (v bistvu gre za pohanega piščanca), krepko zabavajo. Priznati je treba, da je humor pristen, razumljiv vsem, torej tudi tujcem, ki imajo težave z angleščino. Glavni poudarek je na mimiki, ki jo beseda le podkrepi.

Predstave pa so tudi po šolah in muzejih, saj so kanadski organizatorji povzeli zamisel Moskovčanov, ki so pred osmimi leti med poletnimi igrami pripravili izredno bogat kulturni spored. Veliko zanimanje pa je za bližnji nastop »Letečih bratov Karamazov«, ki so poželi ogromno priznanja tako na Broadwayu kot v Edinburghu.

Košarka: v pokalu pokalnih prvakov

Kljub zmagi Scavolini izločen

SCAVOLINI - LIMOGES 93:91 (45:50)

SCAVOLINI: Binelli 20, Gracis 7, Magnifico 30, Petrović 12, Ballard 13, Motta, Vecchiato 5, Zampolini 6, Natali.

LIMOGES: Beugnot 2, Dacoury 17, Ostrowski 14, Occansey 2, Collins 38, Monclar, Vestris 1, Kea 17.

Kljub tesni, a zasluženi zmagi, je Scavolini iz Pesara izločen iz nadaljnjega tekmovanja za pokal evropskih pokalnih prvakov. Igralci trenerja Bianchinija niso nadoknadili 16 točk, ki jo jih prejeli v Limogesu in tako zamudili edinstveno priložnost za uvrstitev v finale tega tekmovanja. Petrović je igral z influenco, Ballard pa poškodovan. Vseeno so Magnifico in tovariši takoj na začetku silovito potegnili in povedli s 28:19, vendar pa je to bilo tudi vse. Limoges je brez pretiranega naprezanja nadzoroval nasprotnika ter na koncu prvega polčasa celo povedel za pet točk. Nadaljevanje je bilo za Collinsa in tovariše le rutinsko nadzorovanje nasprotnika. Res škoda, saj so Petrović in tovariši dokazali, da so verjetno boljši od nasprotnikov, vendar pa so si zapravili finale le iz lastne nerodnosti.

Na včerajšni drugi tekmi v pokalu pokalnih prvakov je španska ekipa Joventuta premagala Assubel (Bel.) s 97:80 in se uvrstila v finale.

Jutri v pokalu prvakov

Partizan - Tracer

Jutri bo na sporedu drugo povratno kolo pokala evropskih prvakov s sledečim sporedom: Maccabi (Izr.) - Nashua (Niz.), Aris (Gr.) - Barcelona (Šp.), Partizan (Jug.) - Tracer (It.), Saturn (ZRN) - Orthez (Fr.). Derbi kola bo seveda v Beogradu, kjer bo odlični Partizan igral proti Mc Adooju in tovarišem in je seveda favorit. Vsekakor bo to tekma, ki se bo morda ponovila tudi v finalu.

Tenis: dvoransko prvenstvo v Milanu

Boris Becker s težavo

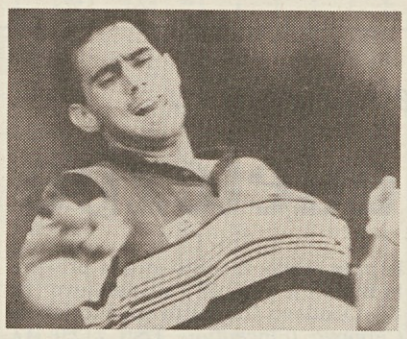

Claudio Pistolesi je včeraj popolnoma razočaral

MILAN — Včeraj je na 11. mednarodnem dvoranskem teniškem prvenstvu v Milanu od favoritov nastopil le Zahodni Nemec Boris Becker, ki je s težavo premagal Francoza Forgeta. Potreboval je dodaten set, še tega pa je osvojil na minimalno razliko. Soliden Francoz Leconte je gladko premagal poprečnega Vajdo, mladi avstralski as Pat Cash pa je gladko premagal Šveda Kultija. Domačo publiko je najbolj razočaral mladi domači ljubljenček Pistolesi, ki je že nekajkrat nakazal svoj vzpon, nato pe je vedno popolnoma popustil. Tako se je zgodilo tudi včeraj, ko ga je premagal ne nezadržni Španec Casal. Skupno pa je Italijan osvojil le pet gamesov.

Danes bo med drugimi nastopil tudi Jugoslovan Živojinović, ki je favorit proti Zahodnemu Nemcu Osterthunu, Novaček pa bo igral proti Francozu Noahu. Pri dvojicah bo na sporedu italijanski »derbi« Camporese - Nargiso — Cancellotti - Colombo.

Včerajšnji izidi: Becker (ZRN) - Forget (Fr.) 6:4, 1:6, 6:4; Česnokov (SZ) - Nelson (ZDA) 7/6, 6:2; Leconte (Fr.) - Vajda (ČSSR) 6:3, 6:3; Cash (Avstr.) - Kulti (Šve.) 6:3, 6:4. Casal (Šp.) - Pistolesi (It.) 6:3, 6:2.

Pred sobotno tekmo v Bariju

»Azzurri« zbrani

BARI — Včeraj so se v bariju zbrali vsi italijanski državni nogometni reprezentanti, ki bodo v soboto igrali prijateljsko tekmo proti Sovjetski zvezi. Vicini je sklical celo vrsto mladih, saj se prav dobro zaveda, da mora »tempirati« ekipo na svetovno prvenstvo, ki bo v Italiji leta 1990. Prav v tem okviru je vključil v »italijanski klub« mladega igralca Cesene Rizzitellija, pa še vratarja Landuccija in Crippo. Najverjetnejša postava Italije je sledeča: Zenga, Bergomi, Baresi, Francini, Ferri, De Napoli, Giannini, De Agostini, Donadoni, Mancini in Vialli.

Na včerajšnji tiskovni konferenci je zvezni selektor Azeglio Vicini obrazložil svoje poglede na novo reprezentanco. Nekaj značilnih odgovorov: »Mancini je v izredni formi in si zasluži mesto v reprezentanci«, »Altobelli bo še kako prišel prav...«, »Rizzitelli je naš nogometaš bodočnosti«.

Dogodki iz Heysela naj bodo v opomin

BRUSELJ — Posebna komisija pri Evropski gospodarski skupnosti ne bo razpravljala o vprašanju izključitve angleških nogometnih ekip iz evropskih pokalov. Vest, da EGS odobrava sklep evropske nogometne zveze, je potrdil evropski komisar, Irec Peter Sutherland, ki je odgovoril na vprašanje angleškega evroparlamentarca Andrewa Pearceja.

Kot znano je Uefa, za nekaj let, izključila vse angleške klube iz evropskih pokalov po dramatičnem dogodku v belgijskem Heyselu, kjer so angleški navijači-pretepači povzročili smrt 39 oseb. Vprašanje angleškega evroparlamentarca postavlja v dvom pravilnost odločitve evropske nogometne zveze, predvsem ker kaznuje vse angleške ekipe, tudi tiste, ki z dogodki v Heyselu nimajo nobene zveze. Ob tem je Pearce pristavil, da odločitev verjetno ni niti v skladu s pravili same Evropske gospodarske skupnosti. V odgovor pa je komisar pri EGS poudaril, da je odločitev o izključitvi povsem pravilna.

kratke vesti - kratke vesti

Angelillo novi trener Arezza

AREZZO — Antonio Valentin Angelillo je novi trener Arezza, ki ga je doslej vodil Bruno Bolchi. Vest o zamenjavi je novinarjem sporočil predsednik društva Benito Butali, ki se je dosedanjemu trenerju zahvalil za opravljeno delo. Vest o zamenjavi na klopi Arezza neposredno zanima tudi Triestino, saj se bo s tem društvom srečala v nedeljo. Tekma bo velikega pomena, saj bo lahko že odločala o samem obstanku v ligi.

Nogomet: Milanu turnir Beppe Viola

TRENTO — Mladinska enajsterica Milana je zmagala na turnirju v Trentu, ki je posvečen preminulemu novinarju Beppeju Violi. V finalnem srečanju so Milančani z 2:0 premagali Romo. Za zmagovalce, ki so ta turnir osvojili že leta 1985 in 1986, je bil dvakrat uspešen Francini. V okviru turnirja so podelili tudi priznanja nekaterim športnim novinarjem. Letošnji nagrajenci so Mario Sconcerti (La Gazzetta dello sport), Bruno Pizzul (Rai) in Gigi Garanzini (Italia 1).

Kolesarstvo: Dirka po Amerikah

VALENCIA — Enajst italijanskih profesionalnih kolesarjev, med katerimi tudi Moreno Argentin, bo od 20. do 28. februarja sodelovalo na 1. kolesarski dirki po Amerikah, ki se bo začela v Valencii (Venezuela). Ob Argentinu se bodo na ameriški preizkušnji pomerili tudi nekateri najboljši kolesarji Evrope. V okviru kolesarskega sveta velja povedati, da so včeraj v Sieni predstavili novo profesionalno moštvo Alba-Benotto-Sidermec, v katerem je precej mlajših kolesarjev. Kapetan novega moštva bo Stefano Colagè.

Dogodek, ki je pretresel boksarski svet

Monzon zanika umor žene

MAR DEL PLATA — Tragična smrt 32-letne žene bivšega svetovnega boksarskega prvaka v srednji kategoriji Carlosa Monzona je še ovita v megli negotovosti in ugibanj. Okoliščine, zaradi katerih je umrla prikupna Alicia Muniz, niso še znane. Preiskovalni sodnik iz Mar del Plate Jorge Collins je v bolnišnici, kjer se zdravi zaradi zlomov ključnice in dveh reber, že zaslišal bivšega boksarskega šampiona.

Po besedah preiskovalnega sodnika naj bi Monzon priznal, da je z bivšo ženo (ločena sta namreč bila že štiri leta) prišlo do prerekanja, zaradi česar jo je s pestjo tudi večkrat udaril. Odločno pa je zanikal, da bi jo potem vrgel skozi okno. Kako pa je prišlo do nesreče, pravi Monzon, še sam ne ve.

Podrobna preiskava bo torej morala razjasniti nekatere okoliščine, ki so trenutno dokaj sporne. Predvsem bo treba ugotoviti, ali je šlo za umor ali za samomor. Drugo vprašanje, ki se postavlja, zadeva poškodbe, ki jih je zadobil sam Monzon. Nekateri zatrjujejo, da je Monzon skočil skozi sosednje okno izključno v želji, da bi ženi pomagal pri padcu skozi okno. Za druge pa je bila to posledica panike, ki se je polastila argentinskega boksarja, potem ko je ženo ubil.

Mimo dogodka samega, ki zna tudi v bodeče, zaradi odsotnosti očividcev, ostati ovit v nogotovost, pa se vsiljuje vprašanje nasilja, ki je prevečkrat prisotno v življenju boksarjev. Ni namreč prvič, da so priznani boksarski prvaki (Rubim Carter, James Scott, Batling Siki, Sonny Liston itd.) vpleteni v take in podobne tragične dogodke. Nič čudnega torej, če se Monzonova srhljivka pridružuje že dolgi verigi kriminalnih dejanj, ki boksu jemljejo čar in zanimanje.

Atletika: zanimivosti ob analizi tekov

Ko so refleksi poglavitni

Ben Johnson

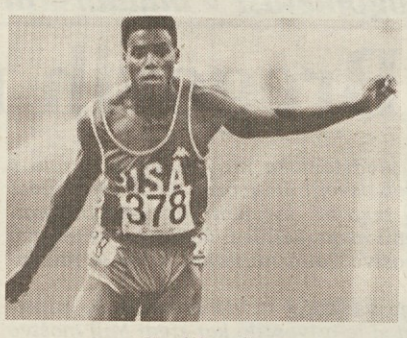

Karl Lewis

Birokratsko spreminjanje atletskih »električnih« časov v »ročne« in obratno pomeni upoštevanje 24 stotink sekunde, ki naj bi bile tekačevim možganom potrebne, da od ušes sprejmejo sporočilo o strelu in mišicam dajo povelje za začetek teka.

Presledek 24 stotink sekunde je bil izdelan na podlagi meritev in je hote predstavljal prej počasnejšo plast tekačev kot pa povprečje. Današnje moderne naprave so pokazale, da so časi reagiranja pri vrhunskih tekačih znatno krajši. To velja najbolj za tek na 100 m in tudi pojasnjuje, zakaj nekateri vrhunski športniki na tej progi ne morejo prodreti, medtem ko odlično uspevajo na 200 m.

Ob finalu teka na 100 m med SP v Rimu je morda marsikdo imel vtis, da ja Kanadčan Johnson ušel starterju. Predvsem se nekaj takega danes ne more več neopazno zgoditi, ker napako pokaže električna naprava. Meritve so nasprotno pokazale, da je bil Johnson dejansko najhitrejši (lahko tudi po srečnem naključju) in je stekel po 12,9 stotinkah sekunde, medtem ko jih je Lewis potreboval 19,6. Sploh je bil tek precej raznolik glede teh pokazateljev. Za Johnsonom je bil drugi najhitrejši Brizgin (13,9), sledili pa so Christie (15,5), Pavoni (16,3), Lewis, Kovacs (20,1), McRae (22,5) in Stewart (23,5). Vsi ti v absolutnem merilu precej občutni drobci so stvarno dodani dejanskemu trajanju teka. V Rimu je torej Johnson v resnici tekel 9''701, Lewis je od začetka premikanja do cilja porabil 9''734, Stewart pa 9''845.

Ročno merjenje časov bi lahko dalo v primeru takih ločenih tekov vse mogoče vrednosti. Časomerilec z refleksi Johnsona bi Lewisu nameril 9''863, Stewartu pa 9''974, medtem ko bi kolega z refleksi Stewarta Johnsonu prisodil 9''935, a Lewisu 9''969. Da so tekači na 200 m ob startu manj hitri dokazujejo časi reagiranja ob finalu na istem SP. Tretji na cilju Regis je stekel v 14,6 stotinkah, drugi, Queneherve v 20,7, zmagovalec Smith pa kar v 28,4.

(kb)

Jubilej italijanskega konstruktorja

90-letnica Enza Ferrarija

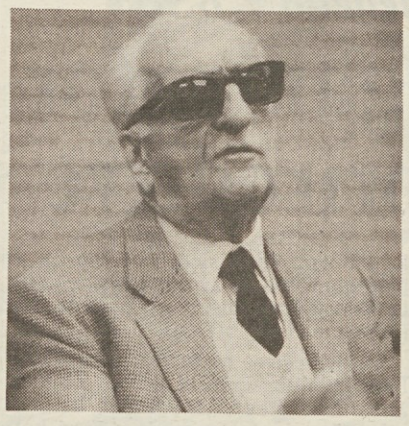

Kot je v njegovi naravi, Enzo Ferrari, ena najslovitejših italijanskih osebnosti, bo svojo 90-letnico praznoval v družbi uslužbencev avtomobilske tovarne, ob popolni odsotnosti oblasti, novinarjev in fotografov. Sobota, 20. februarja, bo za Ferrarija potekala povsem običajno, to je v tovarni. Trenutek slovesnosti bo le med kosilom, ki ga bo slavljenec imel v družbi 1780 delavcev in tehnikov.

Kljub želji po čimbolj zasebnem praznovanju, ne gre pozabiti na veliki delež, ki ga je Enzo Ferrari prispeval avtomobilizmu, predvsem športnemu. Svojo dolgoletno kariero pilota in konstruktorja je »veliki starec« začel pri podjetju alfa romeo, kjer je kot pilot v 12 letih sodeloval na 47 tekmah in dosegel 13 zmag.

Največ zaslug pa si je Ferrari zagotovil kot konstruktor slovitega istoimenskega avtomobila rdeče barve. V potrditev tega velja predvsem podatek, da je Ferrari v svoji dolgoletni karieri zabeležil več kot 5.000 uspehov, od katerih gre podčrtati 9 svetovnih prvenstev v formuli ena. V tej konkurenci so avtomobili iz Maranella dosegli kar 93 prvih mest in sodelovali na 425 Velikih nagradah.

Med čestitkami, ki jih bo slavljenec rade volje prejel, bo prav gotovo tudi brzojavka, ki jo bosta poslala Michele Alboreto in Gerhard Berger iz Jereza (Španija), kjer se pripravljata na novo tekmovalno sezono.

Atletika: v okviru sezone AD Bor Infordata

Opravili teste motorike in moči

Za skakalci in tekači AD Infordata, ki so teste motorike in moči v prvem delu pripravljalne dobe redno izvajali po vsakem realiziranem mezociklusu (4. teden v mesecu), so se prebudili tudi metalci društva. Metalci sicer čez zimo nimajo takih možnosti za ugotavljanje ravni somatskih parametrov, kot jih imajo šprinterji, oviraši in skakalci, ki se za situacijske treninge, teste in meritve v glavnem poslužujejo dvorane republiškega atletskega centra v Ljubljani (za skoke) in dvorane AD Kladivar v Celju. Zato njihovo delo bazira na internih testih splošne in specialne moči ter motorike. Takih testov se seveda poslužujejo le najbolje pripravljeni, kajti možnost poškodb je v tem času pri izvajanju gibalnih vzorcev v maksimalni hitrosti velika.

Zato je te dni teste opravila le skupina, ki je planirani trening v celoti izvedla, to je večina moškega dela skupine metalcev kopja (Gabrijel Sedmak, Alan Oberdan in Roberto Pavlica). Izkazana raven specialne moči v metu standardnega kopja z mesta kot testa z najvišjim koeficientom korelacije z osnovno vajo (metom kopja iz zaleta) je zelo solidna in v primerjavi z lanskoletnimi testi na bistveno višji ravni.

Natančna primerjava sicer ni možna, ker je bilo v letošnjih testih uporabljeno novo kopje, ki tudi pri metih z mesta pomeni za kak meter krajše daljave. V ilustracijo povejmo, da je Gabrijel novo kopje vrgel 46 m daleč (lani staro 45,76), Alan pa 35 m (lani staro 33,28). Naš najmlajši metalec pa je opravil le teste eksplozivne moči, prav tako z zelo solidnimi rezultati. Rezultati testov govorijo o tem, da bi ob uporabi zaleta Gabrijel in Alan v tem času dosegla rezultate okrog svojega osebnega rekorda, kar je seveda ob veliki količini dela na moči in pomanjkanju specifične hitrosti za rezultate v sezoni ohrabrujoč podatek. Sprinterji in oviraši pa bodo morali stopnjo pripravljenosti dokazati na najvažnejšem testu - na prvenstvu Slovenije konec meseca v Ljubljani in Celju. (ip)

Smučarska sezona v polnem razmahu

Spodbudni dosežki naših tekmovalcev

Naši smučarji so v nedeljo tekmovali na treh različnih frontah, saj je bilo letos prvič, da so snežne razmere dovolile istočasen nastop vsem starostnim kategorijam.

Na Piancavallu sedlu so se v veleslalomu pomerili miški in miške ter dosegli solidne razultate, saj so se uvrstili okrog 15. mesta v deželnem merilu in skoraj vsi med prvo deseterico na pokrajinskih lestvicah. Najboljša sta bila tokrat Aleš Plesničar in Martina Kufersin.

Še bolje so se naši, ki so tekmovali na Nevejskem sedlu v okrajnem slalomu, odrezali v kategorijah dečkov in naraščajnikov. Najvidnejši rezultat je dosegel David Taučer, ki je dosegel prvo mesto med naraščajniki. Zelo dobra pa sta bila v isti kategoriji tudi Robert Renčelj, ki je bil 3., in pa Marko Šuber, ki se je kljub poškodbi prebil na 5. mesto. Med deklicami se je najbolje uvrstila Valentina Šuber, ki je z odlično drugo vožnjo nadoknadila zamudo zaradi napake v prvem spustu. Med dečki gre omeniti dobro 7. mesto Kristjana Volpija, med naraščajnicami pa 5. mesto Francesce Rapotec.

Mladinci so bili na Zoncolanu. V deželnem merilu so med skupno 90 tekmovalci dosegli rezultate med 30. in 50. mestom. V pokrajinskem merilu pa je bila njihova uvrstitev mnogo boljša in skoraj vsi so se znašli med prvo deseterico. Najboljši rezultat je dosegel Aleksander Žezlina.

REZULTATI

DEŽELNA TEKMOVANJA (v oklepaju uvrstitve v pokrajinskem merilu):

Veleslalom miške: 16. (8.) M. Kufersin (Mladina-MZSTE); 17. (9.) J. Škerlavaj (Mladina-MZSTE).

Veleslalom miški: 15. (5.) A. Plesničar (Mladina-MZSTE); 16. (6.) B. Plesničar (Mladina-MZSTE); 34. (11.) A. Prašelj (Mladina-MZSTE).

Veleslalom mladinci: 34. (6.) A. Žezlina (SPDT-MZSTE); 47. (7.) G. Taučer (Mladina-MZSTE); 49. (8.)M. Franza (Devin); 54. (9.) D. Zidarič (Devin); 62. (11.) S. Škerk (Devin). Dikvalificiran G. Peric (Mladina).

OKRAJNA TEKMOVANJA

Slalom deklice: 6. V. Šuber (Mladina-MZSTE); 8. K. Kosmač (Breg); 9. K. Ferluga (Mladina-MZSTE); 10. U. Petaros (Breg).

Slalom naraščajnice: 5. F. Rapotec (Breg).

Slalom dečki: 7. K. Volpi (SPDT-MZSTE)

Slalom naraščajniki: 1. D. Taučer (Mladina-MZSTE); 3. R. Renčelj (Devin-MZSTE); 5. M. Šuber (Mladina-MZSTE); 7. I. Žerjal (Breg). (kg)

obvestila

SPDT

prireja v nedeljo, 28. t. m., 22. zimske športne igre v Ravasclettu, ob tej priliki pa tudi avtobusni izlet. Vpisovanje za tekmo in izlet pri Devanu Cesarju (tel. 911433) v popoldanskih urah. Vabljeni!

SK DEVIN

prireja v nedeljo, 21. t. m., smučarski izlet na Dobrač (Avstrija). Informacije in vpisovanje pri Brunu Škerku (tel. 200236).

ŠD BREG - SMUČARSKI ODSEK

prireja 28. t. m. izlet v Podklošter (Arnaldstein - Avstrija). Vpisovanje v dolinski telovadnici v dneh 18., 19. in 22. t. m. od 20. do 21. ure.

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 300.- din, naročnina za zasebnike mesečno 6.000.- din, trimesečno 17.000.- din, letno 60.000.- din, upokojenci in študenti mesečno, 4.500.- din, trimesečno 12.000.- din, letno 45.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000.- din, letno 75.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglasi 700 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

17. februarja 1988

Namizni tenis: deželno tekmovanje v Zgoniku

V znamenju velike udeležbe

Prvi del deželnega tekmovanja za uvrstitve na državno prvenstvo, ki se je odvijal v nedeljo v športno-kulturnem centru v Zgoniku, je minil v znamenju velike udeležbe nastopajočih ekip in dobrega starta Krasa Globtrade na mesta, ki zagotavljajo uvrstitev na državno prvenstvo. Na tekmovanju je sodelovalo 16 ekip iz FJK, ki so prijavile več kot 150 igralcev. Kras Globtrade je sodeloval z 19 pingpongaši, ki so nastopili v tretji kategoriji in v mladinskih kategorijah.

V dopoldanskem delu so igrale najprej mladinske kategorije. Med mlajšimi pionirji je Marko Zaccaria osvojil tretje mesto, Aljoša Milič pa osmo. Naraščajnik Marjan Milič je bil peti v svoji kategoriji, Biserka Simoneta tretja med naraščajnicami. Igrala je dobro, a je, žal, tesno zgubila z drugouvrščeno Buttellijevo (Fincantieri Trst) z 1:2 (21, -16, 16) in prvouvrščeno Pianijevo (Chiadino Trst) z 1:2 (-20, 17, 19).

V kategoriji mladink so krasovke zasedle skoraj vsa mesta, ki štejejo za klasifikacijo. Le zmagovalno mesto je pripadlo članici Azzurre Lauri Paganelli in šesto mesto Della Barcijevi (Fincantieri Trst). Tako je bila Tanja Ravbar druga, premagala je Peressonovo (Fincantieri Trst), klubske soigralke Coljevo, Obadovo in sestro Martino ter po sistemu na dvojno izpadanje dvakrat zgubila s Paganellijevo (v višji kategoriji jo je kasneje premagala). Tretja med mladinkami je bila Alenka Obad, ki je zgubila s prvouvrščeno in 2:1 v setih s Tanjo Raubar. Četrta je bila Martina Ravbar, peta Elena Colja in sedma Katja Čok. Med mladinci je bil Igor Milič peti. Izločil ga je favorit Cosciani (Lega Nazionale Gorica).

V popoldanskem delu je sledilo tekmovanje tretjekategornikov. V konkurenci 32 igralk je Tanja Ravbar osvojila prvo mesto. Z dobro igro je preigrala Buttellijevo (8, 8), Paganellijevo (14, 17), Obadovo (22, 21) in nosilko tabele Calinovo (Fincantieri Trst) z 2:0 (17, 15). Alenka Obad je bila tretja (v četrtfinalu je na razliko zgubila s Tanjo Ravbar), Martina Ravbar četrta in Katja Čok sedma. Med prvih 16 sta prišli Elena Colja in Nataša Škrk, v prvem kolu pa sta izpadli Monika Mossetti in Biserka Simoneta. V tretji moški kategoriji so Igor Colja, Igor Milič in Boris Stoka izpadli v prvem kolu, Edi Bole in Roberto Milič v drugem in se tako uvrstila med prvih 32.

16 osvojenih mest (od prvega do osmega) Krasa Globtrade, ki zagotavljajo uvrstitev na državno prvenstvo je šele prvi korak do dejanske klasifikacije. V drugi zaključni etapi bo treba mesta obdržati, nekatera pa tudi izboljšati, da bi si zagotovili udeležebo na državem prvenstvu. (jj)

naša košarkarska moštva v mladinskih ligah

Tokrat brez presenečenj

Tokrat v naših mladinskih košarkarskih prvenstvih ni prišlo do presenečenj, saj so se vse tekme končale po predvidevanju. Tako so igralci Bora v prvem kolu finalnega dela prvenstva v kategoriji propaganda izgubili proti favoritu za končno zmago Don Boscu. Pri dečkih so borovci s težavo osvojili nov par točk proti ekipi Poggija, medtem ko so Kontovelci izgubili z drugouvrščeno Servolano. V prvenstvu naraščajnikov je bil derbi med Kontovelom in Sokolom. Razlika v kakovosti med ekipama pa je bila taka, da je lahka zmaga pripadala prvim. V istem prvenstvu pa je treba omeniti poleg porazov Brega in Poleta še borovce, ki so si takoj opomogli po visokem porazu prejšnjega tedna s Stefanelom in osvojili zmago, kljub trdoživosti nasprotnikov. V naslednjem kolu bo zelo zanimiva tekma med Kontovelci in Libertasom, to je edino ekipo, ki bi lahko ovirala osvojitev drugega in tretjega mesta na končni lestvici naših dveh predstavnikov. V deželnem kadetskem prvenstvu so borovci izgubili s Stello Azzurro, v državni skupini pa so se »plavi« v gosteh izkazali z dobro in zrelo igro proti Sotecu iz Gradišča, tako da jim zmaga ni mogla uiti. Jadranovci v nedeljo niso igrali s Fantonijem. Tekmo s prvouvrščenimi pa bodo nadoknadili jutri, v četrtek, v nabrežinski telovadnici. (L. Furlan)

DEŽELNI MLADINCI

LESTVICA: Kontovel Kronos 10; Arte GO, Scoglietto 8; Ardita GO, Barcolana, Inter 1904 6; Basket TS 2, Motonavale 0.

DRŽAVNI KADETI

Fantoni 22; Don Bosco, Castor Pn 18; Bor Radenska, Stefanel 16; Segafredo 14; Alrone Mfc 10; Saba 8; Jadran 6; Tecnoluce, Soteco Gr. 4.

DEŽELNI KADETI

STELLA AZZURRA - BOR INDULES 72:59 (38:26)

BOR: Simonič 23 (1:2), Acerbi 8 (0:3), Doles, Glavina, Sestan, Perzan, Preselj 5 (0:4), Furlan, Legiša 6 (2:3), Pertot 19 (6:7).

PON: Acerbi (37). TRI TOČKE: Simonič 2, Preselj 1, Pertot 1.

Proti poprečni ekipi Stelle Azzurre so Borovi kadeti spet izgubili. »Plavi« so igrali v nedeljo zgodaj zjutraj po pustni soboti in brez trenerja, kar jih je dokaj zmedlo. (V. Jogan)

LESTVICA: Ricreatori, Autosandra, Don Bosco 14; Casa Amica 12; Latte Carso, Libertas A 10; Ferroviario, Motonavale 8; Inter 1904 6; Radiograf, Bor Indules 2; Libertas 0.

NARAŠČAJNIKI

LESTVICA: Stefanel 32; Kontovel Kronos 28; Bor Radenska 26; Libertas 24; Tecnoluce 22; Latte Carso 18; Ferroviario, Saba, Don Bosco 14; Autosandra 12; Ricreatori 10; Breg Adriatherm 6; Sokol 2; Polet 0.

DEČKI

SERVOLANA A - KONTOVEL KRONOS 100:72 (59:26)

KONTOVEL: Cingerla, Emili 29 (6:8), M. Emili 6, Spadoni (0:2), Ban 8 (0:2), Daneu 4, Milič, Vodopivec 21 (0:2), Križman 4

ON: 11. TRI TOČKE: I. Emili 1, Vodopivec 1.

Proti drugouvrščeni ekipi Servolane so Kontovelovi dečki ostali praznih rok, s prikazano igro v drugem polčasu pa so delno zadovoljili. V prvih dveh četrtinah so bili naši povsem nemočni, saj so domačini mnogo boljši glede tehničnega znanja in telesnih lastnosti, naši pa so se že v naprej udali. V ostalih dveh četrtinah so naši igrali mnogo bolj zagrizeno in odločno v napadu, v obrambi pa so še preveč naivni in počasni. Med posamezniki sta se v napadu izkazala Igor Vodopivec in običajni I. Emili, spodbudno pa je zaigral mladi (l.1976) Marko Emili.

LESTVICA: Don Bosco 22; L. Carso A 20; Ricreatori 16; Bor Indules 14; Tecnoluce 12; San Marco 10; Kont. Kronos 8; AS Libertas, Ass. Poggi 6; Inter 1904 4; L. Carso B 2.

MINIBASKET TROFEJA JADRANA

BOR - BREG 58:57

BOR: Sancin 4, Gregorič 6, Oberdan 4, Rustja 24, Jogan 12, Uršič 2, Colja 2, Korošič 4.

BREG: D. Novak 19, Koren 2, Tul 10, Cah 12, Vodopivec 8, Mingot 6, A. Novak.

DOM - BOR 59:83

DOM: Lisci 18, Pavšič 33, T. Pintar, A. Sošol, Primožič, Al. Sošol, D. Pintar 2, Skok 6.

BOR: Verri 7, Uršič 6, Oberdan 5, Colja 6, Jogan 8, Sancin 9, Gregorič 23, Korošič 18, Požar 2.

Košarka: v prvi diviziji

Cicibonaši spet uspešni

SABA A - CICIBONA 70:80 (29:37)

CICIBONA: Kovačič 24 (3:8), Lippolis 12, Jogan 15 (3:4), Volk 2, Fonda, Smotlak 20 (1:1), Barbiero, Turk, Pupulin 3 (1:2), Vodopivec 4.

PON: Lippolis (37). ON: 21. TRI TOČKE: Kovačič 1, Smotlak 1

Tudi v drugem kolu prvenstva prve divizije je Cicibona osvojila zmago proti solidni ekipi Sabe A.

Izid ne povsem odraža realnega stanja na igrišču, saj so naši vodili tudi z 20 točkami prednosti. Treba pa je omeniti, da »beli« s prikazano igro niso zadovoljili predvsem v napadu, kjer so preveč grešili. Vsi razpoložljivi košarkarji so stopili na igrišče, najbolje pa je igral Adriano Kovačič, ki je tako »dostojno« praznoval svoj 21. rojstni dan.

Prihodnjo tekmo bodo cicibonaši igrali doma (v nedeljo, 21. t. m., ob 15. uri), pred tekmo pa bodo igralci sami presenetili vse navzoče z »neobičajnim nastopom«. (V. Jogan)

Kljub porazu zadovoljili

Košarkarji Bora Radenska so v nedeljo v D ligi v domačem srečanju proti drugouvrščenemu Cividalu sicer izgubili, s prikazano igro pa so zadovoljili. Na sliki: Andrej Pieri (v temnem dresu), ki bo odpotoval na odsluženje vojaškega roka

Gimnastika: v nedeljo v BŠC

ŠZ Bor organizator zanimive prireditve

V nedeljo, 21. t. m., bo v Borovem športnem centru pomembna prireditev v športno-ritmični gimnastiki. Gimnastičnemu odseku ŠZ Bor je bila namreč poverjena organizacija deželnega prvenstva (2. del), kar že samo pomeni veliko priznanje za to naše društvo.

Za prvenstvo se je prijavilo 14 telovadk iz Sacileja, Pordenona, Vidma in Trsta. Naše mesto bosta zastopali vrsti SGT in ŠZ Bor.

Nastopajoče bodo tekmovale v treh kategorijah: med članicami ter v mladinskih supinah U-16 in U-13.

Bor bodo zatopale v U-13 Valentina Korošec in Rada Pilat, v U-16 Petra Schmidt, med članicami pa Poljanka Pavletič, ki je sicer še juniorka, a ji je gimnastična zveza zaradi njenih lanskih dobrih dosežkov dovolila nastopati med seniorkami.

Borovke so se na ta nastop pripravljale izredno zavzeto, vendar ob nezadostnem številu treningov, ker ne razpolagajo s telovadnico v meri kot bi potrebovale. Ker bo konkurenca izredno ostra bo za naše telovadke pot do višjih uvrstitev zelo naporna. Izjema je tu le Pavletičeva, ki si je končno zmago zagotovila praktično že na prvem delu deželnega prvenstva.

Nedeljsko tekmovanje se bo začelo ob 10. uri. (-boj-)

Tenis: kljub zimskemu času

Pri Gaji pridno vadijo

Za teniške igralce je zima čas vadbe in treningov. To velja tudi za gajevce, ki so prisiljeni igrati od jeseni, ko se je prekinilo delo na domačih igriščih, pri društvih TC Terni in Polisportiva na Opčinah, ki gajevcem dajejo na razpolago za nekaj ur tedensko svoje pokrite terene. Razumljivo je, da pogoji za redno vadbo seveda niso optimalni in potreba po pokritih igriščih pri Gaji raste iz leta v leto, kot raste pri društvu tudi zanimanje za mlade in za tekmovalnost. Vsekakor so v teku priprave članske ekipe, ki bo konec aprila začela srečanja za italijanski pokal. Kmalu pa se bodo za isto tekmovanje začela pripravljati dekleta under 16. Priprave bodo gotovo dosegle svoj višek v prvem tednu aprila, ko se bodo tekmovalci zbrali na skupnih treningih na Rogli.

Tudi najmlajši pridno vadijo, za enega izmed njih pa se je letošnja sezona že začela. V nedeljo se je namreč Borut Plesničar udeležil turnirja, ki naj bi določal tretjega igralca, ki bo zastopal svoje mesto v ekipnem tekmovanju za pokrajinski pokal v kategoriji under 12. Turnirja se je udeležilo šest najboljših igralcev društev s Tržaškega, ki se ukvarjajo z najmlajšimi. Borut pa je premagal najprej Luco Arteritana (ATO Opčine), nato še v finalu Fabia Basezzija (TC Terni) in si tako zagotovil vstop v pokrajinsko reprezentanco. Poleg njega bosta mesto zastopala še Davide Ruzzier in Enrico Bartoli (ATO) ter dve dekleti, Federica D'Amore (ATO) in Arianna Turrisi (TC Triestino). Izbrana vrsta bo nastopila še ta teden v Vidmu, kjer se bo zbralo šest ekip iz Furlanije-Julijske krajine in Tridentinske, ki se bodo potegovale za prvi dve mesti in s tem za vstop za državni del tekmovanja. O tekmovanju bomo še poročali. Vsekakor pa je že vstop v mestno reprezentanco lep uspeh za Boruta, za društvo in ne nazadnje za učitelja Borisa Košuto, ki že nekaj let sledi Borutu in skrbi za Gajin naraščaj. (Alma)

naši nogometaši v mladinskih ligah

Pet golov Bregovih najmlajših

V prvenstvu under 18 sta slovenska predstavnika Breg in Vesna igrala s spremenljivo srečo. Breg je na domačih tleh osvojil dragoceno točko proti sedaj četrtouvrščeni Opicini. Vesna pa je prav tako na domačih tleh izgubila proti Fortitudu s 3:1, ki jo je tako prehitel na repu razpredelnice. Veliko presenečenje dneva pa je bil poraz na domačih tleh moštva Edile Adriatica, ki ga je premagal skromni San Vito.

Značilnost prvenstva naraščajnikov je vsekakor ta, da Primorje še naprej zmaguje proti močnejšim moštvom. Tokrat si je privoščilo kar sredi Milj moštvo Muggesane. Tudi Breg, čeprav je izgubil, je igral solidno proti prvouvrščenemu na lestvici, kar je dobro znamenje, da so si igralci vidno opomogli in da bodo v naslednjih kolih igrali še bolje. Nazadnje še o naraščajniški vrsti Vesne, ki nič ni mogla proti objektivno močnejšemu San Sergiu.

Med najmlajšimi Olimpia še naprej vodi pred Triestino, ki sedaj zaostaja že za tri toče. Primorje, ki bi se moralo spoprijeti s Portualejem, ni igralo, ker so pristaniščniki zaradi prevelikega števila poškodovanih igralcev prosili za odložitev tekme na kasnejši datum. Breg pa je z dobro igro odpravil Montebello kar s 5:0 in se premaknil še za nekaj mest višje na lestvici. (MŽ)

UNDER 18

Breg - Opicina 1:1 (0:1)

STRELEC ZA BREG: Giuressi.

BREG: Giorio, P. Tamaro, Pitacco, Sancin, Diminich, Kerstich, M. Tamaro, De Franceschi, Bandi (Grilanc), Giuressi, Cernecca, Majevski.

Tudi tokrat so Brežani prav v poslednjih minutah utegnili iztrgati točko proti eni izmed močnejših ekip prvenstva. V prvem polčasu je odigrala bolj odločno Opicina, ki je tudi takoj po začetku tekme povedla in nato ves polčas ogrožala Bregova vrata. V drugem polčasu pa so Brežani zaigrali bolje, čeprav so morali igrati v desetih zaradi izključitve Diminicha. Brežani so ves polčas napadali in končno pet minut pred koncem je Giuressi po podaji Kersticha, preigral vratarja in izenačil. Tokrat je treba pohvaliti prav vso ekipo, ki se je do konca srčno borila. (E. B.)

Vesna - Fortitudo 1:3 (0:1)

STRELEC ZA VESNO: v 81. min. Škabar.

VESNA: Saverino, Grgič, Babič, Štefančič (Švab), S. Sedmak, Cusma, M. Sedmak, Taučer (Sterni), D. Sedmak, Kavalič, Škabar.

Vesna je v soboto nerodno klonila pred Fortitudom, ki je z večjo zbranostjo upravičeno odnesel iz Križa obe točki. Gostje so se predstavili z boljšo taktično razporeditvijo od »plavih« predvsem na sredini, kjer so predvajali vzorno in zelo učinkovito igro. Vesna je praktično igrala brez sredine, tako da so kar branilci najpogosteje zalagali napad, ki je bil tokrat res neučinkovit. »Plavi« žoge niso utegnili spraviti v mrežo. To je uspelo komaj v 81. minuti Škabarju, ki je z lepo osebno akcijo dosegel častni zadetek za svoje moštvo. (A. Kostnapfel)

IZIDI: Breg - Opicina 1:1, S. Andrea - S. Sergio 0:2, Muggesana - Supercaffè 1:1, Edile Adriatica - S. Vito 0:1, Vesna - Fortitudo 1:3, Costalunga - Chiarbola 0:4, CGS - Montebello 2:1, Vivai Busà - S. Marco Sistiana 4:2.

LESTVICA: Vivai Busà 31, Edile Adr. 27, San Sergio 24, Opicina 23, Chiarbola 20, Muggesana in CGS 19, Costalunga 17, S. Vito 15, Montebello in Breg 14, Supercaffè 13, S. Andrea in Fortitudo 12, Vesna in S. Marco Sist. 10.

NARAŠČAJNIKI

San Sergio - Vesna 2:0 (2:0)

VESNA: Delise, Saba, P. Sedmak, Košuta, Esposito, Madotto, Mahorčič, Švab, E. Sedmak, Tence, Baselice.

Vesna je v nedeljo odigrala eno slabših tekem v tem prvenstvu. Nastopila je namreč nekoliko okrnjena proti razpoloženi ekipi San Sergio in gladko izgubila. Tržačani so povedli že v 9. minuti srečanja, potem ko so z lepo akcijo, ki se je začela že na sredini, ukanili neprisebnega Deliseja. Vesna je imela težave s prevelikim igriščem. To pa so izkoristili domačini in z lahkoto zagospodovali nad igro. Plavim ni nikoli uspelo resno zaposliti nasprotnega vratarja. (A. Kostnapfel)

IZIDI: CGS - S. Vito 7:0, Montebello - Fortitudo 0:0, Opicina - Campi Elisi 1:4, Olimpia - Campanelle 1:0, S. Sergio - Vesna 2:0, Domio - Giarizzole neodigrana, Zaule Rabuiese - Breg 4:2, Muggesana - Primorje 1:2.

LESTVICA: Zaule Rabuiese 31, Portuale 29, Montebello 27, Muggesana 25, San Sergio in Olimpia 24, Primorje in CGS 22, Giarizzole 21, Domio in Fortitudo 20, Vesna, Opicina in Campi Elisi 11, Breg 6, S. Vito 4, Campanelle 0.

NAJMLAJŠI

Breg Best - Montebello 5:0 (5:0)

STRELCI: Vrše 3, Ferluga in Maver.

BREG BEST: Giglifano, Kalc, Strain, Maver, Švab, Lavrica, Mondo, Bandi, Vrše, Ferluga, Zahar (Poretti in Bajec)

Čeprav je na dolinskem igrišču močno pihala burja, je domača ekipa uspešno premagala skromni Montebello. Vse zadetke so Brežani dosegli v prvem polčasu. Že v prvih minutah so domačini vodili z 2:0, nato pa so še povečali prednost. Gostje so v prvem polčasu redkokdaj prekoračili polovico igrišča, vendar pa jih je Bregova obramba in burja ustavila. V drugi polovici igre so se domačini umaknili in le branili neuspešne napade gostov, saj jim je pet zadetkov zadostovalo. (L. Švab)

IZIDI: Primorje - Portuale neodigrana, Breg - Montebello 5:0, Giarizzole - Zaule Rabuiese 2:1, Triestina - S. Andrea 2:0, Campanelle - Don Bosco 1:0, S. Giovanni - Olimpia 0:2, Esperia - CGS 0:5.

LESTVICA: Olimpia 35, Triestina 32, Portuale 27, S. Giovanni in CGS 24, Breg 17, Don Bosco in Campanelle 16, S. Andrea 14, Montebello in Primorje 12, Giarizzole 10, Fortitudo 8, Zaule Rabuiese 5, Esperia 0.